

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1977-1978

19 JANUARI 1978

BEGROTING

van het Ministerie van Middenstand
voor het begrotingsjaar 1978

WETSONTWERP

houdende aanpassing van de begroting
van het Ministerie van Middenstand
voor het begrotingsjaar 1977

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE MIDDENSTAND (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER d'ALCANTARA

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Paul Peeters.

A. — Leden : de heren Cauwenberghs, d'Alcantara, De Keersmaecker, François, Lernoux, Maystadt, Suykerbuyk, Tanghe, Weckx. — Mevr. Brenez, de heren Bourry, Content, Delhay, Denison, Leclercq, Nyffels. — de heren Hannotte, Mundelee, Schrans, Verberckmoes. — de heren Mattheyssens, Paul Peeters. — Mevr. Banneux.

B. — Plaatsvervangers : de heren Lenaerts, Plasman, Steverlynck, Verhaegen, Wathelet. — de heren Demeyere, Hubin, Marcel Remacle, Van Cauwenberghe. — de heren Damseaux, De Grève. — de heer Emiel Vansteenkiste. — de heer Gendebien.

Zie :

4-XIII (1977-1978) :

— N° 1 : Begroting.

5-XIII (1977-1978) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

Chambre des Représentants

SESSION 1977-1978

19 JANVIER 1978

BUDGET

du Ministère des Classes moyennes
pour l'année budgétaire 1978

PROJET DE LOI

ajustant le budget
du Ministère des Classes moyennes
de l'année budgétaire 1977

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES CLASSES MOYENNES (1)

PAR M. d'ALCANTARA

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Paul Peeters.

A. — Membres : MM. Cauwenberghs, d'Alcantara, De Keersmaecker, François, Lernoux, Maystadt, Suykerbuyk, Tanghe, Weckx. — Mme Brenez, MM. Bourry, Content, Delhay, Denison, Leclercq, Nyffels. — MM. Hannotte, Mundelee, Schrans, Verberckmoes. — MM. Mattheyssens, Paul Peeters. — Mme Banneux.

B. — Suppléants : MM. Lenaerts, Plasman, Steverlynck, Verhaegen, Wathelet. — MM. Demeyere, Hubin, Marcel Remacle, Van Cauwenberghe. — MM. Damseaux, De Grève. — M. Emiel Vansteenkiste. — M. Gendebien.

Voir :

4-XIII (1977-1978) :

— N° 1 : Budget.

5-XIII (1977-1978) :

— N° 1 : Projet de loi.

INHOUD	Blz.	SOMMAIRE	Pages
Deel I. — Het Regeringsprogramma voor de kleine en middelgrote ondernemingen	4	Partie I. — Le programme gouvernemental en faveur des petites et moyennes entreprises	4
A. — Inleiding	4	A — Introduction	4
B. — Betekenis van de K.M.O. in de Belgische economie	5	B. — Intérêt des P.M.E. dans le cadre de l'économie belge	5
C. — Opruiming van hinderpalen voor de ontwikkeling van de K.M.O.	8	C. — Elimination des obstacles au développement des P.M.E.	8
I) Uiteenzetting van de Minister	8	I) Exposé du Ministre	8
1) Inlichtingen over het sociaal stelsel	9	1) Informations sur le régime social	9
2) Tussenkoms van de sociale secretariaten bij de eerste aanwerving	9	2) Intervention des secrétariats sociaux lors du premier recrutement	9
3) Verplichtingen van de sociale secretariaten	10	3) Obligations des secrétariats sociaux	10
4) Vereenvoudiging van de trimestriële R.M.Z.-aangifte	10	4) Simplification de la déclaration trimestrielle O.N.S.S.	10
5) Verplichtingen van het departement van Tewerkstelling en Arbeid in verband met de inlichtingen over de paritaire akkoorden	11	5) Obligations du département de l'Emploi et du Travail en matière d'informations sur les conventions paritaires	11
6) Het verhogen van het plafond van het zakencijfer vanaf hetwelk een verplichte boekhouding wordt voorgeschreven	11	6) Relèvement du plafond du chiffre d'affaires à partir duquel la tenue d'une comptabilité est obligatoire	11
7) Coördinatie van sommige sociale controles	12	7) Coordination de certains contrôles sociaux	12
II) Bespreking	12	II) Discussion	12
D. — Aanmoediging van de aanwerving van nieuw personeel door de K.M.O.	14	D. — Encouragement à l'engagement de personnel supplémentaire par les P.M.E.	14
I) Uiteenzetting van de Minister	14	I) Exposé du Ministre	14
1) Vrijstelling van sociale lasten	15	1) Exonération des charges sociales	15
2) Een vermindering van patronale bijdragen voor arbeidsintensieve ondernemingen	16	2) Une réduction des cotisations patronales pour les entreprises à haute intensité de main-d'œuvre	16
II) Bespreking	18	II) Discussion	18
E. — Hulpverlening met het oog op de ontwikkeling van de K.M.O.	19	E. — Aide aux P.M.E. en vue de leur développement	19
I) Uiteenzetting van de Minister	19	I) Exposé du Ministre	19
1) Vereenvoudiging en vermindering van de wachttijd voor kredietverlening	19	1) Simplification et réduction des délais pour l'octroi des crédits	19
2) Verbetering van de toekenningsvoorwaarden van de kredieten (wijziging van de wet van 24 mei 1959)	22	2) Amélioration des conditions d'octroi des crédits (modification de la loi du 24 mai 1959)	22
II) Bespreking	23	II) Discussion	23
1) Het Waarborgfonds	23	1) Le Fonds de garantie	23
2) Export en kredietverzekering	24	2) Exportations et assurance-crédit	24
3) Kapitaals- en arbeidsplaatspremies	24	3) Les primes de capital et d'emploi	24
F. — Het vergemakkelijken van de toegang van de K.M.O. tot de overheidsopdrachten	25	F. — Faciliter l'accès des P.M.E. aux marchés publics	25
I) Uiteenzetting van de Minister	25	I) Exposé du Ministre	25
II) Bespreking	25	II) Discussion	25
G. — Hulp bij de oprichting en de installatie	25	G. — Aide à la création et à l'installation	25
Uiteenzetting van de Minister	25	Exposé du Ministre	25
1) In verband met de werkloosheid	25	1) En rapport avec le chômage	25
2) Speciale tussenkomst voor de jonge afgestudeerden	26	2) Intervention spéciale en faveur du jeune diplômé	26
3) Herziening van de wet van 15 december 1970	26	3) Révision de la loi du 15 décembre 1970	26
H. — Financiering van het risicodragend kapitaal in de K.M.O.	27	H. — Financement du capital à risque dans les P.M.E.	27
I) Uiteenzetting van de Minister	27	I) Exposé du Ministre	27
II) Bespreking	28	II) Discussion	28

	Blz.		Pages
I. — Steunverlening voor de uitwerking van prototypen door de K. M. O.	28	I. — Aide à l'élaboration de prototypes par les P. M. E. ...	28
I) Uiteenzetting van de Minister	28	I) Exposé du Ministre	28
II) Bespreking	28	II) Discussion	28
I. — Fiscale maatregelen	29	J. — Mesures fiscales	29
Uiteenzetting van de Minister	29	Exposé du Ministre	29
K. — Het « bijzonder tijdelijk kader » en de tewerkstelling van werklozen in het raam van de voorlichting ten behoeve van de K. M. O.	29	K. — Le cadre spécial temporaire et les chômeurs occupés dans le cadre de l'information des P. M. E.	29
I) Uiteenzetting van de Minister	29	I) Exposé du Ministre	29
II) Bespreking	31	II) Discussion	31
L. — Andere problemen van de Middengroepen	33	L. — Autres problèmes des classes moyennes	33
M. — Vragen en antwoorden	35	M. — Questions et Réponses	35
Deel II. — Het Sociaal Statuut van de Zelfstandigen	38	Partie II. — Le statut social des travailleurs indépendants	38
A. — Pensioenstelsel	38	A. — Régime des pensions	38
B. — Kinderbijslagen	41	B. — Allocations familiales	41
C. — Ziekte- en invaliditeitsverzekering	42	C. — Assurance maladie-invalidité	42
Deel III. — Onderzoek van de begroting van Middenstand ...	45	Partie III. — Examen du budget des Classes moyennes ...	45
A. — Geringere aangroei van deze begroting	45	A. — Accroissement moindre de ce budget	45
B. — Vastleggingskredieten van de gewestelijke begrotingen	45	B. — Crédits d'engagement des budgets régionaux ...	45
C. — Vragen over de begrotingsartikelen	46	C. — Questions concernant les articles du budget ...	46
D. — Het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand	51	D. — L'Institut économique et social des Classes moyennes	51
Deel IV. — Stemmingen	52	Partie IV. — Votes	52
Amendementen aangenomen door de Commissie	54	Amendements adoptés par la Commission	54
Bijlage	55	Annexe	56

DAMES EN HEREN,

Ter gelegenheid van het onderzoek van de begroting voor 1978 werd door de Minister van Middenstand een regeringsprogramma voor de kleine en middelgrote ondernemingen voorgelegd.

Drie van de vier commissievergaderingen werden gewijd aan het onderzoek en de bespreking van dit programma.

Ruime aandacht werd tevens besteed aan de vraagstukken in verband met het sociaal statuut van de zelfstandigen.

De vragen over de begrotingsartikelen zelf werden allen schriftelijk gesteld en beantwoord. Aldus was het Uw Commissie mogelijk de bespreking in 4 vergaderingen af te handelen.

Het onderhavig verslag bevat naast het deel over de stemmingen drie grote rubrieken, luidend als volgt :

Deel I. — Het Regeringsprogramma voor de kleine en middelgrote ondernemingen.

Deel II. — Het Sociaal Statuut van de zelfstandigen.

Deel III. — Onderzoek van de begroting van Middenstand.

MESDAMES, MESSIEURS,

A l'occasion de l'examen du budget de 1978, le Ministre des Classes moyennes a présenté un programme gouvernemental en faveur des petites et moyennes entreprises.

Parmi les quatre réunions de la Commission, trois ont été consacrées à l'examen et à la discussion de ce programme.

Quant aux problèmes relatifs au statut social des indépendants, ceux-ci ont également largement retenu l'attention des membres.

Les questions relatives aux articles budgétaires ont toutes été posées par écrit et il y a été répondu de la même façon, ce qui a permis à votre Commission d'épuiser l'ordre du jour en 4 réunions.

Outre la partie ayant trait aux votes, le présent rapport comporte trois rubriques importantes, libellées comme suit :

Partie I. — Le programme gouvernemental en faveur des petites et moyennes entreprises.

Partie II. — Le statut social des travailleurs indépendants.

Partie III. — Examen du budget des Classes moyennes.

DEEL I

**HET REGERINGSPROGRAMMA
VOOR DE KLEINE
EN MIDDELGROTE ONDERNEMINGEN**

A. — Inleiding

Zoals reeds werd aangestipt, werden ter gelegenheid van het onderzoek van de begroting van het Ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1978 en van het wetsontwerp houdende aanpassing van de begroting voor 1977 de door de Regering aangekondigde maatregelen voor de kleine en middelgrote ondernemingen (K. M. O.) in uw commissie besproken.

Deze maatregelen, zoals zij door de Minister van Middenstand werden toegelicht, zijn onderverdeeld in 9 rubrieken :

- 1) Opruiming van de hinderpalen voor de ontwikkeling van de K. M. O.
- 2) Aanmoediging van de aanwerving van nieuw personeel door de K. M. O.
- 3) Hulpverlening met het oog op de ontwikkeling van de K. M. O.
- 4) Het vergemakkelijken van de toegang van de K. M. O. tot overheidsopdrachten.
- 5) Hulp bij de oprichting en de installatie.
- 6) Financiering van het risicodragend kapitaal in de K. M. O.
- 7) Steunverlening voor de uitwerking van prototypen door de K. M. O.
- 8) Fiscale maatregelen.
- 9) Het « bijzonder tijdelijk kader » en de tewerkstelling van werklozen in het raam van de voorlichting ten behoeve van de K. M. O.

Het regeringsprogramma voor de K. M. O. genoot een gunstig onthaal bij alle leden van de Commissie, die van oordeel zijn dat het een geheel van positieve maatregelen omvat welke tegemoet komen aan ... van desiderata van de zelfstandigen.

Terecht werd evenwel opgemerkt dat het vele andere problemen, waarmee de middengroepen geconfronteerd zijn, onbesproken laat. Onder deze waarvan geen melding wordt gemaakt, hoewel zij de aandacht van de Minister gaande houden, heeft laatstgenoemde trouwens zelf in zijn uiteenzetting de volgende — en hun opsomming is uiteraard niet volledig — vernoemd : inzake de juridische vorm van de onderneming, het wetsontwerp over de groepering voor bedrijfseconomische samenwerking dat bij de Kamer werd ingediend door zijn voorganger en van verval werd ontheven, een ontwerp betreffende de professionele en interprofessionele burgerlijke vennootschappen en een ontwerp inzake de individuele onderneming met beperkte aansprakelijkheid; problemen ontstaan binnen de K. M. O. in verband met het leercontract, de ruimtelijke ordening en het systeem van de opzeggingsvergoedingen.

De algemene bespreking over het regeringsprogramma waartoe in de Commissie werd overgegaan, heeft geleid tot drie vaststellingen :

— de uitvoering van de voorgestelde maatregelen valt onder de bevoegdheid van verschillende Ministers. Naast Middenstand dienen door Sociale Voorzorg (wat b.v. de vereenvoudiging van de trimestriële R. M. Z.-aangiften betreft), Financiën (o.m. inzake de belastingvermindering op gereserveerde winsten), Economische Zaken (prototypen), Tewerkstelling en Arbeid (bijzonder tijdelijk kader ten dienste van de informatie aan de K. M. O.) en Buitenlandse Han-

PARTIE I

**LE PROGRAMME GOUVERNEMENTAL
EN FAVEUR
DES PETITES ET MOYENNES ENTREPRISES**

A. — Introduction

Ainsi qu'il a été précisé par ailleurs, l'ensemble des mesures annoncées par le Gouvernement en faveur des petites et moyennes entreprises (P. M. E.) a été examiné par votre commission à l'occasion de l'examen du budget du Ministère des Classes moyennes pour l'année budgétaire 1978 et du projet de loi ajustant le budget de 1977.

Ces mesures, telles qu'elles ont été exposées par le Ministre des Classes moyennes, se répartissent en 9 rubriques :

- 1) Elimination des obstacles au développement des P. M. E.
- 2) Encouragement du recrutement de personnel nouveau par les P. M. E.
- 3) Aide au développement des P. M. E.
- 4) Accès facilité des P. M. E. aux marchés publics.
- 5) Aide à la création et à l'installation.
- 6) Financement des capitaux à risques dans les P. M. E.
- 7) Aide au développement de prototypes par les P. M. E.
- 8) Mesures fiscales.
- 9) Le « cadre spécial temporaire » et la mise au travail de chômeurs dans le cadre de l'information en faveur des P. M. E.

Le programme gouvernemental en faveur des P. M. E. a été bien accueilli par les membres de la Commission qui estiment qu'il comprend un train de mesures positives susceptibles de rencontrer bon nombre des desiderata des travailleurs indépendants.

Cependant, c'est à juste titre que certains ont fait observer que quantité d'autres problèmes auxquels sont confrontées les classes moyennes, ne sont point abordés par ledit programme. Parmi les points sur lesquels le programme reste muet, il en est qui retiennent l'attention particulière du Ministre, qui les a d'ailleurs cités au cours de son exposé, étant entendu qu'il s'agit là d'une énumération non exhaustive : en ce qui concerne la forme juridique de l'entreprise, le projet de loi sur les groupements d'intérêt économique, lequel, après avoir été déposé par le prédécesseur du Ministre, a été relevé de caducité, un projet relatif aux sociétés civiles professionnelles et interprofessionnelles et un projet relatif à l'entreprise individuelle à responsabilité limitée, de même que certains problèmes surgis au sein des P. M. E. et ayant trait notamment au contrat d'apprentissage, à l'aménagement du territoire et au système des indemnités de préavis.

Quant à la discussion générale du programme gouvernemental, à laquelle la Commission a procédé, celle-ci a permis de faire trois constatations :

— l'exécution des mesures proposées relève de la compétence des divers Ministères. Des initiatives devront être prises non seulement par le Département des Classes moyennes, mais également par ceux de la Prévoyance sociale (en ce qui regarde p. ex. la simplification des déclarations trimestrielles de l'O. N. S. S.), des Finances (en ce qui concerne notamment les abattements fiscaux en faveur des bénéfices réservés), des Affaires Economiques (prototypes),

del (te sluiten overeenkomst tussen de Nationale Kas voor Beroepskrediet en de Nationale Delcredetendienst) initiatieven te worden genomen;

— tal van punten uit het programma kunnen worden verwezenlijkt hetzij door middel van eenvoudige instructies, hetzij bij koninklijk of ministerieel besluit. Deze maatregelen kunnen spoedig ter uitvoering worden gelegd. Andere maatregelen vereisen een optreden van de Wetgevende Macht. In de mate van het mogelijke overweegt de Minister hun samenbundeling in één wetsontwerp;

— de bestrijding van de werkloosheid door de ontwikkeling van de K. M. O. te bevorderen is één van de belangrijkste doeleinden van het regeringsprogramma. Voor dit laatste was het dan ook aangewezen niet alleen met het gemeenschappelijk Front van de Middenstand overleg te plegen, maar eveneens met de andere sociale partners. Hoewel het regeringsprogramma reeds wordt voorgelegd aan de Kamercommissie voor de Middenstand, is voornoemd overleg nog niet beëindigd.

Daar de vlotte en spoedige uitvoering ervan uiteraard een essentiële voorwaarde is voor het welslagen van het regeringsprogramma voor de K. M. O., komt het de Commissie in deze omstandigheden voor dat de Minister van Middenstand naast de uitvoering van de geplande maatregelen die onder zijn bevoegdheid vallen, tevens als coördinator voor het geheel van het programma dient op te treden.

De verslaggever gelooft voorts de mening van de Commissie te vertolken, wanneer hij als bijzonder positief voor het regeringsplan — sommigen noemden het ook een beleidsnota — crop wijst dat, indien in het verleden vele maatregelen ten behoeve van de K. M. O. reeds werden uitgevaardigd, het de eerste maal is dat een globaal programma, waarin met de specifieke kenmerken en noden voor de K. M. O. rekening wordt gehouden, aan het Parlement wordt voorgelegd.

B. — Betekenis van de K. M. O. in de Belgische Economie

Bij wijze van inleiding lichtte de Minister de belangrijkheid van de K. M. O. in de Belgische Economie toe. Tevens verstrekke hij toelichtingen over de rijkssteun, die verleend wordt aan deze ondernemingen. Deze toelichtingen kunnen volgens uw verslaggever fungeren als een basisverantwoording voor het desbetreffend regeringsprogramma.

* * *

In 1976 telde ons land 495 151 personen die als hoofdberoep een zelfstandige activiteit uitoefenden.

Het aantal werkgevers, gerangschikt naar de omvang van hun onderneming, is tussen 1971 en 1976 als volgt geëvolueerd :

	1971	1973	1975	1976	
1 tot 4 tewerkgestelden	107 236	111 317	113 366	115 280	1 à 4 personnes occupées.
5 tot 9	23 069	24 257	24 589	25 351	5 à 9.
10 tot 19	14 441	14 645	15 002	15 249	10 à 19.
20 tot 49	10 776	10 687	10 935	11 108	20 à 49.
	155 522	160 906	163 892	166 988	
van 50 tot 99	4 051	3 704	3 633	3 563	de 50 à 99.
100 tot 199	2 143	1 968	1 930	1 837	100 à 199.
200 tot 499	1 213	1 099	1 097	1 086	200 à 499.
500 tot 1 000	315	295	305	297	500 à 1 000.
meer dan 1 000	189	186	180	165	plus de 1 000.
	7 911	7 252	7 145	6 948	

(Bron : Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand.)

de l'Emploi et du Travail (cadre temporaire spécial au service de l'information aux P. M. E.) et du Commerce Extérieur (convention à passer entre la Caisse nationale du Crédit professionnel et l'Office national du Ducroire); — bon nombre des objectifs du programme peuvent être réalisés par le truchement de simples instructions ou encore par arrêté royal ou ministériel. Ces mesures peuvent rapidement être exécutées. D'autres mesures nécessitent l'intervention du Pouvoir législatif. Par ailleurs, le Ministre envisage de les regrouper, autant que possible, en un projet de loi unique;

— lutter contre le chômage en favorisant le développement des P. M. E. est un des objectifs principaux du programme gouvernemental. Il était dès lors indiqué de se concerter sur ce programme non seulement avec le front commun des classes moyennes, mais également avec les autres interlocuteurs sociaux. Bien que le programme gouvernemental soit d'ores et déjà soumis à la commission des classes moyennes de la Chambre, cette concertation n'est pas encore terminée.

Etant donné qu'une exécution souple et rapide est évidemment une condition essentielle pour le succès du programme gouvernemental en faveur des P. M. E., la Commission estime dès lors que le Ministres des Classes moyennes doit non seulement se charger d'exécuter les décisions projetées qui relèvent de sa compétence, mais encore coordonner l'ensemble du programme.

Par ailleurs, le rapporteur croit se faire l'interprète de la commission en faisant observer que c'est un point particulièrement positif pour le programme gouvernemental — qualifié par certains de note explicative sur la politique du Gouvernement — que, si de nombreuses mesures sont déjà été prises en faveur des P. M. E. dans le passé, c'est la première fois qu'un programme global tenant compte des caractéristiques et besoins spécifiques des P. M. E. est soumis au Parlement.

B. — Intérêt des P. M. E. dans le cadre de l'économie belge

En guise d'introduction le Ministre analyse l'intérêt présenté par les P. M. E. dans le cadre de l'économie belge. Il fournit également des précisions concernant l'aide octroyée par l'Etat à ces entreprises. Votre rapporteur est d'avis que ces précisions peuvent servir de justification fondamentale au programme du Gouvernement en faveur des P. M. E.

* * *

En 1976, notre pays comptait 495 151 personnes exerçant à titre principal une activité de travailleur indépendant.

Le nombre d'employeurs classés selon la taille de leur entreprise a connu, entre 1971 et 1976, l'évolution suivante :

(Source : Institut social et économique des Classes moyennes.)

In verhouding tot het geheel der werkgevers, stijgt het aantal kleine en middelgrote ondernemingen dus gestadig.

Het aantal tewerkgestelde werknemers (loon- en weddetrekkenden), gerangschikt naar de omvang van de onderneming, evolueerde over dezelfde periode als volgt :

Il y a donc une augmentation constante du nombre des petites et moyennes entreprises par rapport au nombre total des employeurs.

Le nombre de travailleurs occupés (salariés et appointés) classés selon la taille de l'entreprise qui les occupe a connu, au cours de la même période, l'évolution suivante :

	1971	1973	1975	1976	
1 tot 19 werknemers	525 230	553 860	567 180	579 528	1 à 19 travailleurs.
20 tot 49	318 084	326 874	333 125	337 732	20 à 49.
	843 314	880 734	900 305	917 260	
	(35,64 %)	(36,98 %)	(37,79 %)	(38,92 %)	
meer dan 50	1 522 639	1 500 795	1 482 102	1 439 393	plus de 50.
	(64,36 %)	(63,02 %)	(62,21 %)	(61,08 %)	
	2 365 953	2 381 529	2 382 407	2 356 653	
	(100 %)	(100 %)	(100 %)	(100 %)	

(Bron : Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand).

(Source : Institut économique et social des Classes moyennes).

Bovenstaande tabel toont aan dat een steeds groter gedeelte van de werknemers in de privé-sector in K. M. O. worden tewerkgesteld en dat de tewerkstelling er beter aan de crisis heeft weerstaan dan in grotere ondernemingen.

Naar aanleiding van een enquête die door de B. D. B. H. werd verricht bij alle Belgische ondernemingen, hebben 6 742 ondernemingen op $\pm 7 000$ antwoorden verklaard dat zij voor de export werkten.

Onder deze 6 742 ondernemingen waren er 4 421, hetzij 65,57 % die behoren tot de categorie van ondernemingen die 1 tot 49 werknemers tewerkstellen.

Wat de investeringen betreft, laten de beschikbare statistieken niet altijd toe het onderscheid te maken tussen de K. M. O. en de grote ondernemingen (G. O.). De dossiers die worden behandeld door de administratie van het Ministerie van Middenstand betreffen altijd de K. M. O.

De dossiers behandeld door het Ministerie van Economische Zaken betreffen zowel de K. M. O. als de grote ondernemingen (met een belangrijk overwicht van de laatste categorie).

De investeringsdossiers ingediend bij het Ministerie van Economische Zaken met het oog op het verkrijgen van staatshulp hadden betrekking op :

42,8 miljard in 1974 bij Economische Zaken, tegen 10,2 miljard bij Middenstand;
36,5 miljard in 1975 bij Economische Zaken, tegen 10,4 miljard bij Middenstand;
94,0 miljard in 1976 bij Economische Zaken, tegen 18,5 miljard bij Middenstand.

De kosten van de Staatshulp bedroegen

4 miljard in 1974 bij Economische Zaken tegenover 566 miljoen bij Middenstand;
3 miljard in 1975 bij Economische Zaken tegenover 500 miljoen bij Middenstand;
7,4 miljard in 1976 bij Economische Zaken tegenover 1,2 miljard bij Middenstand.

De investeringsdossiers waarvoor Staatshulp werd gevraagd aan de twee departementen lijken derhalve te evo-

Le tableau ci-dessus montre qu'une proportion de plus en plus grande des travailleurs du secteur privé est occupée dans des P. M. E. et que l'emploi résiste mieux à la crise que dans les grandes entreprises.

Lors d'une enquête réalisée par l'O. B. C. E. auprès de toutes les entreprises belges, 6 742 entreprises sur les quelle 7 000 qui avaient répondu ont déclaré exporter.

Sur ces 6 742 entreprises, 4 421, soit 65,57 %, appartiennent à la catégorie de celles qui occupent 1 à 49 travailleurs.

En matière d'investissements, les statistiques disponibles ne permettent pas toujours de faire la distinction entre les P. M. E. et les grandes entreprises (G. E.). Les dossiers qui sont traités par l'administration du Ministère des Classes moyennes concernent toujours les P. M. E.

Les dossiers traités par le Ministère des Affaires économiques concernent aussi bien des P. M. E. que des grandes entreprises (avec une prédominance importante de la dernière catégorie).

Les dossiers d'investissements introduits au Ministère des Affaires économiques en vue d'obtenir l'aide de l'Etat ont porté sur :

42,8 milliards en 1974 aux Affaires économiques, contre 10,2 milliards aux Classes moyennes;
36,5 milliards en 1975 aux Affaires économiques, contre 10,4 milliards aux Classes moyennes;
94,0 milliards en 1976 aux Affaires économiques, contre 18,5 milliards aux Classes moyennes.

Le coût de l'aide de l'Etat s'est élevé à

4 milliards, en 1974, aux Affaires économiques, contre 566 millions aux Classes moyennes;
3 milliards en 1975 aux Affaires économiques, contre 500 millions aux Classes moyennes et
7,4 milliards en 1976 aux Affaires économiques, contre 1,2 milliard aux Classes moyennes.

Les dossiers d'investissements pour lesquels l'aide de l'Etat a été demandée aux deux départements semblent donc

lueren in dezelfde richting, met namelijk een sterke stijging in 1976. Voor Economische Zaken zou deze verhoging hoofdzakelijk te wijten zijn aan rationaliseringsinvesteringen.

Het aantal in 1976 gecreëerde arbeidsplaatsen zal lager liggen dan in 1974, niettegenstaande een verhoging van de investeringen met meer dan 100 %.

Deze tendens zou evenwel niet gelden voor Middenstand.

Het is ook opmerkelijk dat de Staatshulp veel belangrijker is voor Economische Zaken.

Voor dit Departement bedraagt zij ongeveer 10 % (behalve in 1976 waar zij minder bedraagt omdat het toen vooral rationalisering betrof) tegenover 5 à 6 % voor Middenstand.

Voormelde investeringsdossiers betreffen uiteraard alleen de investeringen waarvoor staatshulp werd gevraagd.

Op basis van de B. T. W.-aangiften bekomt men cijfergegevens over de globale privé-investeringen. Daarbij wordt echter evenmin een onderscheid gemaakt tussen de verschillende categorieën van ondernemingen.

De resultaten zijn gerangschikt, enerzijds per activiteitssector en anderzijds, naar gelang het gaat om ondernemingen met een jaarlijkse omzet beneden de 10 miljoen (die aldus trimestriële aangiften indienen) en ondernemingen met een jaarlijkse omzet boven de 10 miljoen.

Wat de hiernavolgende cijfergegevens betreft, werden als K.M.O. beschouwd, al de B. T. W.-plichtigen, die een drie-maandelijkse aangifte indienen.

Van bepaalde bedrijfssectoren — zoals de kleinhandel, de sectoren hotel en restaurant en de handelsbemiddelaars — weet men met zekerheid dat zij voor nagenoeg 100 % bestaan uit K. M. O. De ondernemingen van voormelde bedrijfssectoren werden derhalve vervat in de trimestriële aangiften.

Aldus bedragen de globale investeringen voor het jaar 1976 :

voor de grote ondernemingen	166,2 miljard
voor de K. M. O.	73,5 miljard

Voor de eerste drie kwartalen van 1977 zijn de globale cijfers :

voor de grote ondernemingen	125,2 miljard
voor de K. M. O.	60,1 miljard

Op overheidssteun wordt meer beroep gedaan door de grote ondernemingen (staatshulp voor 94 miljard op een totaal van 166 miljard) dan door de K. M. O. (staatshulp voor 18,5 miljard op een totaal van 73,5 miljard).

Op basis van de gegevens voor de eerste drie kwartalen van 1977, kan gesteld worden dat in vergelijking met 1976, de investeringstrend ongewijzigd is gebleven voor de grote ondernemingen en lichtjes is gestegen voor de K. M. O.

Een laatste statistisch gegeven, dat evenwel dateert van 1972 heeft betrekking op de directe belastingen. Hieruit blijkt dat de zelfstandigen 27 % van de totale belastingen van de natuurlijke personen voor hun rekening nemen, terwijl de zelfstandigen slechts één zesde van de actieve bevolking uitmaken.

Voormelde statistische gegevens tonen duidelijk aan dat elk economisch beleid, dat de levenskracht van de ondernemingen, de competitiviteit van de Belgische produkten op de internationale markt en de tewerkstelling in de ondernemingen

connaître une évolution identique avec notamment une forte augmentation en 1976. Pour les Affaires économiques, cette augmentation serait essentiellement due à des investissements de rationalisation.

Le nombre d'emplois créés en 1976 serait inférieur à celui de 1974, malgré une augmentation de plus de 100 % des investissements.

Cette tendance ne semble pas se confirmer aux Classes moyennes.

Il convient encore de noter que l'aide de l'Etat est beaucoup plus importante pour les Affaires économiques.

Pour ce département, elle se situe aux environs de 10 % (sauf en 1976 où elle a été moindre parce qu'il s'agissait surtout de rationalisation) contre 5 à 6 % aux Classes moyennes.

Ces dossiers d'investissements ne concernent évidemment que les seuls investissements en faveur desquels l'aide de l'Etat a été sollicitée.

Par les déclarations de T. V. A., on obtient les données chiffrées relatives aux investissements globaux privés. Ici non plus, il n'est pas fait de distinction entre les différentes catégories d'entreprises.

Les résultats sont classés, d'une part, par secteur d'activité et, d'autre part, selon qu'il s'agit d'entreprises ayant un chiffre d'affaires de moins de 10 millions par an (qui introduisent ainsi des déclarations trimestrielles) et d'entreprises ayant un chiffre d'affaires supérieur à 10 millions.

En ce qui concerne les données chiffrées ci-après, ont été considérés comme P. M. E. tous les assujettis à la T. V. A. introduisant des déclarations trimestrielles.

Pour certains secteurs d'activité comme le commerce de détail, l'hôtellerie et la restauration, les intermédiaires du commerce, la certitude existe qu'il s'agit, à peu près à 100 %, de P. M. E. Les entreprises des secteurs d'activité précités ont dès lors été incluses dans les déclarations trimestrielles.

Ainsi, pour l'année 1976, les investissements globaux présentent :

pour les grandes entreprises	166,2 milliards
pour les P. M. E.	73,5 milliards

Pour les trois premiers trimestres de 1977, les chiffres globaux sont :

pour les grandes entreprises	125,2 milliards
pour les P. M. E.	60,1 milliards

L'aide de l'Etat est plus généralement sollicitée par les grandes entreprises (aide de l'Etat pour un montant de 94 milliards sur 166) que par les petites et moyennes (aide de l'Etat pour un montant de 18,5 milliards sur un total de 73,5 milliards).

Sur base des données des trois premiers trimestres de 1977, on peut dire que la propension aux investissements est restée inchangée par rapport à 1976 pour les grandes entreprises et qu'elle est en légère hausse pour les autres.

Une dernière donnée statistique, datant toutefois de 1972, a trait aux contributions directes. Il en résulte que les travailleurs indépendants paient 27 % du total des impôts des personnes physiques, alors que cette catégorie ne constitue qu'un sixième de la population active.

Les données statistiques précitées démontrent clairement que toute politique économique favorisant la viabilité de nos entreprises, la compétitivité de produits belges sur le plan international et l'emploi dans les entreprises n'a de

gen wil bevorderen, slechts een volledig resultaat kan opleveren, op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met de specifieke eigenschappen van de K. M. O.

Eerbied voor de specifieke kenmerken van de K. M. O. was niet altijd terug te vinden in de economische, fiscale en sociale maatregelen die in het verleden werden getroffen. Dientengevolge werden de door de wetgever en Regering beoogde doeleinden slechts zelden bereikt.

Daarom wordt door de huidige Regering een reeks maatregelen voorgesteld ter aanmoediging van de ontwikkeling van de K. M. O. Sommige van deze maatregelen verbeteren alleen de bestaande wetten en reglementen; anderen verruimen het toepassingsgebied ervan. Deze maatregelen moeten in de mate van het mogelijke eenvoudig zijn en in elk geval het sociaal statuut van de werknemers eerbiedigen.

* * *

Aansluitend bij de verstrekte toelichtingen verwijst een lid naar de recente verruiming van het begrip K. M. O.

De wet van 24 mei 1959 tot verruiming van de mogelijkheden inzake de beroeps- en ambachtskredietverlening en de uitvoeringsbesluiten ervan (koninklijk besluit van 15 juni 1959) hebben de kleine en middelgrote ondernemingen destijds beperkt op basis van een tewerkstellingscriterium.

Volgens dat besluit werden beschouwd als K. M. O. de handelsondernemingen die niet meer dan 20 personen in dienst hadden en de nijverheids- en ambachtsondernemingen die niet meer dan 50 personen tewerkstelden. Die beperkingen werden gewijzigd bij koninklijk besluit van 8 juli 1976 (*Belgisch Staatsblad* van 21 juli 1976). Voor de toepassing van de wet van 24 mei 1959 komen thans in aanmerking :

- de handelsondernemingen die niet meer dan 40 personen, arbeiders en bedienden, tewerkstellen;
- de nijverheidsondernemingen die niet meer dan 50 personen, arbeiders en bedienden, tewerkstellen; dit maximum wordt verdubbeld wanneer de onderneming, ongeacht haar rechtsvorm, bestuurd wordt door een of meer natuurlijke personen die de meerderheid van het kapitaal van de onderneming bezitten en die er allen hun voornaamste bron van inkomsten uit halen.

Volgens hetzelfde lid dient te worden vermeden dat de strekking tot verruiming van het begrip K. M. O. zou leiden tot een verzwakte belangstelling voor de zelfstandige beroepen, uitgeoefend door een persoon al dan niet bijgestaan door enkele werknemers.

C. — Opruiming van hinderpalen voor de ontwikkeling van de K. M. O.

I. — Uiteenzetting van de Minister

Een kleine ondernemer beschikt doorgaans niet over voldoende administratieve bekwaamheid om zijn weg te vinden in de talrijk te vervullen administratieve formaliteiten.

Zodra hij een beroep doet op personeel, verhogen de administratieve formaliteiten aanzienlijk (iemand in dienst nemen betekent voor hem het vervullen van minstens 70 formaliteiten). Dat is dan ook een van de redenen waarom hij aarzelt een werknemer in dienst te nemen. Hij heeft boven-

plein effect qu'à la condition de tenir compte des caractéristiques spécifiques des P. M. E.

Le respect de cette spécificité ne se retrouve pas toujours dans les mesures économiques, fiscales et sociales du passé; il s'ensuit que les objectifs visés par le législateur et le Gouvernement n'ont été que rarement atteints.

C'est pourquoi l'actuel Gouvernement a proposé une série de mesures appelées à promouvoir l'essor des P. M. E. Certaines de ces mesures constituent uniquement des correctifs aux lois et règlements existants; d'autres en élargissent le champ d'application. Ces mesures doivent, autant que possible, être des mesures simples et, en tout cas, respecter le statut social des travailleurs.

* * *

Complémentairement aux précisions fournies, un membre signale l'élargissement récent de la notion des P. M. E.

La loi du 24 mai 1959 portant élargissement des facilités d'accès au crédit professionnel et artisanal et ses arrêtés d'exécution (arrêté royal du 15 juin 1959) ont limité les petites et moyennes entreprises selon un critère d'emploi.

Selon cet arrêté, sont réputées P. M. E. les entreprises commerciales qui n'occupent pas plus de 20 personnes et les entreprises industrielles ou artisanales qui n'en occupent pas plus de 50. Ces limites ont été modifiées dernièrement par un arrêté royal du 8 juillet 1976 (*Moniteur belge* du 21 juillet 1976). Peuvent à présent bénéficier de l'application de la loi du 24 mai 1959 :

- Les entreprises commerciales qui n'occupent pas plus de 40 personnes, ouvriers et employés;
- Les entreprises industrielles qui n'occupent pas plus de 50 personnes, ouvriers et employés; ce maximum est passé au double lorsque l'entreprise, quelle que soit sa forme juridique, est dirigée par une ou plusieurs personnes physiques qui possèdent la majorité du capital de l'entreprise et qui, toutes, y trouvent leur principale source de revenus.

Selon le même membre il convient d'éviter que la tendance à élargir la notion des P. M. E. n'entraîne un relâchement de l'intérêt pour les professions indépendantes exercées par une personne, assistée ou non de quelques travailleurs salariés.

C. — Elimination des obstacles au développement des P. M. E.

I. — Exposé du Ministre

Le petit entrepreneur ne dispose généralement pas d'une compétence suffisante sur le plan administratif pour se retrouver dans les nombreuses formalités administratives à accomplir.

Dès qu'il fait appel à du personnel, les formalités administratives augmentent considérablement (le seul fait d'engager un travailleur le contraint à accomplir un minimum de 70 formalités administratives). C'est là une des raisons pour lesquelles il hésite à engager du personnel salarié. Il a,

dien het gevoel nooit in orde te zijn. Het voortdurend contact met controleurs en verificateurs waartoe deze aanwerving aanleiding geeft, doet dit gevoel slechts toenemen.

Omdat de K. M. O. een enorm belang hechten aan de vereenvoudiging van de administratieve formaliteiten wordt een reeks van wijzigingen voorgesteld, die het voordeel bieden :

- voor de meest netelige problemen inzake administratieve formaliteiten een oplossing voor te stellen;
- de procedures die gelden binnen de organismen, die belast zijn met het verzamelen der fondsen, ongewijzigd te laten;
- het bestaand financieel evenwicht niet in gevaar te brengen;
- de integrale toepassing van de wetten en reglementen op de sociale zekerheid niet te schaden;
- toepasselijk te zijn op korte termijn.

1. — Inlichtingen over het sociaal stelsel

Bij een aanvraag tot inschrijving bij de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid (R. M. Z.), begeeft een bediende van deze parastatale zich naar de woonplaats van de nieuwe werkgever om hem in te lichten over de werking van het stelsel en de periodieke en jaarlijkse verplichtingen van de aangeslotene.

— Voorstellen : Voortaan zal de R. M. Z. aan de nieuwe aangeslotene een brochure overhandigen waarin de door de Minister van Sociale Voorzorg erkende sociale secretariaten (koninklijk besluit van 28 november 1969) worden vermeld. Deze brochure zal tevens de lijst bevatten van de diensten die door deze secretariaten kunnen worden verstrekt. Deze brochure zal opgesteld worden door het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand.

Het Ministerie van Sociale Voorzorg zal de vereiste wijzigingen aan het koninklijk besluit van 28 november 1969 onderzoeken met het oog op de erkenning van andere organismen, die bijstand verlenen aan de ondernemingen bij het vervullen van de administratieve formaliteiten in verband met de sociale wetten.

— Financiële weerslag : de brochures zullen gedrukt worden ten laste van de begroting van het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand.

— Realisatiemethode : richtlijnen.

2. — Tussenkoms van de Sociale Secretariaten bij de eerste aanwerving

Om elke vrees t.a.v. administratieve vereisten en de eventuele moeilijkheden die gepaard gaan met de eerste aanwerving weg te nemen, moet het beroep op de hulpverlening door erkende sociale secretariaten worden aangemoedigd. Daarenboven zou een verhoogd beroep van de K. M. O. op de sociale secretariaten de taak van de R. M. Z. bij het nazicht en de inning van de sociale zekerheidsbijdragen verlichten.

Deze secretariaten — 42 in aantal op 1 mei 1977 — beschikken over 86 filialen gespreid over 57 steden van het land. Er zijn 6 gespecialiseerde sociale secretariaten met 6 filialen (metaalconstructies, constructies, notarissen, zeehavens, landbouw, beenhouwerij).

De structuur van deze sociale secretariaten laat aan elke ondernemer toe een beroep te doen op deze diensten.

en outre, le sentiment de ne jamais être en règle. Le défilé continu de contrôleurs et vérificateurs auquel cet engagement donne lieu ne fait qu'accroître encore ce sentiment.

Les P. M. E. attachant une énorme importance à la simplification des formalités administratives, il est proposé un certain nombre de modifications qui offrent l'avantage :

- de proposer une solution aux problèmes les plus épineux en matière de formalités administratives;
- de laisser inchangées les procédures administratives internes des organismes collecteurs de fonds;
- de ne pas mettre en péril l'équilibre financier existant;
- de ne pas nuire à l'application intégrale des lois et règlements relatifs à la sécurité sociale;
- d'être applicables à bref délai.

1. — Informations sur le régime social

Actuellement, lors d'une demande d'immatriculation à l'Office national de sécurité sociale (O. N. S. S.), un employé de cet organisme para-étatique se rend au domicile du nouvel employeur pour l'informer du fonctionnement du système et des obligations périodiques et annuelles de l'affilié.

— Propositions : Dorénavant, l'O. N. S. S. fera parvenir au nouvel affilié une brochure mentionnant les secrétariats sociaux agréés par le Ministre de la Prévoyance sociale (arrêté royal du 28 novembre 1969). Dans cette brochure figurera aussi la liste des services pouvant être fournis par les secrétariats. Cette brochure serait élaborée par l'Institut économique et social des Classes moyennes.

Le Ministère de la Prévoyance sociale examinera les modifications à apporter à l'arrêté royal du 28 novembre 1969 en vue de l'agrégation d'autres organismes assistant les entreprises dans l'accomplissement des formalités administratives ayant trait aux lois sociales.

— Répercussion financière : les brochures seront imprimées à charge du budget de l'Institut économique et social des Classes moyennes.

— Mode de réalisation : instructions.

2. — Intervention des Secrétariats sociaux lors du premier recrutement

Afin d'éliminer toute crainte au sujet des exigences administratives et des éventuels ennuis accompagnant les premiers recrutements, il convient d'encourager le recours à l'assistance des secrétariats sociaux agréés. Le recours accru des P. M. E. aux secrétariats sociaux entraînerait, en outre, une diminution de la tâche de l'O. N. S. S. dans la vérification et la perception des cotisations de sécurité sociale.

Ces secrétariats — au nombre de 42 au 1er mai 1977 — disposent de 86 filiales réparties dans 57 villes du pays. Il existe 6 secrétariats sociaux spécialisés avec 6 filiales (constructions métalliques, construction, notaires, ports de mer, agriculture, boucherie).

La structure de ces secrétariats sociaux permet à chaque entrepreneur de faire appel à ces services.

— Maatregelen : a) De Staat zal bij een eerste aanwerving voor het eerste jaar de kosten van de tussenkomst van een sociaal secretariaat ten laste nemen (zonder verlies van het voordeel voorzien onder b);

b) de R. M. Z. zal een forfaitair bedrag toekennen aan de land- en tuinbouwbedrijven, de industriële en handelsondernemingen (met uitsluiting van de banken, de verzekeringsmaatschappijen en de dienstverlenende bedrijven) ten titel van tussenkomst in de kosten voor aansluiting bij een dergelijk secretariaat.

Dit bedrag zal berekend worden als volgt :

— ondernemingen met minder dan 5 werknemers : 1 500 F per tewerkgestelde werknemer;

— ondernemingen met 5 tot 9 werknemers : een forfaitair bedrag van 6 000 F.

Financiële weerslag :

a) De kosten van een eerste aansluiting bedragen $\pm 3\,000$ F per jaar. Voor de aanwerving van 5 000 eenheden, zal de financiële weerslag $(3\,000\text{ F} - 1\,500\text{ F}) \times 5\,000 = 7,5$ miljoen bedragen (te putten uit het Fonds voor Economische Expansie);

b) In de hypothese dat 50 % van de betrokken ondernemingen zich zouden aansluiten bij een sociaal secretariaat, zou de financiële weerslag ervan (op basis van de gegevens van 1976) de volgende zijn :

tewerkgestelde werknemers in de ondernemingen van minder van 5 werknemers	95,4 miljoen F
tewerkgestelde werknemers in de ondernemingen van 5 tot 9 werknemers	58,2 miljoen F
ten laste van de R. M. Z.	153,6 miljoen F
Realisatiewijze : uitvoeringsbesluiten.	

3. — Verplichtingen van de Sociale Secretariaten

De werkgever wordt van alle verantwoordelijkheid ontheven vanaf het ogenblik dat hij waarheidsgetrouw de gevraagde gegevens aan het sociaal secretariaat heeft overgemaakt.

Voorstellen :

a) Er zou duidelijk moeten bepaald worden dat, vanaf het ogenblik dat de werkgevers hun basisgegevens hebben ingediend, hun verantwoordelijkheid gedekt is door die van de sociale secretariaten in verband met het naleven van de voorgeschreven administratieve formaliteiten en de toepassing van de sociale wetten. Voormelde basisgegevens moeten indien nodig, opgeëist worden door de sociale secretariaten.

b) Voorts zou moeten worden voorkomen dat de barema's van de sociale secretariaten worden verhoogd.

Financiële weerslag : geen.

Realisatiewijze : aanpassing van het bestaande koninklijk besluit.

4. — Vereenvoudiging van de trimestriële R. M. Z.-aangifte

Thans is elke werkgever ertoe gehouden — op basis van de verschillende percentages en de bestaande plafonds — de trimestriële R. M. Z.-aangifte te doen en daarbij de

— Mesures : a) En cas de premier engagement, l'Etat prendra à sa charge le coût de la première année d'intervention d'un secrétariat social (sans déduction de l'avantage prévu au b);

b) L'O. N. S. S. accordera une somme forfaitaire aux exploitations agricoles et horticoles, aux entreprises industrielles et commerciales (à l'exclusion des banques et des compagnies d'assurances et des entreprises de prestations de services) à titre d'intervention dans les frais d'affiliation à un tel secrétariat.

Cette somme est calculée comme suit.

— entreprises comptant moins de 5 travailleurs : 1 500 F par travailleur occupé;

— entreprises comptant 5 à 9 travailleurs : un montant forfaitaire de 6 000 F.

Incidence financière :

a) Le coût d'une première affiliation s'élève à $\pm 3\,000$ F pour un an. Pour l'engagement de 5 000 unités, l'incidence financière sera de $(3\,000\text{ F} - 1\,500\text{ F}) \times 5\,000 = 7,5$ millions (à imputer au Fonds d'expansion économique);

b) Dans l'hypothèse où 50 % des entreprises concernées, s'affilieraient à un secrétariat social, la charge financière qui en découlerait serait (sur base des données de 1976) de :

travailleurs occupés dans les entreprises comptant moins de 5 travailleurs	95,4 millions
travailleurs occupés dans les entreprises comptant 5 à 9 travailleurs	58,2 millions
à charge de l'O. N. S. S.	153,6 millions
Mode de réalisation : arrêtés d'exécution.	

3. — Obligations des secrétariats sociaux

L'employeur est déchargé de toute responsabilité dès qu'il a fourni au secrétariat social les données exactes demandées.

Propositions :

a) Il conviendrait de spécifier clairement que, dès l'instant où les employeurs ont fourni les données de base, leur responsabilité est couverte par celle des secrétariats sociaux en ce qui concerne le respect des formalités administratives prescrites ainsi que l'application des lois sociales. Les données précitées doivent, si nécessaire, être exigées par les secrétariats sociaux;

b) D'autre part, il faudrait éviter que les barèmes des secrétariats sociaux ne soient majorés.

Incidence financière : nulle.

Mode de réalisation : adaptation de l'arrêté royal existant.

4. — Simplification de la déclaration trimestrielle O. N. S. S.

Actuellement, chaque employeur est tenu — sur base des différents pourcentages et des plafonds existants — de remplir les déclarations trimestrielles O. N. S. S., en mentionnant

R. M. Z.-bijdragen ten laste van werkgever en werknemer te vermelden per rubriek. De werkgever dient aldus de voorgeschreven wijzigingen inzake R. M. Z.-bijdragen bij te houden en na te leven.

Deze wijzigingen zijn veelvuldig, aangezien sommige plafonds aan de index gekoppeld zijn.

Maatregel: De Minister van Sociale Voorzorg zal concrete voorstellen doen met het oog op de afschaffing van de individuele rekening en de invoering van een enig inschrijvingsdocument.

Financiële weerslag: geen.

Realisatiewijze: instructies.

5. — *Verplichtingen van het departement van Tewerkstelling en Arbeid in verband met de inlichtingen over de paritaire akkoorden*

De beslissingen van de paritaire akkoorden worden bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*. Zij verschijnen evenwel laattijdig, zodanig dat veel ondernemingen in overtreding zijn gedurende de periode die ligt tussen de beslissing en de bekendmaking in het *Staatsblad*. Zelfs de beroepsorganisaties ondervinden moeilijkheden bij het bijhouden van die beslissingen.

Maatregel: de sociale secretariaten zullen voortaan inlicht worden door de secretariaten van de paritaire comités over de inhoud van de collectieve overeenkomsten vanaf hun neerlegging ter griffie.

Financiële weerslag: de kosten voor de bijkomende exemplaren en de verzending zullen ten laste zijn van de begroting van Arbeid en Tewerkstelling.

Realisatiewijze: instructies.

6. — *Verhoging van het plafond van het zakencijfer vanaf hetwelk een verplichte boekhouding wordt voorgeschreven.*

De wet van 17 juli 1975 verplicht de ondernemingen er toe een boekhouding en jaarrekeningen te houden. De wetgever heeft erkend dat deze verplichting een te zware of ongerechtvaardigde last voor de kleine ondernemingen zou betekenen en heeft aan de Uitvoerende Macht de mogelijkheid verleend om het minimumzakencijfer te bepalen waarop de wet van toepassing is.

Een koninklijk besluit van 23 december 1975 stelde het minimumzakencijfer vast op 10 miljoen F (dit bedrag is gelijk aan datgene dat vereenvoudigde verplichtingen toelaat inzake de B. T. W.).

Vanaf 1978 wordt dit bedrag voor de B. T. W. op 15 miljoen F gebracht.

Maatregel: Het minimumzakencijfer voor het bijhouden van de verplichte boekhouding op 15 miljoen brengen. Een werkgroep (samengesteld uit vertegenwoordigers van de Ministeries van Economische Zaken, Middenstand en Financiën) zal de modaliteiten van een vereenvoudigde boekhouding bepalen.

Financiële weerslag: geen.

Realisatiewijze: bij koninklijk besluit.

par rubrique, les cotisations à l'O. N. S. S. à charge de l'employeur et du travailleur. L'employeur doit se tenir au courant des modifications prescrites en ce qui concerne les cotisations O. N. S. S. et doit les respecter.

Ces modifications sont multiples, puisque certains plafonds sont liés à l'indice des prix.

Mesure: Le Ministre de la Prévoyance sociale fera des propositions concrètes en vue de la suppression du compte individuel et de l'instauration d'un document unique d'inscription.

Incidence financière: nulle.

Mode de réalisation: instructions.

5. — *Obligation du département de l'Emploi et du Travail en matière d'informations sur les conventions paritaires*

Les décisions des conventions paritaires sont publiées au *Moniteur belge*. Elles paraissent néanmoins avec un retard tel que beaucoup d'entreprises se trouvent en infraction pendant la période se situant entre la décision et la publication au *Moniteur*. Les organisations professionnelles elles-mêmes éprouvent des difficultés à se tenir au courant de toutes ces décisions.

Mesure: les secrétariats sociaux seront informés par les secrétariats des commissions paritaires du contenu des conventions collectives dès le dépôt de celles-ci au greffe.

Incidence financière: le coût des exemplaires supplémentaires et de leur envoi sera à charge du budget de l'Emploi et du Travail.

Mode de réalisation: instructions.

6. — *Relèvement du plafond du chiffre d'affaires à partir duquel la tenue d'une comptabilité est obligatoire.*

La loi du 17 juillet 1975 impose aux entreprises de tenir une comptabilité et des comptes annuels. Le législateur a reconnu que cette obligation constituerait une charge trop lourde ou injustifiée pour les petites entreprises et a autorisé le Pouvoir exécutif à déterminer le chiffre d'affaires minimum à partir duquel la loi est d'application.

Un arrêté royal du 23 décembre 1975 a fixé ce chiffre à 10 millions de F (montant identique à celui en dessous duquel des obligations simplifiées en matière de T. V. A. sont autorisées).

A partir de 1978, ce montant est porté à 15 millions en ce qui concerne la T. V. A.

Mesures: Porter également à 15 millions le chiffre d'affaires pour la tenue d'une comptabilité obligatoire. Un groupe de travail composé de représentants des Ministères des Affaires économiques, des Classes moyennes et des Finances précisera les modalités d'une comptabilité simplifiée.

Incidence financière: nulle.

Mode de réalisation: arrêté royal.

7. — *Coördinatie van sommige sociale controles*

Krachtens artikel 158 van de programmawet van 5 januari 1976 moet één algemene sociale inspectiedienst opgericht worden. Deze wordt belast met de inspectie en de controle op de toepassing van de sociale wetten.

Aan deze nieuwe dienst zouden kunnen worden overgedragen de bevoegdheden van :

- de dienst van Sociale Inspectie bij de algemene directie van de Sociale Zekerheid van het Ministerie van Sociale Voorzorg;

- de dienst van de Inspectie van de sociale wetten bij de Administratie van de Arbeidsbetrekkingen en -reglementering en de inspectiedienst van de Administratie van de Werkgelegenheid van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid;

- de Administratie van het Mijnwezen bij het Ministerie van Economische Zaken;

- de Sociale Inspectie bij de Algemene Administratieve Diensten van het Ministerie van Openbare Werken;

- de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid;

- de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor werknemers;

- de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie;

- de Rijksdienst voor Werknemerspensioenen;

- het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;

- het Fonds voor Arbeidsongevallen;

- de Bijzondere Compensatiekas voor kinderbijslag voor de gemeenten, de openbare instellingen die ervan afhankelijk zijn, en de verenigingen van gemeenten;

- de Bijzondere Verrekenkas voor Gezinsvergoedingen ten bate van de arbeiders der diamantnijverheid;

- het Rijksfonds voor Sociale Reclassering van de minder-validen;

- de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening;

- de Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen.

De betrokken openbare organismen zouden alleen bevoegd blijven voor het uitoefenen van de boekhoudkundige en administratieve controle bij de sociale secretariaten der werkgevers en bij de instellingen die onder de bevoegdheid vallen van sommige instellingen van openbaar nut.

De Sociale Inspectiedienst zal een centrale administratie en buitendiensten omvatten, waarvan het rechtsgebied wordt bepaald met inachtneming van dit van de arbeidsrechtbanken.

Maatregel : De Ministers van Sociale Voorzorg en van Arbeid en Tewerkstelling zullen in dit verband voorstellen doen.

Financiële weerslag : geen.

Realisatiewijze : bij koninklijk besluit.

II. — *Bespreking*

De bespreking spitte zich vooral toe op de maatregelen die betrekking hebben op de erkende sociale secretariaten. Deze maatregelen behelzen een financiële tussenkomst vanwege de Staat (bij een eerste aanwerving) of de R. M. Z. ten gunste van de werkgevers die aansluiten bij een erkend sociaal secretariaat.

7. — *Coordination de certains contrôles sociaux*

En vertu de l'article 158 de la loi-programme du 5 janvier 1976, un service unique d'inspection sociale générale doit être créé. Ce service est chargé de l'inspection et du contrôle de l'application des lois sociales.

A ce nouveau service pourraient être transférées les compétences :

- du service d'Inspection sociale de la direction générale de la sécurité sociale du Ministère de la Prévoyance sociale;

- du service de l'Inspection des lois sociales auprès de l'Administration de la réglementation et des relations du travail et du service d'inspection de l'Administration de l'emploi du Ministère de l'Emploi et du Travail;

- de l'Administration des mines auprès du Ministère des Affaires économiques;

- de l'Inspection sociale auprès des services administratifs généraux du Ministère des Travaux publics;

- de l'Office national de sécurité sociale;

- de l'Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés;

- de l'Office national des vacances annuelles;

- de l'Office national des pensions pour travailleurs salariés;

- de l'Institut national d'assurance maladie-invalidité;

- du Fonds des accidents du travail;

- de la Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales des communes, établissements publics qui en dépendent et associations de communes;

- de la Caisse spéciale de compensation pour allocations familiales en faveur des travailleurs de l'industrie diamantaire;

- du Fonds national de reclassement social des handicapés;

- de l'Office national de l'emploi;

- de la Caisse auxiliaire de paiement des allocations de chômage.

Les organismes publics en question resteraient uniquement compétents pour l'exercice du contrôle comptable et administratif auprès des secrétariats sociaux des employeurs et auprès des institutions relevant de la compétence de certains organismes d'intérêt public.

Le Service d'inspection sociale englobera une administration centrale et des services extérieurs, dont le ressort serait fixé eu égard à celui des tribunaux du travail.

Mesure : Les Ministres de la Prévoyance sociale et de l'Emploi et du Travail feront des propositions à ce propos.

Incidence financière : nulle.

Mode de réalisation : par arrêté royal.

II. — *Discussion*

La discussion s'est concentrée surtout sur les mesures relatives aux secrétariats sociaux agréés. Ces mesures impliquent une intervention financière de l'Etat (en cas de premier recrutement) ou de l'O. N. S. S. en faveur des employeurs qui s'affilient à un secrétariat social agréé.

Aan deze maatregelen zouden volgens bepaalde leden twee gevaren kunnen verbonden zijn :

— de financiële aanmoediging door de Staat en de R. M. Z. tot aansluiting van de werkgevers bij erkende sociale secretariaten zou kunnen leiden tot een oneerlijke concurrentie van deze laatsten ten nadele van de door zelfstandigen uitgebate particuliere bureaus, die dezelfde taak vervullen;

— de sterke toename van het aantal aansluitingen van werkgevers bij erkende sociale secretariaten zou de vereenvoudiging van de administratieve formaliteiten in de weg kunnen staan, aangezien deze formaliteiten dan toch grotendeels door gespecialiseerde secretariaten zullen worden vervuld.

Twee delen wijzen erop dat het eerste gevaar wellicht zou kunnen opgevangen worden door een vereenvoudiging van de erkenningsvoorwaarden voor de sociale secretariaten.

Een der maatregelen strekt ertoe dat bij een eerste aanwerving de kosten van het eerste jaar van aansluiting bij een sociaal secretariaat ten laste van de Staat zullen vallen. Een aansluiting bij een sociaal secretariaat geldt vermoedelijk automatisch voor meerdere jaren of zelfs voor onbepaalde tijd. De Minister zou er volgens een lid derhalve moeten over waken dat de sociale secretariaten de aansluitingskosten vanaf het tweede jaar niet op onverantwoorde wijze verhogen.

Een lid wijst erop dat de bestaande sociale secretariaten aanleunen bij een professionele of interprofessionele vereniging van werkgevers en in min of meerdere mate politiek gebonden zijn. Omwille van die politieke binding weigeren tal van werkgevers aan te sluiten. Het lid pleit voor de oprichting van apolitieke sociale secretariaten.

Het eerste gevaar — de oneerlijke concurrentie van erkende sociale secretariaten ten nadele van de particuliere bureaus — is volgens de Minister uiterst beperkt, zo niet denkbeeldig. Een onderscheid dient immers te worden gemaakt tussen de taak van de sociale secretariaten en die van particuliere fiscale en boekhoudkundige raadgevers.

Deze zienswijze van de Minister werd uitdrukkelijk bijgetreden door enkele leden.

Als voorbeelden van de taken, die door de sociale secretariaten worden vervuld, wenst uw rapporteur te vermelden : de berekening en de storting van de R. M. Z.-bijdragen; de periodieke aangiften bij de R. M. Z., de kassen voor kinderbijslagen en andere sociale instellingen; het opmaken van de bons voor ziekte- en invaliditeitsverzekering; de aangifte en berekening van de lonen voor zieke of door ongeval getroffen arbeiders.

Ten behoeve van de leden, die bevreesd zijn voor een oneerlijke concurrentie van de sociale secretariaten ten nadele van de particuliere bureaus, wordt er door de Minister ook nog op gewezen dat een uitbreiding van de taken van eerstgenoemden tot het boekhoudkundig en het fiscaal domein geenszins wordt overwogen. Anderzijds wordt nagegaan of de erkenningsvoorwaarden voor de sociale secretariaten, die betrekking hebben op het aantal aangesloten werkgevers, niet kunnen worden versoepeld zonder dat de belangen van de aangeslotenen geschaad worden.

Een lid kan instemmen met de bescherming van de zelfstandige beroepen van fiscaal en boekhoudkundig raadgever, op voorwaarde dat deze beroepen worden gereguleerd.

Er werd reeds op gewezen dat de meeste erkende sociale secretariaten aanleunen bij een professionele of interprofessionele vereniging van werkgevers. Vaak sluiten de zelfstandigen slechts aan bij een beroepsvereniging, wanneer deze bepaalde diensten verstrekt. Via de bevordering van de aanslui-

Selon certains membres, ces mesures pourraient présenter deux dangers :

— l'encouragement financier donné par l'Etat et l'O. N. S. S. en ce qui concerne l'affiliation des employeurs aux secrétariats sociaux agréés pourrait conduire à une concurrence déloyale de la part de ces secrétariats au détriment des bureaux privés qui sont exploités par des travailleurs indépendants et qui remplissent la même fonction;

— la forte augmentation du nombre d'affiliations d'employeurs aux secrétariats sociaux agréés pourrait contre-carrer la simplification des formalités administratives, celles-ci devant tout de même être exécutées en grande partie par des secrétariats spécialisés.

Deux membres font observer qu'il serait sans doute possible d'obvier au premier danger par une simplification poussée des conditions d'agrément des secrétariats sociaux.

Une des mesures prévoit qu'en cas de premier recrutement, le coût de la première année d'affiliation à un secrétariat social sera pris en charge par l'Etat. L'affiliation à un secrétariat social vaut sans doute automatiquement pour plusieurs années, voire pour un temps indéterminé. Par conséquent, le Ministre devrait, de l'avis d'un membre, veiller à ce que les secrétariats sociaux n'augmentent pas de manière injustifiée le coût de l'affiliation à partir de la deuxième année.

Un membre signale que les secrétariats sociaux existants s'appuient sur une association professionnelle ou interprofessionnelle d'employeurs et sont plus ou moins politiquement engagés. En raison de ce lien politique, de nombreux employeurs refusent de s'affilier. Le membre préconise la création de secrétariats sociaux apolitiques.

Selon le Ministre, le premier danger — la concurrence déloyale menée aux bureaux privés par les secrétariats sociaux agréés — est (extrêmement) réduit, si pas illusoire. En effet, une distinction doit être faite entre le rôle des secrétariats sociaux et celui des conseillers privés en fiscalité et comptabilité.

Plusieurs membres se rallient expressément à ce point de vue du Ministre.

Parmi les tâches accomplies par les secrétariats sociaux, votre rapporteur cite à titre d'exemple : le calcul et le versement des cotisations à l'O. N. S. S.; les déclarations périodiques à l'O. N. S. S., aux caisses d'allocations familiales et aux autres organismes sociaux; l'établissement des bons pour l'assurance maladie-invalidité; la déclaration et le calcul des salaires des travailleurs malades ou accidentés.

Le Ministre ajoute à l'intention des membres qui appréhendent que les bureaux privés ne soient victimes d'une concurrence déloyale des secrétariats sociaux, que l'élargissement des tâches de ces derniers à la fiscalité et à la comptabilité n'est nullement envisagée. D'autre part, on examine si, en ce qui concerne le nombre des employeurs affiliés les critères d'agrément des secrétariats sociaux ne peuvent pas être assouplis sans nuire aux intérêts des affiliés.

Un membre marque son accord sur la protection des professions indépendantes de conseillers en fiscalité et comptabilité à condition que ces professions soient réglementées.

L'accent a déjà été mis sur le fait que les secrétariats sociaux agréés s'appuient sur des associations professionnelles ou interprofessionnelles d'employeurs. Les travailleurs indépendants n'adhèrent souvent à une association professionnelle que si celle-ci dispense certains services. L'en-

tingen bij de sociale secretariaten, zullen nu ook toetredingen tot de beroepsverenigingen worden bewerkstelligd. De Minister acht de vertegenwoordiging van de zelfstandigen door sterke beroepsverenigingen van essentieel belang.

De Minister beklemtoont voorts dat de vereenvoudiging van de administratieve formaliteiten, hoewel zij moeilijk binnen een korte tijdsspanne kan worden verwezenlijkt, verder zal worden nagestreefd.

* * *

In antwoord op de vraag van een lid, verklaart de Minister tenslotte ook nog dat overwogen wordt om naast de sociale secretariaten ook de beroepsverenigingen van de werkgevers in te lichten over de inhoud van de collectieve overeenkomsten, zodra deze laatste ter griffie zijn neergelegd.

D. — Aanmoediging van de aanwerving van nieuw personeel door de K. M. O.

I. — Uiteenzetting van de Minister

Naast de invoering en de uitbreiding van het systeem van het brugpensioen, dat moet toelaten oudere werknemers te vervangen door jongere, en het stelsel van de stage voor jongeren, waardoor jonge werklozen 6 maanden tot 1 jaar in een onderneming worden tewerkgesteld (met arbeidsplaatspremies voor de K. M. O. die een stagiair in dienst nemen), werden nog 3 andere maatregelen getroffen om de tewerkstelling te bevorderen :

a) Een arbeidsplaatspremie wordt toegekend aan de kleine ondernemingen (minder dan 10 personen) gelegen in een reconversiezone voor iedere bijkomende betrekking. Zij bedraagt 15 000 F voor een periode van 3 tot 5 jaar (koninklijk besluit van 23 januari 1975).

b) Een vrijstelling van patronale bijdragen wordt gedurende 6 maanden verleend voor iedere bijkomende aanwerving van een werkloze, die gedurende minstens 6 maanden als werkzoekende is ingeschreven (wet van 24 januari 1977). (Tijdelijke maatregel, die oorspronkelijk enkel gold voor de aanwervingen in 1977, doch verlengd werd voor 1978.)

c) De trimestriële patronale bijdragen worden verminderd met 5 % (tot een maximumbedrag van 9 000 F). Deze vermindering met 5 % wordt gecompenseerd door een verhoging met 1,40 % van de bijdrageschijven die 600 000 F per trimester overschrijden (koninklijk besluit van 18 juni 1976).

Tot op heden blijkt de weerslag van deze maatregelen onvoldoende te zijn.

— De arbeidsplaatspremie wordt slechts toegekend in de reconversiezones. Zulks is een weinig nuttig criterium voor de K. M. O. De te vervullen formaliteiten zijn bovendien aanzienlijk en de betaling van de premie geschiedt laattijdig. Daardoor werden tot 31 juli 1977 slechts 2 700 dossiers voor Vlaanderen en 1 267 dossiers voor Wallonië ingediend.

— Het resultaat van de maatregel tot vrijstelling van de patronale bijdragen is niet gekend, maar voor de K. M. O. gaat het aanmoedigingseffect grotendeels verloren, omdat de vrijstelling slechts geldt vanaf het tweede trimester volgend op de indiensttreding.

couragement des affiliations aux secrétariats sociaux favorisera également les adhésions aux associations professionnelles. Le Ministre estime qu'il est d'un intérêt essentiel que les travailleurs indépendants soient représentés par des associations professionnelles puissantes.

Le Ministre souligne encore que, si elle est difficilement réalisable à bref délai, la simplification des formalités administratives n'en continuera pas moins à être poursuivie.

* * *

En réponse à la question d'un membre, le Ministre déclare encore qu'il est envisagé d'informer les organisations professionnelles des employeurs, au même titre que les secrétariats sociaux, du contenu des conventions collectives aussitôt que celles-ci seront déposées au greffe.

D. — Encouragement à l'engagement de personnel supplémentaire par les P. M. E.

I. — Exposé du Ministre

Parallèlement à l'introduction et à l'élargissement du système de prépension, qui doit permettre le remplacement des travailleurs âgés par des jeunes, et au système de stage des jeunes, qui est destiné à donner la possibilité aux jeunes chômeurs de passer six mois à un an dans une entreprise (système comportant des primes d'emploi pour les P. M. E. qui engagent un stagiaire), trois autres mesures en vue de stimuler l'emploi ont encore été décidées :

a) La prime d'emploi pour les petites entreprises (moins de 10 personnes) situées dans une zone de reconversion, prime octroyée pour chaque emploi supplémentaire. Elle est de 15 000 F par an pendant une période de 3 à 5 ans (arrêté royal du 23 janvier 1975).

b) L'exonération des cotisations patronales est accordée pendant six mois pour tout recrutement supplémentaire d'un chômeur inscrit pendant au moins six mois comme demandeur d'emploi (loi du 24 janvier 1977). (Mesure temporaire qui à l'origine n'était applicable qu'aux recrutements réalisés en 1977 mais qui est prorogée en 1978).

c) Les cotisations patronales trimestrielles sont réduites de 5 % (jusqu'à un maximum de 9 000 F par trimestre). Cette diminution de 5 % est compensée par une augmentation de 1,40 % sur les tranches de cotisation dépassant les 600 000 F par trimestre (arrêté royal du 18 juin 1976).

La répercussion de ces mesures semble, à ce jour, insuffisante.

— La prime d'emploi n'est octroyée que dans les zones de reconversion. Ce critère n'est guère utile pour les P. M. E. Les formalités à remplir sont considérables et le paiement de la prime se fait avec beaucoup de retard.

De ce fait, le nombre de dossiers introduits n'était, au 31 juillet 1977, que de 2 700 pour la Flandre et de 1 267 pour la Wallonie.

— On ignore si l'exonération des cotisations patronales a donné des résultats, mais les mesures d'encouragement en faveur des P. M. E. perdent beaucoup de leur effet parce que l'exonération ne s'applique qu'à partir du 2e trimestre qui suit l'entrée en service.

— De vermindering met 5 % van de trimestriële patronale bijdragen is niet selectief genoeg om een stimulerend effect te veroorzaken. Zij is ondoeltreffend, vermits het voordeel niet is voorbehouden aan de arbeidsintensieve ondernemingen. Een ander bezwaar is dat de vermindering op termijn wordt gerealiseerd.

Het blijkt nochtans dat in de K. M. O. de financiële en economische mogelijkheden voorhanden zijn om bijkomend personeel in dienst te nemen. Naast de administratieve formaliteiten vormen ook de sociale lasten een hinderpaal die deze aanwervingen in de weg staat.

De ondernemingen schijnen de voorkeur te geven aan directe en eenvoudige voordelen.

— Maatregelen :

1. — *Vrijstelling van sociale lasten*

Rekening houdend met de wensen van de K. M. O. en met de regeringsverklaring (de bevordering van de tewerkstelling en het neutraliseren van de negatieve weerslag van de sociale lasten op de wil van de ondernemingen om de tewerkstelling uit te breiden vormen de dominerende zorg van de Regering) worden de volgende voorstellen gedaan :

— bij aanwerving van één of twee werknemers (naargelang het respectievelijk ondernemingen die minder dan 10 arbeiders tewerkstellen of ondernemingen die 10 tot 49 arbeiders tewerkstellen betreft) vrijstelling, vanaf de aanwerving en voor de duur van één jaar, van de patronale R. M. Z.-bijdragen, die voortvloeit uit deze aanwervingen (met uitsluiting van de sociale bijdragen voor de jaarlijkse vakantie en voor arbeidsongevallen).

Deze vrijstelling zou slechts gelden indien het de aanwerving betreft van :

— één of twee volledig vergoede werklozen van minder dan 30 jaar en die tenminste drie maanden vóór de aanwerving ingeschreven waren als werkzoekenden bij de R. V. A.;

— één of twee stagiairs (zoals bepaald door de wet van 30 maart 1976), die na hun stage als werknemers worden aangeworven;

— één of twee jonge gediplomeerden, die hun studies beëindigd hebben (overeenkomstig de criteria bepaald door de artikelen 124 en volgende van het koninklijk besluit van 20 december 1963), alsook van degenen die minder dan 6 maanden hebben gewerkt, werkzoekend en minder dan 30 jaar oud zijn.

Artikel 1 van de wet van 24 januari 1977 betreft alleen een tijdelijke vermindering ten gunste van de werkgevers. Dit voordeel moet uitgebreid worden tot de zelfstandigen die een eerste werknemer aanwerven en derhalve voordien geen werkgevers waren.

De verhoging van het effectief wordt berekend in vergelijking met het voorgaand trimester en de vrijstelling wordt onmiddellijk verleend vanaf de eerste van de maand die volgt op de bijkomende aanwerving. Deze tijdelijke maatregel zal gelden gedurende één jaar.

— Financiële weerslag.

Een werkloze kost gemiddeld 183 105 F aan de Staat. Hij betaalt geen sociale bijdragen.

De Staat stort voor hem jaarlijks een forfaitair bedrag van $\pm$ 25 000 F voor de pensioenverzekering en 22 000 F voor de ziekte- en invaliditeitsverzekering.

De werkloze kost aldus 230 105 F.

— La diminution de 5 % des cotisations patronales trimestrielles n'est pas assez sélective pour provoquer un effet de stimulation. Elle est inefficace puisque l'avantage n'est pas réservé aux seules entreprises à haute intensité de main-d'œuvre. Un autre inconvénient est le fait que ce n'est qu'à terme que la diminution est opérée.

Il semble néanmoins que les P. M. E. disposent des possibilités financières et économiques pour recruter du personnel supplémentaire. Outre les formalités administratives, les charges sociales constituent le deuxième obstacle empêchant ce recrutement.

Les entreprises semblent donner la préférence à des avantages directs et simples.

— Mesures :

1. — *Exonération des charges sociales*

Tenant compte des souhaits exprimés par les P. M. E. et de la déclaration gouvernementale (la préoccupation dominante du Gouvernement sera la promotion de l'emploi et la neutralisation de l'impact négatif des charges sociales sur la volonté des entreprises d'accroître l'emploi), les propositions suivantes sont faites :

— en cas de recrutement d'un ou de deux travailleurs, selon qu'il s'agit respectivement d'entreprises occupant moins de 10 travailleurs ou de 10 à 49 travailleurs, exonération, dès l'engagement et pour une durée d'un an, des charges patronales O. N. S. S. entraînées par ces recrutements (à l'exclusion des cotisations sociales afférentes aux vacances annuelles et aux accidents du travail).

Cette exonération ne serait accordée que s'il s'agit :

— d'un ou de deux chômeur(s) complet(s) indemnisable(s) qui étai(en)t inscrit(s) à l'O. N. Em. comme demandeur(s) d'emploi au moins trois mois avant son(leur) engagement, et ayant moins de 30 ans;

— d'un ou de deux stagiaire(s) (comme défini(s) par la loi du 30 mars 1976), qui, après son(leur) stage, sont engagés comme travailleurs;

— d'un ou de deux jeune(s) diplômé(s) ayant terminé ses(leurs) études (suivant les critères définis par l'arrêté royal du 20 décembre 1963, en ses articles 124 et suivants) ainsi que ceux qui ont travaillé moins de 6 mois, sont demandeur(s) d'emploi et a(ont) moins de 30 ans.

L'article 1 de la loi du 24 janvier 1977 traite uniquement d'une réduction temporaire en faveur des employeurs. Cet avantage doit être étendu aux travailleurs indépendants qui engagent un premier travailleur et qui, auparavant, n'avaient, dès lors, pas encore la qualité d'employeurs.

L'augmentation de l'effectif est calculé en comparaison avec celui du trimestre précédent et l'exonération est appliquée directement à partir du premier du mois qui suit l'engagement supplémentaire. Cette mesure temporaire restera valable pendant un an.

— Répercussion financière.

Un chômeur coûte en moyenne 183 105 F à l'Etat. Le chômeur ne paie aucune cotisation sociale.

L'Etat verse pour lui annuellement un montant forfaitaire de $\pm$ 25 000 F pour l'assurance pension et 22 000 F pour l'assurance maladie-invalidité.

Le chômeur coûte ainsi donc 230 105 F.

Op het vlak van de inkomstenbelasting, geniet een werkloze een forfaitair abattement van 127 000 F (135 000 F vanaf 1978). Het minimum belastbaar bedrag bedraagt 69 000 F. Dit heeft tot gevolg dat de werklozen doorgaans vrijgesteld zijn van elke belasting.

Indien een werkloze door een onderneming wordt aangeworven met vrijstelling van patronale lasten (met uitzondering van de bijdragen voor jaarlijkse vakantie) is de toestand als volgt : de Staat betaalt niet langer de 230 105 F; de R. M. Z. ontvangt $\pm$ 24 000 F, afgehouden op het loon van de arbeider; de Staat ontvangt een inkomstenbelasting van deze arbeider van $\pm$ 34 000 F.

Het verschil tussen de twee toestanden is dus $230\,105\text{ F} + 24\,000\text{ F} + 34\,000\text{ F} = 288\,105\text{ F}$, ten gunste van de Staat en de R. M. Z.

Het tewerkstellen van 10 000 arbeiders betekent :

- en vermindering van uitgaven van de R. V. A. met 1,8 miljard per jaar;
- een vermindering van uitgaven van de Staat met 0,5 miljard per jaar;
- een inkomen voor de R. M. Z. van 0,2 miljard per jaar;
- een inkomen voor de Staat van 0,3 miljard per jaar.

— Realisatiewijze : bij wetsontwerp.

2. — Een vermindering van patronale bijdragen voor arbeidsintensieve ondernemingen

Bij het koninklijk besluit van 18 juni 1976 werd beslist tot een vermindering van de patronale bijdragen met 5 % doch beperkt tot een maximum van 9 000 F per lid en per kwartaal, en dit vanaf het derde kwartaal 1976.

Deze maatregel werd gecompenseerd door een verhoging gelijk aan 1,40 % van de schijf van het geheel der verschuldigde driemaandelijke bijdragen boven de 600 000 F. Zowel voor de verminderingen (5 %) als voor de verhogingen (1,40 %) wordt geen rekening gehouden met een bedrag beneden de 1 000 F.

De vermindering of het complement van de bijdragen wordt respectievelijk gecrediteerd op de rekening van de werkgever op datum van 1 juli of gedebiteerd op zijn rekening op 30 juni van het lopende kalenderjaar.

Deze maatregel werd ingegeven door de zorg om enerzijds de sociale lasten van de arbeidsintensieve K. M. O. te verlichten en anderzijds een meer evenwichtige verdeling van de sociale lasten te verkrijgen, rekening houdend met sociale risico's die minder zwaar zijn op het vlak van de K. M. O.

De maatregel werd geïnspireerd door het rapport Delperée, waarin achtereenvolgens de volgende maatregelen werden ontleend :

- de gehele of gedeeltelijke deplafonnering en de compensatie door vermindering van de bijdragevoeten;
- het forfaitair abattement en de compensatie door de overdracht van lasten;
- de vaststelling van de bijdragevoet in functie van de bestaande verhouding tussen de loonsom en de toegevoegde waarde;
- de vermindering van de bijdrage ten gunste van de ondernemingen die bijdragen betalen lager dan een bepaald bedrag;
- de fiscalisering van het algemeen stelsel van de loontrekkenden.

En matière d'impôts sur les revenus, un chômeur bénéficie d'un abattement forfaitaire de 127 000 F (135 000 F à partir de 1978). Le montant minimum imposable est de 69 000 F. Il en résulte que les chômeurs sont en général exempts de tout impôt.

Si un chômeur est engagé par une entreprise avec exonération des charges patronales (à l'exception des cotisations pour vacances annuelles), la situation est la suivante : l'Etat ne paie plus les 230 105 F; l'O. N. S. S. reçoit $\pm$ 24 000 F, qui sont retenus sur le salaire du travailleur; l'Etat perçoit un impôt de $\pm$ 34 000 F sur les revenus de ce travailleur.

La différence entre les deux situations est donc de $230\,105\text{ F} + 24\,000\text{ F} + 34\,000\text{ F} = 288\,105\text{ F}$ en faveur de l'Etat et de l'O. N. S. S.

La mise au travail de 10 000 travailleurs représente :

- une réduction des dépenses de l'O. N. Em. de 1,8 milliard par an;
- une réduction des dépenses de l'Etat de 0,5 milliard par an;
- des recettes pour l'O. N. S. S. de 0,2 milliard par an;
- des recettes pour l'Etat de 0,3 milliard par an.

— Mode de réalisation : par projet de loi.

2. — Réduction des cotisations patronales pour les entreprises à haute intensité de main-d'œuvre

Par arrêté royal du 18 juin 1976, une réduction de 5 % des cotisations patronales a été décidée. Cette réduction est toutefois limitée à un maximum de 9 000 F par affilié et par trimestre et ce, à partir du troisième trimestre 1976.

Cette réduction était compensée par une augmentation de 1,40 % de la tranche de l'ensemble des cotisations trimestrielles dues supérieures à 600 000 F. Aussi bien pour les réductions (5 %) que pour les augmentations (1,40 %), il n'est pas tenu compte des montants inférieurs à 1 000 F.

La réduction ou le complément de cotisations est respectivement crédité au compte de l'employeur à la date du 1er juillet ou débité à son compte le 30 juin pour l'année civile écoulée.

Cette mesure est dictée par le souci, d'une part, d'alléger les charges sociales des P. M. E. à haute intensité de main-d'œuvre et, d'autre part, d'obtenir une répartition plus équilibrée des charges sociales, compte tenu des risques sociaux qui sont moins lourds au niveau des P. M. E.

Cette mesure s'inspire du rapport Delperée, dans lequel étaient successivement analysées les mesures suivantes :

- le déplafonnement total ou partiel et la compensation par réduction des taux de cotisation;
- l'abattement forfaitaire et la compensation par transfert de charges;
- la fixation des taux de cotisation en fonction du rapport existant entre la masse des salaires et la valeur ajoutée;
- la diminution de la cotisation en faveur des entreprises payant des cotisations inférieures à un certain montant;
- la fiscalisation du régime général des travailleurs salariés.

*Voordelen en nadelen van de bestaande toestand gescha-
pen door het koninklijk besluit van 18 juni 1976.*

De keuze voor het forfaitaire abatement, gecompenseerd door de verhoging van de bijdragen die 600 000 F overschrijden, heeft het grote voordeel dat alle K. M. O., die minder dan 20 werknemers tewerkstellen, een vermindering genieten.

De maatregel heeft overigens meestal geen weerslag op de ondernemingen tussen de 20 en 40 werknemers en heeft een complement van de bijdragen tot gevolg voor ondernemingen met meer dan 40 werknemers.

De maatregel maakt evenwel geen onderscheid naar gelang de aard van de ondernemingen of de activiteitssectoren. Aangezien de vermindering beperkt is tot een maximum van 9 000 F per kwartaal, is de uitwerking ervan bovendien zeer gering (gemiddeld 3 313 F voor de $\pm$ 130 000 ondernemingen die tot 600 000 F driemaandelijks bijdragen betalen).

Aangezien de plafonds van 9 000 F en 600 000 F enerzijds vastliggen en de prijzen en lonen anderzijds bestendig indexschommelingen ondergaan, vermindert de weerslag van deze maatregel ten gunste van de K. M. O. van jaar tot jaar. Men kan zelfs stellen dat de arbeidsintensieve ondernemingen door deze maatregel niet worden bereikt, aangezien de terugbetaling maximum 9 000 F bedraagt. Alleen een onderneming, die maximum 4 tot 5 werknemers tewerkstelt, geniet aldus een optimale vermindering van 5 %.

De terugbetaling tijdens het jaar dat volgt op dit tijds-
punt welk de bijdragen werden betaald verhindert mede dat de door de maatregel beoogde uitwerking wordt bereikt.

Men kan derhalve besluiten dat het beoogde doel — een herverdeling van de sociale lasten tussen de K. M. O. en de G. O. — niet werd bereikt.

Het aanwenden van een formule die steunt op de verhouding tussen sociale lasten en toegevoegde waarde of tussen de sociale bijdragen en de zakencijfers zou op dit stuk ongetwijfeld doeltreffender zijn.

De werkgroep Delperée is spijtig genoeg tot de bevinding gekomen dat het uitdokteren van de huidige formule zeer moeilijk, ja zelfs onmogelijk is.

Met het oog op de bevordering van de groei van de K. M. O. in het algemeen en van de aangroei van de werkverschaffing en de export door deze ondernemingen in het bijzonder, zou het nochtans nuttig zijn de parafiscale heffingen op deze ondernemingen te verminderen. Spijtig genoeg kan dit in de huidige omstandigheden de ontreding van de openbare financiën teweeg brengen.

De hiernavolgende feiten hebben aangezet tot het uitwerken van nieuwe voorstellen :

— de vermindering t.a.v. de K. M. O. van de gunstige uitwerking van het koninklijk besluit van 18 juni 1976, in-
gevolg de evolutie van de lonen en de index;

— het positief saldo dat voor de R. M. Z. voortvloeide uit de uitvoering van het besluit van 18 juni 1976 (gedurende het 3^e en 4^e trimester van 1976 een bijkomend bedrag van 182,2 miljoen; bedrag dat voor 1977 gevoelig hoger zal liggen).

Voorstellen : Als voorafgaandelijke voorwaarde wordt gesteld dat de vermeerderingen en de verminderingen in evenwicht zouden blijven.

— de verminderingen beneden 1 500 F per kwartaal zouden niet meer worden terugbetaald, zodat nagenoeg alle ondernemingen, die niet meer dan een persoon tewerkstellen en niet als arbeidsintensieve ondernemingen kunnen worden gekwalificeerd, geen aanspraak meer op deze maatregel kunnen maken;

*Avantages et inconvénients de la situation existante, créée
par l'arrêté royal du 18 juin 1976.*

Le choix de l'abattement forfaitaire, compensé par l'augmentation des cotisations au-delà de 600 000 F, présente le grand avantage de faire bénéficier d'une réduction toutes les P. M. E. qui occupent moins de 20 travailleurs.

Cette mesure n'a plus souvent aucune répercussion pour les entreprises occupant de 20 à 40 travailleurs; elle a pour effet qu'un complément de cotisation est demandé aux entreprises occupant plus de 40 travailleurs.

Elle présente néanmoins l'inconvénient de ne pas faire la distinction entre la nature des entreprises ou les secteurs d'activité. Du fait que la réduction est plafonnée à un maximum de 9 000 F par trimestre, son effet est, en outre très réduit (3 313 F en moyenne pour les $\pm$ 130 000 entreprises qui paient jusqu'à 600 000 F de cotisations trimestrielles).

D'une part, les plafonds de 9 000 F et 600 000 F étant fixés, alors que, d'autre part, les prix et les salaires subissent en permanence les variations de l'indice des prix, l'effet de cette mesure en faveur des P. M. E. diminue d'année en année. Il est même permis d'affirmer que cette mesure n'atteint pas les entreprises à haute intensité de main-d'œuvre, puisque le remboursement maximum est de 9 000 F. Seule une entreprise qui occupe au maximum 4 à 5 travailleurs bénéficie d'une réduction optimale de 5 %.

Le remboursement dans le courant de l'année qui suit celle du paiement des cotisations empêche également la mesure de produire les résultats visés.

Il est dès lors permis de conclure que l'objectif visé — celui d'une redistribution des charges sociales entre les P. M. E. et les G. E. — n'a pas été atteint.

L'utilisation d'une formule fondée sur une relation entre les charges sociales et la valeur ajoutée ou, en d'autres termes, les cotisations et les chiffres d'affaires serait indubitablement plus efficace en la matière.

Malheureusement, le groupe de travail Delperée a dû constater qu'il est très difficile, voire impossible de mettre au point pareille formule.

En vue de promouvoir la croissance des P. M. E. en général ainsi que plus particulièrement l'accroissement de l'emploi dans ce secteur et l'augmentation des exportations de ces entreprises, il serait pourtant utile d'alléger davantage la pression parafiscale sur ces entreprises. Malheureusement, dans les circonstances actuelles, cela peut entraîner une détérioration désastreuse des finances publiques.

Les faits suivants ont incité à l'élaboration de nouvelles propositions :

— la diminution, pour les P. M. E., de l'effet favorable de l'arrêté royal du 18 juin 1976 à la suite de l'évolution des salaires et de l'index;

— le solde positif qui résulte pour l'O. N. S. S. de l'application de l'arrêté du 18 juin 1976 (pendant les 3e et 4e trimestres de 1976, un montant supplémentaire de 182,2 millions, qui sera sensiblement plus élevé en 1977).

Mesures : La condition préalable c'est que les augmentations et les diminutions soient équilibrées).

— les réductions inférieures à 1 500 F par trimestre ne seraient plus remboursées, de sorte qu'à peu près toutes les entreprises qui n'occupent pas plus d'une personne et qui ne peuvent être qualifiées d'entreprises à coefficient élevé de main-d'œuvre ne peuvent plus bénéficier de cette mesure.

— de maximale terugbetaling zou van 9 000 F tot 12 000 F worden verhoogd, teneinde de lasten van de ondernemingen, die 6 tot 10 werknemers tewerkstellen, aanzienlijk te verlichten;

— rekening houdend met de ontwikkeling van de lonen en prijzen sedert 1976, moet het plafond van 600 000 F op 750 000 worden gebracht om zodoende te verhinderen dat de ondernemingen, die minder dan 50 werknemers tewerkstellen, zouden getroffen worden door de verhoging van 1,40 %;

— de vermindering zou moeten toegekend en de verhoging opgelegd worden bij het betalen van de trimestriële bijdragen.

Financiële weerslag : Het is zeer moeilijk de weerslag van de voorgestelde wijzigingen te evalueren.

± 58 656 ondernemingen zouden 5 werknemers en meer tewerkstellen. In de veronderstelling dat de maximum-terugbetaling van 9 000 F op 12 000 F gebracht wordt en dit een weerslag heeft op maximum 50 000 ondernemingen, zouden de minderontvangsten voor de R. M. Z. 150 miljoen per trimester bedragen.

Bij de verhoging van het plafond van 600 000 F tot 750 000 F zouden ± 8 000 ondernemingen betrokken zijn. De minderontvangsten voor de R. M. Z. zouden 16,8 miljoen bedragen.

Deze minderwaarden zouden weggewerkt worden door de besparing die voortvloeit uit de niet-terugbetaling van de verminderingen van minder dan 1 500 F per kwartaal in plaats van 1 000 F per jaar en door het positief saldo van het huidig systeem dat steunt op het koninklijk besluit van 18 juni 1976 (182,2 miljoen voor de laatste 2 trimesters van 1976; bedrag dat normaal aanzienlijk zal verhogen voor 1977).

Realisatiemethode : Wetsontwerp.

II. — Bespreking

Een lid schenkt aandacht aan de voorgestelde maatregel tot vermindering van de patronale sociale lasten voor de arbeidsintensieve ondernemingen. Krachtens het koninklijk besluit van 18 juni 1976 werd de terugbetaling tot een maximum van 9 000 F per trimester begrensd. Nu wordt enerzijds voorgesteld het terugbetaalbaar maximum te verhogen en anderzijds de terugbetalingen beneden 1 500 F per trimester (6 000 F per jaar) af te schaffen.

Dientengevolge zullen de beoefenaars van vrije beroepen, die slechts één persoon tewerkstellen, niet meer in aanmerking komen voor de terugbetaling. Het lid betreurt zulks.

De Minister wijst erop dat de maatregel tot doel heeft de sociale lasten van de arbeidsintensieve ondernemingen te verlichten. Dit was ook reeds het doel van het koninklijk besluit van 18 juni 1976. Zoals uiteengezet, werd dit doel maar ten dele bereikt. Anderzijds acht de Minister het hoogst onwaarschijnlijk dat de beoefenaar van een vrij beroep, omwille van de niet-terugbetaling van een som van 5 999 F per jaar, zijn enig personeelslid zou trachten te ontslaan.

Ter gelegenheid van de gedachtenwisseling over de door de Regering aan het koninklijk besluit van 18 januari 1976 voorgestelde wijzigingen, vragen enkele leden aandacht voor het optreden van de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid t.a.v. de werkgevers die achterstal hebben bij de betaling van de sociale bijdragen. In geval van achterstal kan een bijdrageopslag en een nalatigheidsintrest worden aangerekend. De R. M. Z. is evenwel gemachtigd onder bepaalde voorwaarden vrijstelling van deze opslagen in intresten te

— le plafond maximum de remboursement serait porté de 9 000 F à 12 000 F afin d'alléger considérablement les charges des entreprises occupant de 6 à 10 travailleurs.

— compte tenu de l'évolution de l'index et des salaires depuis 1976, il convient de porter le plafond de 600 000 F à 750 000 F, pour éviter ainsi que les entreprises occupant moins de 50 travailleurs ne soient touchées par l'augmentation de 1,40 %;

— la réduction devrait être accordée et l'augmentation imposée lors du paiement des cotisations trimestrielles.

Incidence financière : il est très difficile d'évaluer l'incidence des modifications proposées.

± 58 656 entreprises occuperaient 5 travailleurs et plus. En supposant que le remboursement maximum serait porté de 9 000 à 12 000 F et que cela concerne 50 000 entreprises au maximum, la diminution des recettes pour l'O. N. S. S. serait de 150 millions par trimestre.

Le relèvement de 600 000 F à 750 000 F du plafond concernerait ± 8 000 entreprises. La diminution des recettes pour l'O. N. S. S. serait de 16,8 millions.

Ces moins-values seraient compensées par l'économie résultant du non-remboursement des réductions inférieures à 1 500 F par trimestre au lieu de 1 000 F par an et par le solde positif du système actuel fondé sur l'arrêté royal du 18 juin 1976 (182,2 millions pour les deux derniers trimestres de 1976, montant qui, normalement, augmentera considérablement en 1977).

Mode réalisation : Projet de loi.

II. — Discussion

Un membre s'intéresse à la mesure proposée concernant la diminution des charges sociales patronales en faveur des entreprises à forte intensité de main-d'œuvre. Conformément à l'arrêté royal du 18 juin 1976 le remboursement est limité, à un maximum de 9 000 F par trimestre. Il est actuellement proposé, d'une part, de relever le remboursement maximum et, d'autre part, de supprimer les remboursements inférieurs à 1 500 F par trimestre (6 000 F par an).

En conséquence, les titulaires de professions libérales qui n'occupent qu'une seule personne ne pourront plus bénéficier du remboursement, ce que le membre déplore.

Le Ministre souligne que la mesure a pour objet d'alléger les charges sociales des entreprises à forte intensité de main-d'œuvre. Tel était aussi l'objectif de l'arrêté royal du 18 juin 1976. Ainsi qu'il a été exposé, cet objectif n'a été atteint que partiellement. D'autre part le Ministre estime hautement improbable que le non-remboursement d'une somme de 5 999 F par an pourrait inciter le titulaire d'une profession libérale à licencier le seul membre de son personnel.

A l'occasion de l'échange de vues sur les modifications proposées par le Gouvernement à l'arrêté royal du 18 janvier 1976, certains membres attirent l'attention sur l'attitude de l'Office national de sécurité sociale à l'égard des employeurs en retard de paiement des cotisations sociales. En cas de retard, il peut être appliquée une majoration de cotisation, ainsi que des intérêts de retard. L'O. N. S. S. peut toutefois, dans certaines conditions, exempter les intéressés de ces majorations et intérêts. Il n'empêche, selon ces membres,

verlenen. Dit alles neemt volgens deze leden niet weg dat de R. M. Z. als bevoorrechte schuldeiser t.a.v. werkgevers, die achterstal inzake betaling van de sociale lasten hebben, soms vrij willekeurig optreedt, zodat bepaalde ondernemingen niet alleen dodelijk worden getroffen, doch de nietbevoorrechte schuldeisers van deze ondernemingen eveneens nadeel ondervinden. Vanuit sociaal-economisch oogpunt kan een dergelijk optreden van de R. M. Z. soms moeilijk worden verantwoord.

E. — Hulpverlening met het oog op de ontwikkeling van de bestaande K. M. O.

I. — Uiteenzetting van de Minister

1. — Vereenvoudiging en vermindering van de wachttijd voor kredietverlening

Rekening houdend met de economische conjunctuur ware het wenselijk het onderzoek van de dossiers voor het bekomen van kredieten te bespoedigen.

Voor elk dossier dat het voorwerp uitmaakt van een rentetoeelage of van een tussenkomst van het Waarborgfonds (boven de 5 000 000 F of 95 % van het ontleende bedrag), is de tussenkomst van de Administratie verplichtend. De termijn voor het onderzoek zijn aanzienlijk :

— voor de toekenning van een rentetoeelage alleen : 50 tot 60 dagen;

— voor de toekenning van een rentetoeelage voorafgegaan door een tussenkomst van het Waarborgfonds : $\pm$ 50 dagen meer ;

— voor de ministeriële toelating die aan een tussenkomst van het Waarborgfonds moet voorafgaan (boven de 5 000 000 F of 95 % van het ontleende bedrag) : $\pm$ 100 dagen meer ;

— voor de toekenning van een bijkomend krediet : $\pm$ 20 dagen.

1.1. Herstructurering van de administratie met het oog op een versnelde behandeling van de dossiers

Het kader van de Administratie voor de Economische Expansie omvat 75 personen. Een ontwerp tot uitbreiding van dit kader tot 119 eenheden werd door de administratie uitgewerkt.

Aangezien bepaalde bevoegdheden van het departement in vraag worden gesteld in het licht van de nakende gewestvorming, werd deze uitbreiding niet opgenomen in de globale herziening van het kader van het departement die werd voorgelegd aan het Openbaar Ambt. Anderzijds is het aantal dossiers intussen aanzienlijk toegenomen.

Maatregelen :

a) de onmiddellijke aanwerving van werklozen die tewerkgesteld worden door de overheid : 20 eenheden (10 van elk taalstelsel) (12 universitair, 4 opstellers en 4 klerken-typisten);

b) de bespoediging van de herstructurering van het organiek kader;

c) de oprichting van een cel voor de bundels van de Brusselsse regio.

qu'en tant que créancier privilégié, l'O. N. S. S. se comporte parfois de manière assez arbitraire à l'égard des employeurs en retard de paiement de cotisations sociales, portant ainsi non seulement un coup mortel à certaines entreprises, mais causant, en outre, un préjudice aux créanciers non privilégiés de ces entreprises. Une telle attitude de l'O. N. S. S. est parfois difficilement justifiable du point de vue socio-économique.

E. — Aide accordée aux P. M. E. existantes en vue de leur développement

I. — Exposé du Ministre

1. — Simplification et réduction des délais pour l'octroi des crédits

Compte tenu de la conjoncture économique, il serait souhaitable d'accélérer l'examen des dossiers de demande de crédits.

Pour chaque dossier qui fait l'objet d'une subvention-intérêt ou d'une intervention du Fonds de garantie (au-delà de 5 000 000 de F ou 95 % de la somme empruntée), l'intervention de l'administration est obligatoire. Les délais d'examen sont considérables :

-- l'octroi, à lui seul, d'une subvention-intérêt requiert entre 50 et 60 jours;

— l'octroi d'une subvention-intérêt précédé d'une intervention du Fonds de garantie : $\pm$ 50 jours en plus;

— l'autorisation ministérielle préalable à une intervention du Fonds de garantie (au-delà de 5 000 000 de F ou de plus de 95 % de la somme empruntée) : $\pm$ 100 jours en plus;

— l'octroi d'un crédit additionnel : une vingtaine de jours.

1.1. Restructuration de l'Administration pour activer le traitement des dossiers

Le cadre de l'Administration de l'expansion économique comprend 75 agents. Un projet d'extension de ce cadre à 119 unités a été élaboré par l'administration.

Du fait que certaines compétences du département restent incertaines dans la perspective de la prochaine régionalisation, cette extension n'a pas été comprise dans la révision globale du cadre du département soumises à la Fonction publique. D'autre part, le nombre de dossiers s'est entre-temps considérablement accru :

Mesures :

a) recruter immédiatement des chômeurs qui sont mis au travail par les pouvoirs publics : 20 unités (10 de chaque régime linguistique) (12 universitaires, 4 rédacteurs et 4 commis-dactylographes);

b) activer la restructuration du cadre organique;

c) créer une cellule pour les dossiers de la région bruxelloise.

1.2. Vereenvoudiging van de procedures bij het Waarborgfonds

1.2.1. Voorafgaandelijke ministeriële toelating

Thans is elk dossier, waarvoor de tussenkomst van het Waarborgfonds 5 miljoen F of 95 % van het ontleende bedrag overschrijdt, onderworpen aan de voorafgaandelijke goedkeuring van de Minister van Middenstand. Deze procedure verhoogt de duurtijd van het onderzoek met ± 100 dagen.

Maatregel: Het plafond van 5 miljoen op 10 miljoen brengen, wat de voorafgaandelijke machtiging van de Minister van Middenstand betreft. De instemming van de Minister van Middenstand is automatisch verworven indien deze geen verzet heeft aangetekend binnen 15 dagen.

Financiële weerslag : geen.

Realisatiewijze : ministerieel besluit.

1.2.2. Beroep op het Waarborgfonds door de Kredietinstellingen

De kredietinstellingen kunnen, mits naleving van zekere criteria, een beroep doen op het Waarborgfonds en dit tot een bedrag van 2,5 miljoen per dossier.

De kredietinstellingen aarzelen evenwel een beroep te doen op het Waarborgfonds volgens deze vereenvoudigde formule, omdat het Waarborgfonds wel eens geneigd is de kredietinstellingen verantwoordelijk te stellen voor de insolventie van een klant.

Maatregel: Het Waarborgfonds vragen om :

- de criteria te herzien en te versoepelen;
- de volledige verantwoordelijkheid te dragen voor zijn tussenkomsten (tenzij een zware fout werd begaan door de kredietinstelling), voor zover het percentage van tussenkomsten per kredietinstelling een bepaald plafond niet overschrijdt.

Financiële weerslag : geen.

Realisatiewijze : de instemming van het Waarborgfonds is vereist.

1.2.3. Aantal dossiers voorgelegd aan het Waarborgfonds

Meerdere kredietinstellingen raden hun klanten af een dossier in te dienen bij het Waarborgfonds, aangezien te veel administratieve formaliteiten dienen vervuld te worden door de ontleners.

Voorstel: Door middel van een informatiecampaagne de aandacht vestigen op het bestaan en de taak van het Waarborgfonds.

Financiële weerslag : geen.

Realisatiewijze : onderrichtingen.

1.3. Vereenvoudiging van de procedure tot toekenning van rentetoeelagen

1.3.1. Vereenvoudiging van de tussenkomst van de Administratie van Middenstand

Thans wordt elk dossier, dat door een kredietinstelling wordt ingediend, door de Administratie van Middenstand onderzocht en opnieuw overwogen. Dit brengt een aanzienlijke vertraging teweeg.

1.2. Simplification des procédures du Fonds de garantie

1.2.1. Accord ministériel préalable

Actuellement, tout dossier pour lequel l'intervention du Fonds dépasse 5 millions ou 95 % de la somme empruntée est soumis à l'accord préalable du Ministre des Classes moyennes. Cette procédure augmente la durée de l'examen de ± 100 jours.

Mesure : porter de 5 à 10 millions le plafond pour la demande d'autorisation préalable du Ministre des Classes moyennes. L'assentiment du Ministre des Classes moyennes sera automatiquement considéré comme acquis s'il n'a pas fait opposition dans les 15 jours.

Incidence financière : nulle.

Mode de réalisation : arrêté ministériel.

1.2.2. Recours au Fonds de garantie par les organismes de crédit

Les organismes de crédit peuvent, sous réserve de respecter certains critères, avoir recours au Fonds de garantie et ce, jusqu'à un montant de 2,5 millions par dossier.

Les organismes de crédit hésitent cependant à faire usage de cette formule simplifiée, car le Fonds de garantie a parfois tendance à rendre les organismes de crédit responsables de l'insolvabilité d'un client.

Mesure : Demander au Fonds de garantie :

- de revoir et d'assouplir les critères;
- d'assumer (sauf faute grave de l'organisme de crédit) la responsabilité entière de ses interventions, pour autant que le pourcentage d'intervention par organisme de crédit ne dépasse pas un certain plafond.

Incidence financière : nulle.

Mode de réalisation : l'accord du Fonds de garantie est requis.

1.2.3. Nombre de dossiers soumis au Fonds de garantie

Plusieurs organismes de crédit déconseillent à leur clientèle d'introduire un dossier auprès du Fonds, pour le motif qu'il y a trop de formalités administratives à remplir par l'emprunteur.

Mesure : Par la voie d'une campagne d'information, attirer l'attention sur l'existence et la mission du Fonds de garantie.

Incidence financière : nulle.

Mode de réalisation : instructions.

1.3. Simplification des procédures d'octroi de la subvention-intérêt

1.3.1. Simplifier l'intervention de l'Administration des Classes moyennes

Actuellement chaque dossier introduit par un organisme de crédit est examiné et repensé par l'Administration des Classes moyennes, ce qui entraîne un retard important.

Voorstel : : Indiening van een enkel dossier.

Tot en met een krediet van 10 miljoen F zou de rentetoe-lage moeten toegekend worden uitsluitend op basis van het door de kredietinstelling samengestelde dossier; d.w.z. zon-der aanvullend onderzoek of verslag van de Administratie.

Voor alle andere dossiers dient de Administratie te beslis-sen of een aanvullend onderzoek noodzakelijk is en moeten de onderzoeksrapporten zo veel mogelijk worden vereen-voudigd.

De rol van de Administratie wordt vooral gericht op een controle *a posteriori* (systematisch tegen-onderzoeken verrichten).

Informatie betreffende deze vereenvoudiging

De kredietinstellingen zouden in een omzendbrief moeten gewezen worden op de belangrijkheid van het ingediende verslag, zomede op het feit dat de onvolledige dossiers zullen worden terug bezorgd. Een perscommuniqué moet de aandacht van het publiek vestigen op de verantwoor-delijkheid van de kredietinstellingen in geval van vertraging of onvolledigheid van het dossier.

Financiële weerslag : geen.

Realisatiemethode : onderrichtingen.

1.3.2. Betalingsprocedure

De betaling van de rentetoe-lagen aan de banken verloopt zeer traag. In afwachting van deze betaling, vorderen de banken de totale intrest van de ontleners.

Maatregelen :

— betaling van de schuldvorderingen van de banken door middel van geldvoorschotten; d.w.z. zonder controle en zonder voorafgaand visum van het Rekenhof. De controle op de schuldvorderingen gebeurt *a posteriori*.

— de banken verzoeken het verzenden van hun dos-siers te bespoedigen.

— de banken hebben er zich reeds toe verbonden om van hun klanten enkel de betaling van de netto-intrest te eisen. De rentetoe-lage zou trimestrieel door de banken op-gevraagd worden bij het Departement van Middenstand.

Financiële weerslag : geen.

Realisatiemethode : de betaling bij voorschot veronderstelt :

— dat in de regionale begrotingen een als volgt luidend artikel wordt ingevoegd :

« Bij afwijking van artikel 15 van de organieke wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximum van aan de buitengewone rekenplichtige van het departement van Mid-denstand verleend worden, om de uitgaven van het fonds voor de economische expansie en regionale reconversie te dekken (Titel IV, sectie XII, hoofdstuk I, art. 60.01.A) »;

Het maximumbedrag waarin moet worden voorzien be-draagt 150 miljoen F voor de Waalse en Vlaamse regionale begrotingen en 20 miljoen F voor de regionale begroting van het Gewest Brussel;

Mesure : Introduction d'un dossier unique.

Jusqu'à un crédit de 10 millions de F, la subvention-intérêt sera actroyée sur la base du seul dossier constitué par l'organisme de crédit, c'est-à-dire sans rapport ou en-quête complémentaires de l'Administration.

Pour les autres dossiers, l'Administration devra vérifier si une enquête complémentaire est nécessaire et les rapports d'enquête devront être simplifiés au maximum.

L'attention de l'Administration est axée surtout sur un contrôle *a posteriori* (effectuer systématiquement des contre-enquêtes).

Information concernant la simplification

Une circulaire devrait attirer l'attention des organismes de crédit sur l'importance du rapport introduit, ainsi que sur le fait que les dossiers incomplets seront retournés. Un communiqué de presse doit attirer l'attention du public sur les responsabilités des organismes de crédit en cas de retard ou de dossier incomplet.

Répercussion financière : aucune.

Mode de réalisation : instructions.

1.3.2. Procédures de paiement.

Le paiement des subventions-interêts aux banques est très lent. En attendant ce paiement, les banques réclament l'intérêt global à l'emprunteur.

Mesures :

— paiement des créances de banque par avances de fonds, c'est-à-dire sans contrôle et sans visa préalable de la Cour des comptes. Le contrôle des créances se fait *a posteriori*.

— demander aux banques d'activer l'envoi de leurs dos-siers.

— les banques se sont déjà engagées à ne réclamer à leur clientèle que l'intérêt net à payer. La subvention-intérêt serait réclamée trimestriellement par les banques au département des Classes moyennes.

Répercussion financière : aucune.

Mode de réalisation : le paiement par avances suppose :

— l'insertion, dans les lois budgétaires régionales, d'un article libellé comme suit :

« Par dérogation à l'article 15 de la loi du 19 octobre 1846 organique de la Cour des comptes, des avances de fonds d'un montant maximum de peuvent être consenties au comptable extraordinaire du département des Classes moyennes, pour liquider les dépenses à charge du Fonds d'Expansion économique et de Reconversion régio-nale (Titre IV, section XII, chapitre I, art. 60.01.A) ».

Le montant maximum à prévoir devrait être de 150 mil-lions pour les budgets régionaux wallon et flamand et de 20 millions pour le budget de la région bruxelloise;

— dat de nieuwe procedure in samenwerking met de Belgische Vereniging van Banken wordt uitgestippeld.

1.4. Vereenvoudiging van de procedures inzake financiering van de exportkredieten

De K. M. O. die hun export willen uitbreiden, worden dikwijls geconfronteerd met een tweevoudig probleem :

- de totale onwetendheid betreffende de hulpmiddelen die op verschillende niveaus te hunner beschikking staan;
- de talrijke stappen die moeten worden aangewend en de administratieve formaliteiten die ermee gepaard gaan.

Voorstellen : Bij de N. K. B. K. wordt een secretariaat voor de export opgericht. Dit secretariaat stelt zich niet in de plaats van de bestaande verzekeringsinstellingen, die zich thans bezighouden met kredieten voor de export.

De bevoegdheden van het secretariaat blijven beperkt :

- tot het vervullen van alle administratieve formaliteiten in de plaats van de klanten;
- tot het afsluiten als lasthebber bij de Delcreditedienst van een globale polis, die de handelsrisico's voor maximum 95 % dekt en de politieke risico's voor maximum 90 %.

De N. K. B. K. zou gemachtigd worden, zonder andere tussenkomsten, een export binnen het kader van de globale polis te verzekeren tot een bedrag van 10 miljoen;

- tot het financieren van handelsoperaties onder de vorm van een kaskrediet.

Financiële weerslag : De N. K. B. K. zal de kostprijs aan haar cliënteel doorrekenen. Voor het Rijk vergt dit geen enkele financiële uitgave.

Realisatiemethode : akkoord tussen de Delcreditedienst, de N. K. B. K. en de departementen van Middenstand en Buitenlandse Handel.

2. — Verbetering van de toekenningsvoorwaarden van de kredieten (wijziging van de wet van 24 mei 1959)

De mogelijkheden van de wet van 24 mei 1959 zijn thans de volgende :

- a) mogelijke tussenkomst van het Waarborgfonds;
- b) mogelijkheid om een rentetoeelage van 3 tot 5 % te bekomen naargelang van de streek.

De vrijstelling van onroerende voorheffing, de kapitaalspremies en de arbeidsplaatspremies werden in de wetten van 17 juli 1959 en 30 december 1970 vastgelegd. Met uitzondering van de vrijstelling van de onroerende voorheffing, worden ze toegekend bij een inplanting in een ontwikkelings- of reconversiezone.

Deze zones hebben voor een K. M. O. een andere betekenis dan voor een grote onderneming.

Voorstellen :

- a) het behoud van de mogelijkheid om de tussenkomst van het Waarborgfonds te bekomen;

— la mise au point de la nouvelle procédure de commun accord avec l'Association belge des Banques.

1.4. Simplification des procédures en matière de financement des crédits à l'exportation

Les P. M. E. qui veulent développer leurs exportations sont souvent confrontées avec un double problème :

- l'ignorance complète des aides mises à leur disposition à différents niveaux;
- les nombreuses démarches et formalités administratives qui doivent être accomplies.

Mesures : Créer un secrétariat à l'exportation au sein de la C. N. C. P. Ce secrétariat ne se substituerait en aucun cas aux organismes existants d'assurance de crédits à l'exportation.

Les attributions du secrétariat se limiteraient :

- à l'accomplissement des démarches et des formalités administratives à la place des clients;
- à la souscription en qualité de mandataire, auprès de l'Office du Ducroire, d'une police globale couvrant les risques commerciaux à 95 % au maximum et les risques politiques à 90 % au maximum.

La C. N. C. P. serait autorisée à assurer, sans autres intervention, des exportations jusqu'à un montant de 10 millions dans le cadre de cette police globale;

- au financement de ces opérations sous forme d'un crédit de caisse.

Répercussion financière : La C. N. C. P. réclamerait le prix coûtant à sa clientèle. Il n'en résulterait aucune dépense supplémentaire pour l'Etat.

Mode de réalisation : accord entre l'Office du Ducroire, la C. N. C. P. et les départements des Classes moyennes et du Commerce extérieur.

2. Amélioration des conditions d'octroi des crédits (modification de la loi du 24 mai 1959)

Les possibilités de la loi du 24 mai 1959 sont actuellement les suivantes :

- a) possibilité d'intervention du Fonds de garantie;
- b) possibilité d'obtention d'une subvention-intérêt de 3 à 5 % selon la région.

L'exonération du précompte immobilier, les primes en capital et les primes d'emploi sont prévues dans les lois des 17 juillet 1959 et 30 décembre 1970 et sont, à l'exception d'une partie de l'exonération du précompte immobilier, liées à l'installation dans une zone de reconversion ou de développement.

Ces zones n'ont pas la même signification pour une P. M. E. que pour une grande entreprise industrielle.

Mesures :

- a) maintien de la possibilité d'intervention du Fonds de Garantie;

b) de minimale rentelast voor de ontlener wordt op 3 % gebracht en de mogelijke tussenkomsten dienen te worden vastgelegd bij koninklijk besluit na beraadslaging in de Ministerraad;

c) de mogelijkheid tot vrijstelling van de onroerende voorheffing;

d) de mogelijkheid tot het verwerven van een kapitaalspremie;

e) de mogelijkheid tot het verwerven van een arbeidspiaatspremie.

Financiële weerslag :

a) geen;

b) de supplementaire tussenkomst blijft afhankelijk van het uitvoeringsbesluit. Moest bijvoorbeeld de tussenkomst van 3 % tot 4 % worden opgetrokken dan zouden volgens de ramingen voor 1977 de begrotingskredieten met 118,6 miljoen moeten stijgen;

c) geen;

d) volgens de toepassingsmaatregelen;

e) volgens de toepassingsmaatregelen.

Realisatiemijze : Het is niet aangewezen de wet van 24 mei 1959 te wijzigen. Een oorspronkelijk wetsontwerp, dat getuigt van een selectieve relancepolitiek op basis van de omvang van de onderneming en waarin geen rekening wordt gehouden met zones, zal worden ingediend bij het Parlement.

De ontvankelijkheid van het voorstel zal door de E. E. G. worden onderzocht. De Minister van Buitenlandse Zaken zal contact opnemen met de E. E. G.

II. — Bespreking

1. — Het Waarborgfonds

Het Waarborgfonds heeft tot doel de toekenning van beroepskrediet aan de middenstanders te vergemakkelijken. Dat het Fonds slechts zou tussenkomen, indien aan bepaalde voorwaarden (leefbaarheid van de onderneming, zakelijke waarborgen van de begunstigde, enz.) wordt voldaan, is best te begrijpen. Naar de mening van een lid treft het Waarborgfonds nochtans overdreven voorzorgen alvorens zijn tussenkomst te verlenen, zodanig zelfs dat het vaak in zijn taak tekort schiet. Blijkt dit laatste soms niet uit de grote omvang van de aangelegde reserves.?

Hierop inhakend acht een ander lid het onverantwoord dat het Waarborgfonds na gunstig advies van de Minister van Middenstand zijn tussenkomst kan weigeren. Wel acht hij het logisch dat het Fonds geen tussenkomst kan verlenen na ongunstig advies van de Minister.

De Minister zal overleg plegen met het beheerscomité van het Fonds en er de visie van de Regering inzake het beleid van het Waarborgfonds kenbaar maken.

De Minister verstrekt de hierna volgende statistische gegevens over het Waarborgfonds :

— Sedert zijn ontstaan verleende het Fonds waarborgen ten belope van ± 27 miljard F. Dit bedrag stemt overeen met een kredietverlening van 58 miljard F.

b) abaissement, pour l'emprunteur, de la charge minimale d'intérêt à 3 % et fixation des possibilités d'intervention par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres;

c) possibilité d'exonération du précompte immobilier;

d) possibilité d'une prime en capital;

e) possibilité d'une prime d'emploi.

Répercussion financière :

a) aucune;

b) l'intervention supplémentaire dépendra de l'arrêté d'exécution de la loi. Si, par exemple, l'intervention de 3 % est portée à 4 % pour les évaluations de 1977, une augmentation des crédits budgétaires de l'ordre de 118,6 millions s'imposerait;

c) aucune;

d) selon les mesures d'application;

e) selon les mesures d'application.

Mode de réalisation : Il ne s'indique pas de modifier la loi du 24 mai 1959. Un projet de loi original s'inspirant d'une politique de relance sélective en fonction de la dimension des entreprises, sans tenir compte des zones, sera déposé au Parlement.

La recevabilité de la proposition sera examinée par la C. E. E. Le Ministre des Affaires étrangères prendra contact avec la C. E. E.

II. — Discussion

1. — Le Fonds de garantie

Le Fonds de garantie a pour objet de faciliter l'octroi de crédits professionnels aux classes moyennes. Il est compréhensible que le Fonds n'interviendrait que si certaines conditions sont remplies (viabilité de l'entreprise, garanties réelles du bénéficiaire, etc.). De l'avis d'un membre, le Fonds de garantie s'entoure cependant de précautions exagérées avant d'accorder son intervention, de sorte qu'il manque même souvent à sa mission. Cela ne ressort-il pas parfois du volume des réserves qu'il a constituées ?

Dans le même ordre d'idées, un autre membre estime injustifié que le Fonds de garantie puisse refuser son intervention après l'avis favorable du Ministre des Classes moyennes. Par contre, il estime normal que le Fonds n'accorde pas d'intervention en cas d'avis défavorable du Ministre.

Le Ministre consultera le comité de gestion du Fonds et exposera le point de vue du Gouvernement en ce qui concerne la politique du Fonds de garantie.

Le Ministre fournit encore, au sujet du Fonds de garantie, les éléments statistiques ci-après :

— Depuis sa création, le Fonds a octroyé des garanties pour un montant de quelque 27 milliards de francs. A cette somme correspond l'octroi de 58 milliards de francs de crédit.

— Verbintenissen van het Waarborgfonds :

Jaar	Gloobaal aantal verrichtingen sedert ontstaan	Bedrag van de lopende verbintenissen (in mil- joenen F)	Gecu- muleerde reserves (in mil- joenen F)
1973	74 210	6 533	343
1974	79 146	7 160	409
1975	84 962	8 467	477
1976	91 575	10 685	609
Eind nov. 1977	99 515	13 354	753

— Tussenkomen van het Waarborgfonds in verliezen :

Jaar	Opgezegde kredieten	Verbintenissen Waarborg- fonds bij opzegging (in mil- joenen F)	Betaalde tussen- komsten (in mil- joenen F)	Aantal tussen- komsten
1973	63	30	4	11
1974	118	81	18	37
1975	148	108	33	72
1976	122	108	33	62
1977	160	201	31	63

2. — Export en kredietverzekering

Een lid acht de vooropgestelde maatregelen met het oog op de bevordering van de export door de K. M. O. onvoldoende.

Zijn inziens zou het bij voorbeeld mogelijk moeten zijn de waarborgen van de politieke risico's door de N. D. D. te behoeve van de K. M. O. van 90 % tot 100 % te verhogen.

Een ander lid vraagt zich af waarom het secretariaat dat de K. M. O. inzake export bijstaat bij de N. K. B. K. wordt opgericht ?

De Minister wijst erop dat inzake exportkrediet zijn bevoegdheid beperkt is tot het nemen van maatregelen die de K. M. O. toegang verlenen tot de voordeligste systemen van exportverzekering en -financiering. Een eventuele verhoging van de waarborgen door de N. D. D. behoort uitsluitend tot de bevoegdheid van de Minister van Buitenlandse Handel. Het op te richten exportsecretariaat bij de N. K. B. K. heeft alleen tot doel de K. M. O.'s gemakkelijker toegang te verlenen tot de globale polis van exportverzekering.

3. — Kapitaals- en arbeidsplaatspremies

Zoals reeds werd uiteengezet maakt de wet van 30 december 1970 het mogelijk kapitaals- en arbeidsplaatspremies te verlenen. Deze premies kunnen evenwel slechts worden verleend aan ondernemingen, die gelegen zijn in ontwikkelingszones.

Het Regeringsprogramma stelt voor dat de K. M. O. gelegen buiten de ontwikkelingszones ook aanspraak zouden kunnen maken op deze premies.

De Minister wijst erop dat de E. E. G. met deze maatregel wellicht zal instemmen indien de aangekondigde steunmaatregelen beperkt blijven tot de K. M. O. en bijgevolg veeleer als een tewerkstellingsstimulus dan als een verstoring van de internationale concurrentie kunnen worden beschouwd.

De Minister voegt er nog aan toe dat aan de Minister van Buitenlandse Zaken de taak werd opgedragen om over dit probleem overleg te plegen met de E. E. G.-instanties.

— Engagements du Fonds de garantie :

Année	Nombre total d'opérations depuis création	Montant des engagements en cours (en millions de F)	Reserves cumulées (en millions de F)
1973	74 210	6 533	343
1974	79 146	7 160	409
1975	84 962	8 467	477
1976	91 575	10 685	609
Fin nov. 1977	99 515	13 354	753

— Interventions du Fonds de garantie dans les pertes :

Année	Crédits dénoncés	Engagements du Fonds de garantie en cas de dénonciation (en millions de F)	Inter- ventions payées (en millions de F)	Nombre d'interven- tions
1973	63	30	4	11
1974	118	81	18	37
1975	148	108	33	72
1976	122	108	33	62
1977	160	201	31	63

2. — Exportations et assurance-credit

Un membre estime que les mesures proposées en vue de promouvoir les exportations des P. M. E. sont insuffisantes.

Selon lui, les garanties contre les risques politiques accordées par l'O. N. D. aux P. M. E. devraient, par exemple, pouvoir être portées de 90 % à 100 %.

Un autre membre se demande pourquoi le secrétariat chargé d'assister les P. M. E. à l'exportation est créé à la C. M. C. P.

Le Ministre fait observer qu'en matière de crédits à l'exportation sa compétence se limite à la prise de mesures assurant aux P. M. E. l'accès aux systèmes les plus avantageux d'assurance et de financement des exportations. Le relèvement éventuel des garanties accordées par l'O. N. D. est de la compétence exclusive du Ministre du Commerce extérieur. Le secrétariat aux exportations qui doit être créé à la C. N. C. P. a uniquement pour but de permettre aux P. M. E. de bénéficier plus aisément de la police globale d'assurance des exportations.

3. — Les primes en capital et les primes d'emploi

Ainsi qu'il a déjà été précisé, la loi du 30 décembre 1970 permet d'accorder des primes en capital et des primes d'emploi. Celles-ci ne peuvent cependant être octroyées qu'aux entreprises situées dans une zone de développement.

Le programme du Gouvernement prévoit que les P. M. E. établies en dehors d'une zone de développement pourraient également bénéficier de ces primes.

Le Ministre fait observer que la C. E. E. donnera peut-être son assentiment à cette mesure si les aides annoncées restent limitées aux P. M. E. et peuvent dès lors être considérées plutôt comme des stimulants de l'emploi que comme des facteurs de distorsion de la concurrence internationale.

Le Ministre ajoute que le Ministre des Affaires étrangères a été chargé de se concerter sur ce problème avec les autorités de la C. E. E.

F. — Het vergemakkelijken van de toegang van de K. M. O. tot de Overheidsopdrachten

I. — Uiteenzetting van de Minister

Maatregelen :

- het aantal kleine toewijzingen (van 20 tot 50 miljoen) verhogen door het opsplitsen van de werken;
- het veelvuldiger toepassen van de procedure van beperkte toewijziging voor een aantal « kleine » gespecialiseerde werken, waarvoor kleine ondernemingen vaak beter geschikt zijn.

Financiële weerslag : Geen, indien ervoor gezorgd wordt dat de concrete maatregelen niet prijsverhogend werken.

Realisatiemethode : Maatregelen te bestuderen en voor te stellen door de Commissie voor Coördinatie en Oriëntatie van de Overheidsopdrachten.

Er zij aangestipt dat binnen het departement van Openbare Werken een werkgroep het probleem momenteel bestudeert.

II. — Bespreking

Een lid vestigt er de aandacht op dat tal van ondernemingen reeds onoverkomelijke moeilijkheden ondervonden wegens de achterstallige betalingen vanwege de overheid.

De Minister wijst erop dat voormeld probleem departement per departement dient te worden aangepast.

Een ander lid merkt op dat het betrekken van de K. M. O. bij overheidsopdrachten niet alleen kan vergemakkelijkt worden door het opsplitsen van de aanbestedingen in kleinere eenheden, maar eveneens door bij grote aanbestedingen de verplichting op te leggen om een percentage ervan in toelevering aan kleine ondernemingen te geven. Eventueel moet daarbij gezorgd worden voor de noodzakelijke technische bijstand aan deze K. M. O.

G. — Hulp bij de oprichting en de installatie

Uiteenzetting van de Minister

De maatregelen die de jongste jaren werden genomen ter bestrijding van de werkloosheid, waren meestal gericht op het scheppen van bezoldigde arbeidsplaatsen in bestaande of op te richten ondernemingen.

In het kader van de tegemoetkoming aan de noden van de maatschappij blijft een aanzienlijke plaats open voor de zelfstandigen.

De regeringsverklaring maakt gewag van initiatieven die zullen worden genomen om jonge zelfstandigen bij de eerste vestiging te helpen.

Maatregelen :

1. — *I.v.m. de werkloosheid*

Momenteel behoudt de werkloze die zich als zelfstandige wil vestigen gedurende 24 maanden het recht op werkloosheidsuitkering.

Dit geldt niet voor de werknemer, die zich als zelfstandige wenst te vestigen. Vanaf het ogenblik dat hij zich als zelfstandige vestigt, verliest hij alle recht op werkloosheidsuitkering.

Voor de werknemers zou dezelfde maatregel moeten gelden als voor de werklozen die de zelfstandige arbeid gekozen hebben.

F. — Faciliter l'accès des P. M. E. aux marchés publics

I. — Exposé du Ministre

Mesures :

— augmenter le nombre de petites adjudications (de 20 à 50 millions) en fractionnant les travaux;

— appliquer davantage la procédure d'adjudication restreinte pour toute une série de « petits » travaux spécialisés, pour lesquels les petites entreprises sont souvent plus aptes.

Répercussion financière : aucune si les mesures concrètes sont conçues de manière à éviter des majorations de prix.

Mode de réalisation : mesures à étudier et à proposer par la Commission de Coordination et d'Orientation des Marchés publics.

Il convient d'ajouter qu'un groupe de travail étudie actuellement le problème au sein du département des Travaux publics.

II. — Discussion

Un membre attire l'attention sur le fait que nombre d'entreprises ont déjà éprouvé des difficultés insurmontables à la suite des retards de paiement des pouvoirs publics.

Le Ministre fait remarquer que ce problème doit être examiné département par département.

Un autre membre signale que l'accès des P. M. E. aux marchés publics peut être facilité non seulement par le fractionnement des adjudications, mais aussi par l'obligation, lors de grandes adjudications, de réserver un certain pourcentage de sous-traitance aux P. M. E. A cet égard, il faut veiller éventuellement à leur accorder l'assistance technique requise.

G. — Aide à la création et à l'installation

Exposé du Ministre

Les mesures qui ont été prises ces dernières années pour combattre le chômage ont, en général, été axées sur la création d'emplois salariés dans des entreprises existantes ou à créer.

Dans le cadre de la satisfaction des besoins de la société, il reste une place considérable pour les travailleurs indépendants.

La déclaration gouvernementale prévoit que des initiatives seront prises pour aider au premier établissement des jeunes indépendants.

Mesures :

1. — *Chômage*

Actuellement, un chômeur qui veut s'installer comme travailleur indépendant garde pendant 24 mois le droit à l'allocation de chômage.

Par contre, les travailleurs salariés qui s'installent comme travailleurs indépendants perdent immédiatement tous leurs droits au chômage.

Ils devraient pouvoir bénéficier de la même mesure que les chômeurs qui ont opté pour une profession indépendante.

2. — *Speciale tussenkomst voor de jonge afgestudeerde*

De pas gediplomeerde die werkloos is en zich wenst te vestigen als zelfstandige in een beroep met toekomst dat in overeenstemming is met zijn diploma, zou een vestigingspremie moeten kunnen krijgen.

Een som van maximum 60 000 F zal aangewend worden ter vermindering van de rente last van een lening aangegaan om zich als nieuwe zelfstandige te vestigen.

Deze vestigingspremie zou voorbehouden worden :

- aan natuurlijke personen of personenvennootschappen die eigenaar zijn van de onderneming;
- aan kandidaten van minder dan 35 jaar, die in regel zijn met de vestigingswet;
- aan personen, die deze bedrijvigheid uitoefenen als hoofdberoep;
- aan personen, die over een bedrijfsuitrusting beschikken van tenminste 150 000 F.

Deze premie zou éénmalig zijn.

Volgende bedrijfssectoren zouden niet in aanmerking komen :

- de bedrijven die behoren tot de sectoren van land- en tuinbouw, veeteelt, bosbouw, visvangst en jacht — met uitzondering evenwel van aanverwante dienstverlenende bedrijven (dorsers, rooiers, spoeiers, enz.);
- de maalderijen en melkfabrieken;
- de landbouwbedrijven van industriële en commerciële aard (zoals vetmesterijen, pluimveehouders, slachthuizen, landbouwcoöperaties);
- bedrijven voor produktie en verdeling van elektriciteit, gas, water en warmte-energie;
- de vrije beroepen : geneesheren, apothekers, tandartsen, advocaten, notarissen, veeartsen, architecten, alsook de andere paramedische beroepen (de beroepen die een rechtstreeks verband hebben met de economische bedrijvigheid, zoals ingenieur, adviseur, boekhouder komen daarentegen wel in aanmerking);
- de banken en andere financiële instellingen, de verzekeringsmaatschappijen, de makelaars in onroerende goederen;
- de recreatie : film, toneel, opera, e.a., uitbating van danszalen, feestzalen en kermisactiviteiten;
- de volgende persoonsverzorgende diensten : drankgelegenheden die niet verbonden zijn aan een hotel en restaurant : cafés, tavernen, bars, clubs en drankzaken; de kapperssalons, schoonheidsinstituten, salons voor manicure en pedicure.

3. — *Herziening van de wet van 15 december 1970*

Herziening van de wet van 15 december 1970 op de uitoefening van beroepswerkzaamheden in de kleine en middelgrote handels- en ambachtsondernemingen, in de zin van een versoepeling van de mogelijkheid om over te schakelen naar een aanverwant beroep. Het Ministerie van Middenstand zal zich in verbinding stellen met de secretariaten van de Kamers van Ambachten en Neringen teneinde de moeilijkheden, die voortvloeien uit de toepassing van deze wet, te onderzoeken.

2. — *Intervention spéciale en faveur du jeune diplômé.*

Le jeune diplômé chômeur qui voudrait s'installer comme travailleur indépendant dans une profession d'avenir correspondant au diplôme obtenu devrait pouvoir bénéficier d'une prime d'installation.

Une somme maximum de 60 000 F sera affectée à la réduction de la charge d'intérêt d'un emprunt contracté pour l'installation d'un nouveau travailleur indépendant.

L'octroi de cette prime d'installation serait réservé :

- aux personnes physiques ou aux sociétés de personnes, propriétaires de l'entreprise;
- aux candidats de moins de 35 ans en règle avec la législation relative à l'accès à la profession;
- aux personnes exerçant la profession à titre principal;
- aux personnes qui disposent d'un équipement d'entreprise d'au moins 150 000 F.

La prime ne serait octroyée qu'une seule fois.

Les secteurs économiques suivants n'en bénéficieraient pas :

- les entreprises relevant des secteurs de l'agriculture, de l'horticulture, de l'élevage, de la sylviculture, de la pêche et de la chasse, sauf les entreprises annexes du secteur des services (entreprises de battage, arrachage, pulvérisation, etc...);
- les meuneries et laiteries industrielles;
- les exploitations agricoles de caractère industriel ou commercial (engraissement de bétail, élevages de volaille, abattoirs, coopératives de produits agricoles);
- les entreprises de production et de distribution d'électricité, gaz, eau, chaleur;
- les professions libérales : les médecins, pharmaciens, dentistes, avocats, notaires, vétérinaires, architectes, ainsi que les autres professions paramédicales (en revanche les professions ayant un rapport direct avec l'activité économique, comme l'ingénieur-conseil, l'expert-comptable, en bénéficient);
- les banques et autres établissements financiers, les compagnies d'assurances, les courtiers en biens immobiliers;
- le secteur des loisirs : film, théâtre, opéra, etc..., l'exploitation de salles de danse, de salles de fêtes, d'attractions foraines;
- les services aux personnes suivants : les débits de boissons non annexés à un hôtel ou restaurant; cafés tavernes, bars, clubs et buvettes, les salons de coiffure, instituts de beauté, salons de manucure et de pédicure.

3. — *Révision de la loi du 15 décembre 1970.*

Réforme de la loi du 15 décembre 1970 sur l'exercice des activités professionnelles dans les petites et moyennes entreprises du commerce et de l'artisanat, dans le sens d'un assouplissement des possibilités de mutation entre les professions connexes. Le Ministère des Classes moyennes prendra contact avec les secrétariats des Chambres des métiers et négoce en vue d'étudier les difficultés résultant de l'application de la loi.

Financiële weerslag :

1) Voor de eerste maatregel zal dit zeer miniem zijn. Het betreft hier vooral het verlenen van een financiële zekerheid.

2) Het is moeilijk de gevolgen van de tweede maatregel op budgettair vlak te voorspellen.

Voor 1 000 premies, zou men over een krediet van 60 miljoen moeten beschikken. Het Fonds voor de Economische Expansie zou waarschijnlijk deze last kunnen dragen.

De toekenningsvoorwaarden van de premies dienen te worden bepaald door de gewesten. Doch enerzijds zou men een vlugge uitbetaling van de premie moeten waarborgen, terwijl anderzijds de belanghebbende de verplichting zou hebben gedurende een minimumperiode van 6 maanden zelfstandig te blijven.

Bij niet-naleving van laatstvernoemde voorwaarde zou de werkloosheidsuitkering niet toegekend worden zolang deze zes maanden niet verstreken zijn.

3) De derde maatregel heeft geen enkele financiële weerslag.

Realisatiewijze :

- 1) Koninklijk besluit;
- 2) Wetsontwerp van algemeen belang betreffende de ontwikkeling van de K. M. O.;
- 3) Wetsontwerp.

H. — Financiering van het risicodragend kapitaal in de K. M. O.

I. — Uiteenzetting van de Minister

De auto-financiering is de belangrijkste bron van financiering in de K. M. O. Doorgaans betreft het immers kleine familiale ondernemingen, die slechts over een gering kapitaal beschikken.

Ingevolge haar ontoereikende omvang is geen enkele K. M. O. bij machte om zelf obligaties of aandelen uit te geven, noch bij de oprichting, noch bij de groei van de onderneming. Nochtans is de inbreng van risicodragend kapitaal of de uitgifte van obligaties soms het enige middel om de financiële structuur van de onderneming te beveiligen. Wat deze twee financieringsvormen betreft, is er een grote leemte. De bestaande financiële instellingen beantwoorden niet aan deze behoeften, temeer omdat het doorgaans beleggingen betreft die, omwille van hun beperkte omvang, weinig rendabel zijn en bovendien met relatief hoge administratieve kosten gepaard gaan.

Maatregelen: Oprichting, met participatie van de N. K. B. K., van een gemengde participatie-maatschappij voor de K. M. O. met een eenvoudige structuur.

Deze maatschappij zou dienst doen als verbodingsorgaan voor de uitgifte van obligaties ten voordele van de K. M. O., en eventueel participaties kunnen nemen in kleine ondernemingen.

Financiële weerslag: Afhankelijk van het voorstel.

Wijze van verwezenlijking: Wetsontwerp.

Répercussion financière :

1) Le coût financier de la première mesure sera très minime. Il s'agit surtout en l'occurrence d'accorder une sûreté financière.

2) Il est difficile de prévoir l'incidence budgétaire de la deuxième mesure.

Pour 1 000 primes, il faudrait disposer d'un crédit de 60 millions. Le Fonds d'expansion économique pourrait fort probablement supporter une telle charge.

Les conditions d'octroi des primes doivent être arrêtées par les régions. Il conviendrait cependant, d'une part, de garantir le paiement rapide de la prime et, d'autre part, l'intéressé devrait être tenu de rester travailleur indépendant pendant une période minimum de 6 mois.

Si cette dernière condition n'était pas respectée, l'allocation de chômage ne serait pas accordée aussi longtemps que les six mois ne sont pas écoulés.

3) La troisième mesure n'a aucune répercussion financière.

Mode de réalisation :

- 1) Arrêté royal;
- 2) Projet de loi d'intérêt général relatif au développement des P. M. E.;
- 3) Projet de loi.

H. — Financement du capital à risque dans les P. M. E.

I. — Exposé du Ministre

L'autofinancement constitue la principale ressource de financement des P. M. E. En général, il s'agit de petites entreprises familiales, qui ne disposent que d'un capital peu important.

En raison de leur dimension insuffisante, aucune P. M. E. n'est à même d'émettre des obligations ou des actions, ni lors de sa création, ni durant sa croissance. Cependant l'apport de capital à risque ou l'émission d'obligations sont souvent le seul moyen de sauvegarder la structure financière de l'entreprise. En ce qui concerne ces deux formes de financement on constate une grande lacune. Les sociétés financières existantes ne répondent pas à ces besoins, d'autant plus qu'il s'agit généralement d'opérations qui sont peu rentables à cause de leur importance limitée et qui provoquent des frais administratifs relativement élevés.

Mesures: création en faveur des P. M. E. aux structures simples, avec la participation de la C. N. C. P., d'une société de participation mixte.

Cette société servirait d'organisme relais pour l'émission d'obligations en faveur des P. M. E. et prendrait, le cas échéant, des participations dans des petites entreprises.

Répercussion financière: elle dépendra de la proposition.

Mode de réalisation: projet de loi.

II. — Bespreking

Een lid acht het geen gelukkige oplossing dat de op te richten participatie-maatschappij een gemengd karakter — d.w.z. met privé en openbare inbreng — zou hebben. Zijn voorkeur gaat naar de oprichting van een participatie-maatschappij bij de N. K. B. K. zonder deelname van particuliere financieringsmaatschappijen in het kapitaal.

De Minister verstrekt toelichtingen over de oprichting van de gemengde participatie-maatschappij ten voordele van de K. M. O.

De opdracht van deze maatschappij zou erin bestaan :

— enerzijds de uitgifte te realiseren van gegroepeerde leningen, obligaties voor eigen rekening en obligaties op naam van ondernemingen;

— anderzijds participaties te nemen.

Privé-inbreng zal wellicht een vlottere aanpassing vanwege de maatschappij aan de noden van de K. M. O. mogelijk maken.

I. — Steunverlening voor de uitwerking van prototypen door de K. M. O.

I. — Uiteenzetting van de Minister

De technologische vernieuwing wordt hoe langer hoe belangrijker in de sector van de K. M. O. Het verleden heeft uitgewezen dat de innovatie niet uitsluitend is voorbehouden aan de grote ondernemingen. Daarom zou het Fonds voor prototypen meer moeten rekening houden met de eigen kenmerken van de kleine en middelgrote ondernemingen.

Maatregelen :

— betere voorlichting van de K. M. O. over de mogelijkheden inzake staatshulp voor prototypen (art. 25 van de wet van 30 december 1970);

— vereenvoudiging van de formaliteiten;

— oprichting van een speciale commissie, die belast wordt met het onderzoek van de K. M. O.-ontwerpen.

Financiële weerslag : Geen.

Realisatiewijze : Instructies.

II. — Bespreking

Teneinde de K. M. O. op doeltreffende wijze te betrekken bij het onderzoek naar en/of de uitwerking van prototypen kunnen volgens een lid twee formules worden aangewend :

— een deel van de kredieten bestemd voor de aanmoediging van het onderzoek en/of de uitwerking van prototypen zou kunnen worden toevertrouwd aan de Minister van Middenstand;

— alvorens steun te verlenen, zou de Minister van Economische Zaken overleg moeten plegen met zijn Afdelgenuoot van Middenstand.

Het lid voegt er nog aan toe dat hij persoonlijk de eerste formule verkiest.

II. — Discussion

Un membre estime malheureuse la solution consistant à donner à la future société de participation un caractère mixte, c'est-à-dire associant des capitaux publics et privés. Sa préférence va à la création d'une société de participation auprès de la C. N. C. P., sans apport de capitaux de la part de sociétés de financement privées.

Le Ministre fournit des précisions au sujet de la création de la société mixte de participation en faveur des P. M. E.

Cette société aurait pour mission :

— d'une part, d'émettre des emprunts groupés, des obligations pour son propre compte et des obligations pour le compte d'entreprises;

— d'autre part, de prendre des participations.

L'apport privé permettra probablement une adaptation plus rapide de la société aux besoins des P. M. E.

I. — Aide à l'élaboration de prototypes par les P. M. E.

I. — Exposé du Ministre

La rénovation technologique devient de plus en plus importante dans le secteur des P. M. E. Le passé nous apprend que les innovations ne sont pas le seul fait des grandes entreprises. C'est la raison pour laquelle le Fonds des prototypes devrait davantage tenir compte des caractéristiques propres aux petites et moyennes entreprises.

Mesures :

— une meilleure information des P. M. E. en ce qui concerne les possibilités d'aide de l'Etat à l'élaboration de prototypes (art. 25 de la loi du 30 décembre 1970);

— simplifier les formalités;

— créer une commission spéciale pour l'examen des projets présentés par les P. M. E.

Répercussion financière : aucune.

Mode de réalisation : instructions.

II. — Discussion

Un membre estime que deux formules peuvent être mises en œuvre pour associer efficacement les P. M. E. à la recherche et/ou à l'élaboration de prototypes :

— une partie des crédits destinés à l'encouragement de la recherche et/ou de l'élaboration de prototypes pourrait être confiée au Ministre des Classes moyennes;

— avant d'accorder une aide, le Ministre des Affaires économiques devrait se concerter avec son collègue des Classes moyennes.

Le membre ajoute encore que, personnellement, il préfère la première formule.

J. — Fiscale maatregelen

Uiteenzetting van de Minister

Het is kenmerkend voor de K. M. O. dat het ondernemingshoofd zijn activiteit uitsluitend uitoefent in de onderneming waarvan hij samen met zijn familie de enige of voornaamste eigenaar is. De winsten, die in feite toekomen aan één en dezelfde persoon, betreffen terzelfdertijd het kapitaal en de arbeid.

Door de inkomsten van het risicodragend kapitaal te bestraffen ten opzichte van de leningsinkomsten, houdt het fiscaal stelsel er geen rekening mee dat dezelfde persoon een dubbel risico loopt.

In een concurrentiële economie en tijdens een crisisperiode, volstaat het niet de produktiefactoren aan te moedigen om de structuren duurzaam te verbeteren. Een wijziging van de directe belastingen gekoppeld aan zekere voorwaarden inzake verplichte investering maakt op middellange termijn een verhoging van de produktiemogelijkheden en het scheppen van bijkomende arbeidsplaatsen mogelijk.

Maatregelen :

1) Vermindering van de belasting die geheven wordt op het gedeelte van de winsten dat binnen de onderneming zou blijven en dat bestemd zou zijn om binnen een termijn van 24 maanden te rekenen vanaf de sluiting van het boekjaar waarin deze winsten werden gerealiseerd, te worden aangewend voor de financiering van bijkomende investeringen in de onderneming.

De verlaagde aanslagvoet zou bepaald worden bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit.

Voor de inkomsten van 1977 (aanslagjaar 1978) zou deze verlaagde aanslagvoet vastgesteld worden op 15 % en slechts gelden voor het gedeelte van de inkomsten geplafonneerd tot 3 miljoen F per jaar en voor de ondernemingen die een omzet hebben van maximum 100 miljoen F.

De winsten, die aldus onderworpen zijn aan een verlaagde aanslagvoet, zouden bij hun reïnvestering geen enkele andere Staatshulp meer kunnen genieten.

2) Invoering van één enkele financiële controle (B. T. W. en belastingen) voor de ondernemingen met een zakencijfer beneden 15 miljoen F.

3) Verbetering van de aanslagvoet op de honoraria, die betaald worden door de openbare besturen aan de beoefenaars van vrije beroepen, teneinde een overdreven progressiviteit van de inkomstenbelasting te vermijden.

4) Progressieve vrijstelling ten voordele van de zelfstandigen en dit onder dezelfde voorwaarden als de loontrekken, op de inkomsten die besteed worden voor de aanstelling van een aanvullend pensioen.

Financiële weerslag : Nog onbekend.

Realisatiemodus : Wetsontwerp, met uitzondering voor punt 2, waarvan de modaliteiten zullen onderzocht worden door de Minister van Financiën.

K. — Het « bijzonder tijdelijk kader » en de tewerkstelling van werklozen in het raam van de voorlichting ten behoeve van de K. M. O.

I. — Uiteenzetting van de Minister

Twee niet te veronachtzamen problemen van de K. M. O. zijn de informatie en het beheer.

J. — Mesures fiscales

Exposé du Ministre

Une des caractéristiques des P. M. E. est que le chef de l'entreprise consacre son activité exclusive à l'entreprise dont il est, avec sa famille, le seul ou le principal propriétaire. Les bénéfices, qui reviennent en fait à une seule et même personnes, rémunèrent à la fois le capital et le travail.

En pénalisant le revenu du capital à risque par rapport aux revenus d'emprunts, le régime fiscal ne tient pas compte du fait que la même personne court un double risque.

Dans une économie concurrentielle et pendant une période de crise, il ne suffit pas d'encourager les facteurs de production pour améliorer durablement les structures. Liée à certaines conditions en matière d'investissement obligatoire, la modification de la fiscalité directe permet à moyen terme une augmentation des possibilités de production et la création d'emplois supplémentaires.

Mesures :

1) Réduction de l'impôt frappant la partie des bénéfices qui resterait dans l'entreprise et qui serait affectée, dans un délai de 24 mois à dater de la clôture de l'exercice où ces bénéfices ont été réalisés, au financement d'investissements complémentaires à l'intérieur de l'entreprise.

Le taux réduit d'imposition serait fixé par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

Pour les revenus de 1977 (année d'imposition 1978), ce taux réduit d'imposition serait fixé à 15 % et ne serait applicable qu'à la partie des revenus plafonnée à 3 millions l'an et qu'aux entreprises dont le chiffre d'affaires s'élève au maximum à 100 millions de F.

Les bénéfices soumis ainsi au taux réduit d'imposition ne pourraient plus bénéficier d'aucune autre aide de l'Etat lors de leur réinvestissement.

2) Introduction du contrôle financier unique (T. V. A. et contributions) pour les entreprises dont le chiffre d'affaires est inférieur à 15 millions de F.

3) Amélioration du taux de l'impôt sur les honoraires qui sont payés par les pouvoirs publics aux titulaires de professions libérales pour éviter une progressivité exagérée de l'impôt sur les revenus.

4) Exonération progressive en faveur des travailleurs indépendants, dans les mêmes conditions que pour les travailleurs salariés, des revenus qui sont affectés à la constitution d'une pension complémentaire.

Incidence financière : encore inconnue.

Mode de réalisation : projet de loi, sauf pour le point 2, dont les modalités seront examinées par le Ministre des Finances.

K. — Le cadre spécial temporaire et les chômeurs occupés dans le cadre de l'information des P. M. E.

I. — Exposé du Ministre

L'information et la gestion sont deux problèmes non négligeables pour les P. M. E.

Daar deze ondernemingen over geen gespecialiseerd administratief en beheerspersoneel beschikken, missen de traditionele methodes van informatie en aanpassing (publicaties, circulaire, seminars) vaak hun doel.

Het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand biedt aan de K. M. O. de mogelijkheid om beroep te doen op zijn consultants. Die consultants geven raad aan de beheerders van K. M. O. (uit de sectoren handel, diensten, ambacht en kleine industrie) die problemen i.v.m. beheer, groei en aanpassing aan de wisselende economische toestand moeten oplossen.

Deze bedrijfsconsultanten — 13 in aantal — zijn verdeeld over alle provincies van het land. Dit aantal is duidelijk ontoereikend. De begroting 1978 voorziet in de mogelijkheid om hun aantal met ± 10 eenheden te verhogen. Vanaf zijn aanwerving krijgt de bedrijfsconsultant een post-universitaire opleiding, die speciaal aangepast is aan de problemen van de K. M. O. Deze opleiding duurt evenwel 8 maanden. Dientengevolge zullen de nieuwe raadgevers pas eind 1978 hun bedrijvigheid kunnen aanvangen.

Het is pijnlijk vast te stellen dat tal van werklozen (vooral vrouwen) administratieve bekwaamheden bezitten, terwijl de K. M. O. moeilijkheden ondervinden bij het vervullen van administratieve verplichtingen.

Maatregelen : In afwachting van de installatie van bijkomende bedrijfsconsultanten wordt voorgesteld door middel van het bijzonder tijdelijk kader 26 adjuncten toe te voegen aan de consultants, om hen aldus te ontlasten bij het verzamelen van gegevens, hetgeen vaak veel tijd in beslag neemt en niet verenigbaar is met de taak van de consultant.

Deze helpers zouden in het bezit moeten zijn van een diploma van hoger secundair onderwijs (economische of handelsafdeling). Elke te nemen maatregel zal een interne regionalisering van de activiteiten van de bedrijfsconsultanten toelaten.

De Minister van Arbeid en Tewerkstelling zal aan de organisaties van de Middenstand, van de werkgevers en van de werknemers voorstellen de ondernemingen de mogelijkheid te bieden om gedurende een maximum van 1 jaar een beroep te doen op één of twee werklozen behorende tot het bijzonder tijdelijk kader, naargelang het respectievelijk gaat om ondernemingen met minder dan 10 of met 10 tot 49 werknemers, en dit om in de ondernemingen de administratieve taken te vervullen.

Financiële weerslag : De eerste maatregel is de eenvoudige toepassing van artikel 81 van de programmawet. De kredieten voor een bepaald aantal adjuncten zijn beschikbaar op de begroting van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

De tweede maatregel wordt genomen in het raam van het opgericht bijzonder tijdelijk kader en heeft geen bijkomende weerslag op de staatsuitgaven, in zoverre deze maatregel de aanwervingen, die door de ondernemers waren gepland, niet verhinderen.

Realisatiewijze : De bestaande reglementering moet door de Minister van Arbeid en Tewerkstelling worden toegepast.

Comme ces entreprises ne disposent pas de personnel spécialisé en matière de gestion et d'administration, il arrive souvent que les méthodes traditionnelles d'information et d'adaptation (publications, circulaires, séminaires), n'atteignent pas leur but.

L'Institut économique et social des classes moyennes donne aux P. M. E. la possibilité de faire appel à ses conseillers. Ceux-ci donnent des conseils aux dirigeants des P. M. E. (des secteurs du commerce, des services, de l'artisanat et de la petite industrie) qui ont à résoudre des problèmes de gestion, de croissance et d'adaptation aux changements de la situation économique.

Ces conseillers d'entreprise, qui sont au nombre de 13, sont répartis entre toutes les provinces du royaume. Ce nombre est nettement insuffisant. Le budget pour 1978 prévoit la possibilité d'augmenter leur nombre de $\pm$ dix unités. Dès son recrutement, le conseiller d'entreprise reçoit une formation post-universitaire spécialement adaptée aux problèmes des P. M. E. Celle-ci dure huit mois. En conséquence, les nouveaux conseillers ne pourront entamer leurs activités qu'à la fin de 1978.

Il est paradoxal de constater que bon nombre de chômeurs (surtout féminins) ont une qualification administrative, alors que les P. M. E. éprouvent des difficultés à s'acquitter de leurs obligations administratives.

Mesures : en attendant l'entrée en fonction des conseillers d'entreprises supplémentaires, il est proposé de mettre 26 adjoints à la disposition des conseillers par l'intermédiaire du cadre spécial; ces adjoints pourraient décharger les conseillers de la « collecte de données », laquelle prend souvent beaucoup de temps et n'est pas compatible avec leur tâche de conseiller.

Ces auxiliaires devraient être en possession d'un diplôme de l'enseignement secondaire supérieur (section économique ou commerciale). Chaque mesure qui sera prise permettra une régionalisation interne des activités des conseillers d'entreprises.

Le Ministre de l'Emploi et du Travail proposera aux organisations des Classes moyennes, des employeurs et des travailleurs de donner aux entreprises la possibilité de faire appel, pour l'accomplissement de tâches administratives, pendant une période d'un an au maximum, à un ou deux chômeurs appartenant au cadre spécial temporaire selon qu'il s'agit respectivement d'entreprises occupant moins de 10 ou de 10 à 49 travailleurs.

Incidence financière : la première mesure est la simple application de l'article 81 de la loi-programme. Les crédits pour un nombre déterminé d'adjoints sont prévus au budget du Ministère de l'Emploi et du Travail.

La deuxième mesure concerne le cadre spécial temporaire qui a été créé et n'a aucune incidence supplémentaire sur les dépenses de l'Etat, pour autant qu'elle n'empêche pas les recrutements que le chef d'entreprise aurait envisagés.

Mode de réalisation : la réglementation existante doit être mise en application par le Ministre de l'Emploi et du Travail.

II. — Bespreking

Een lid vraagt inlichtingen omtrent de wijze waarop de bedrijfsconsulenten van het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand in het verleden zijn opgetreden.

1. — *Structuur van de Dienst*

De dienst omvat momenteel 13 bedrijfsconsulenten gespreid over de verschillende provincies.

In Brussel gelast de Centrale Dienst zich met :

- de informatic;
- de bijscholing;
- de coördinatie;
- de controle;
- de relaties met de organisaties (nationaal en internationaal);
- deelname aan de tweejaarlijkse colloquia;
- ervaringsuitwisseling;
- harmonisatie der technieken en methodes.

2. — *Vormen van de technische bijstand*A) *Collectieve bijstand*

De bedrijfsconsulent kan deelnemen aan collectieve acties gevoerd door de professionele of interprofessionele middenstandsorganisaties, als :

- animator;
- debatleider;
- conferencier.

De collectieve bijstand kan bestaan in een wervingsactie of in een follow-up van de individuele adviesverlening (ervaringsuitwisseling).

B) *Individuele bijstand*

Dit is de hoofdtaak van de bedrijfsconsulent.

Een gedetailleerde analyse der activiteiten van de bedrijfsconsulent laat toe te besluiten dat :

- de meeste interventies zowel op « organisatiebijstand » als op « beheersbijstand » betrekking hebben;
- de consultaties een groot aantal branches beslaan en een praktisch even uitgebreid gamma van problemen (van financiële tot personeelsproblemen);
- de aard van zijn tussenkomsten varieert van streek tot streek; dit zowel voor de behandelde problemen als de betrokken branches.

De K. M. O. ontbreekt het doorgaans aan documenten en beheersgegevens, zodat de bedrijfsconsulent heel dikwijls zelf moet vragen naar die elementen. Aldus begint zijn taak

II. — Discussion

Un membre demande des précisions sur les activités des conseillers d'entreprise de l'Institut économique et social des Classes moyennes dans le passé.

1. — *Structure de l'Office*

Actuellement, l'Office est composé de 13 conseillers d'entreprise, répartis entre les diverses provinces.

A Bruxelles, l'Office central s'occupe :

- de l'information;
- du recyclage;
- de la coordination;
- du contrôle;
- des relations avec les organisations (nationales et internationales);
- de la participation aux colloques biennaux;
- d'échanges d'expériences;
- de l'harmonisation des techniques et méthodes.

2. — *Formes de l'assistance technique*A) *Assistance collective*

Le conseiller d'entreprise peut participer à des actions collectives menées par les organisations professionnelles ou interprofessionnelles des Classes moyennes, et ce, en qualité :

- d'animateur;
- de modérateur de débats;
- de conférencier.

L'assistance collective peut consister en une action de recrutement ou en un « follow-up » des consultations individuelles (échanges d'expériences).

B) *Assistance individuelle*

Il s'agit là de la tâche essentielle du conseiller d'entreprise.

Une analyse détaillée des activités du conseiller d'entreprise permet de conclure que :

- la plupart des interventions ont trait aussi bien à « l'organisation assistée » qu'à la « gestion assistée »;
- les consultations couvrent un grand nombre de branches et une gamme de problèmes pratiquement tout aussi vaste (des problèmes financiers jusqu'au problèmes de personnel);
- la nature de ces interventions varie d'une région à l'autre tant pour les problèmes examinés que pour les branches concernées.

Les P. M. E. manquant généralement de documents et d'éléments de gestion, le conseiller d'entreprise est souvent obligé de demander lui-même ces éléments. Ainsi, sa tâche

vaak met een « organisatieopdracht » (vb. stockbeheer, financiële analyse, enz.).

De rol van de bedrijfsconsulent kan men als volgt definiëren :

— als specialist : dank zij zijn vorming en zijn ervaring steunt hij op zijn organisatie- of beheerskennis (financieel, commercieel, administratief, menselijk).

Zijn opdracht bestaat erin aan zijn klanten beheerstechnieken of organisatie methodes voor te stellen (vb. budgetcontrole of analytische beheersboekhouding);

— als consulent : voor de ontdekte problemen oplossingen voorstellen en de klant ertoe brengen zijn problemen en hun oplossing te ontdekken;

— als pedagoog zal zijn rol erin bestaan : nieuwe methoden en beheerstechnieken aan te leren; de klant op te leiden met het oog op een optimale efficiency van de adviesverlening.

3. — *De etapes van de consultatie*

1. de identificatie van de klant;
2. de identificatie van het probleem;
3. het zoeken naar een of meerdere oplossingen;
4. het formuleren van voorstellen en aanbevelingen;
5. het mondeling advies;
6. de redactie van de advies-nota of het rapport :

— De nota is een bondige probleemschets.

— Het rapport is de uitwerking van de beheersgegevens over verschillende exploitatiejaren en omvat doorgaans twee delen :

a) de analyse :

- de situatie van de onderneming en de evolutie;
- de beheersratio's en hun vergelijkingen;

b) de vooropgestelde oplossingen :

- alternatieven en hun gevolgen;
- perspectieven op korte, halflange of lange termijn.

7. Follow-up en controle.

De bedrijfsconsulent verzekert zelf de follow-up onder de vorm van na-bezoeken.

* * *

De laatste twee jaren is de taak van de bedrijfsconsulent wel enigszins aan het veranderen onder invloed van de wankelende conjunctuur. De scherpe problemen waarmee de K. M. O. plots af te rekenen hebben verplichten de bedrijfsconsulent ertoe onmiddellijk op te treden en de plaats in te nemen van het ondernemingshoofd bij het afhandelen van administratieve procedures (vb. kredietaanvragen, economische expansiewetten, faillissementen, knipperlichten, staatsschulden (R. M. Z., B. T. W.), enz.).

commence bien souvent par une « mission d'organisation » (par exemple, gestion des stocks, analyse financière, etc.).

Le rôle du conseiller d'entreprise peut se définir comme suit :

— en tant que spécialiste : de par sa formation et son expérience, il s'appuie sur ses connaissances en matière d'organisation ou de gestion (financières, commerciales, administratives, humaines).

Sa mission consiste à proposer à ses clients des techniques de gestion ou des méthodes d'organisation (par exemple, contrôle budgétaire ou comptabilité de gestion analytique);

— en tant que conseiller : proposer des solutions aux problèmes soulevés et amener le client à cerner lui-même ses problèmes et à découvrir leur solution;

— en tant que pédagogue, il s'applique : à enseigner à son client de nouvelles méthodes et techniques de gestion; à former le client en vue d'une efficacité optimale de la consultation.

3. — *Les étapes de la consultation*

1. l'identification du client;
2. l'identification du problème;
3. la recherche d'une ou plusieurs solutions;
4. la formulation de propositions et de recommandations;
5. l'avis verbal;
6. La rédaction de la note de consultation ou du rapport :

— la note est une esquisse succincte du problème;

— le rapport consiste en un développement des éléments de base au cours des diverses phases d'exploitation et comporte généralement deux parties :

a) l'analyse :

- la situation et l'évolution de l'entreprise;
- les motifs de gestion et leur comparaison;

b) les solutions proposées :

- les alternatives et leurs implications;
- les perspectives à court, moyen ou long terme.

7. « Follow-up » et contrôle.

Le conseiller d'entreprise assure lui-même le follow-up sous forme de visites ultérieures.

* * *

Au cours des deux dernières années la tâche du conseiller d'entreprise a, certes, quelque peu changé sous l'influence de la conjoncture précaire. Les problèmes aigus auxquels les P. M. E. ont été brusquement confrontées contraignent les conseillers d'entreprise à intervenir sur-le-champ et à se substituer au chef d'entreprise lors de l'examen des procédures administratives (par exemple, demandes de crédits, loi d'expansion économique, faillites, feux clignotants, dettes de l'Etat (O. N. S. S., T. V. A.), etc.).

	1976	1977
Eerste bezoeken :		
Mondelinge adviezen	414	443
Contracten :		
Aantal	249	303
Bedrag (opbrengst)	669 500 F	811 000 F
Adviesrapporten	84	95
Adviesnota's	68	84
Collectieve acties	94	93
	(*)	(**)

(*) personeelsbezetting man/jaar : 10 1/2.

(**) personeelsbezetting man/jaar : 12 1/4.

*Spécifique uitgaven
voor de dienst bedrijfsconsulenten in 1977*

Artikel 2A : Personeelsuitgaven

	F
Brutowedden	3 020 325
Vakantiegeld	293 590
Eindejaars toeleg	283 232
R. M. Z.	1 891 433
Wettelijke verzekering	146 153
Sociale dienst	160 416
Totaal art. 2A	10 795 704

Artikel 2B : Verplaatsingskosten

Reiskosten (km vergoeding + vorderingen) .	658 408
Dagvergoedingen	302 821
Totaal art. 2B	961 229

Artikel 3 : Beheer + onderhoud gebouwen

Huur van burelen in de provincies	211 705
Totaal art. 3	211 705

Artikel 4 : Bureau benodigheden

Briefwisseling	14 157
Telefoon	170 329
Totaal art. 4	184 486
Algemeen totaal	12 153 124

L. — Andere problemen van de middengroepen

In de inleiding van onderhavig deel van het verslag werd er reeds op gewezen dat de Minister van bij de aanvang van de bespreking uitdrukkelijk de aandacht gevestigd heeft op een aantal problemen, waarvan geen gewag

	1976	1977
Premières visites :		
Avis verbaux	414	443
Contrats :		
Nombre	249	303
Montant (rendement)	669 500 F	811 000 F
Rapports d'avis	84	95
Notes d'avis	68	84
Actions collectives	94	93
	(*)	(**)

(*) effectifs/année : 10 1/2.

(**) effectifs/année : 12 1/4.

*Dépenses spécifiques
du service des conseillers d'entreprise en 1977*

Article 2A : Dépenses de personnel

	F
Traitements bruts	3 020 325
Pécule de vacances	293 590
Allocation de fin d'année	283 232
O. N. S. S.	1 891 433
Assurance sociale	146 153
Service social	160 416
Total art. 2A	10 795 704

Article 2B : Frais de déplacement

Frais de voyage (indemnité kilométrique + réquisitoires)	658 408
Indemnités journalières	302 821
Total art. 2B	961 229

Article 3 : Gestion + entretien d'immeubles

Loyer bureaux en province	211 705
Total art. 3	211 705

Article 4 : Fournitures de bureau

Correspondance	14 157
Téléphone	170 329
Total art. 4	184 486
Total général	12 153 124

L. — Autres problèmes des classes moyennes

Ainsi qu'il a déjà été indiqué dans l'introduction de la présente partie du rapport, le Ministre a, dès le début de la discussion, expressément mis en évidence une série de problèmes qui ne sont pas mentionnés dans le programme

wordt gemaakt in het regeringsprogramma voor de K. M. O., doch die niettemin zijn aandacht gaande houden :

- 1) het sociaal statuut van de zelfstandigen;
- 2) de juridische vorm van de ondernemingen;
- 3) de herziening van het leercontract;
- 4) het systeem van de opzeggingsvergoedingen;
- 5) de ruimtelijke ordening.

Voor meer gegevens over het eerste probleem — het sociaal statuut van de zelfstandigen — verwijzen wij naar het tweede deel van dit verslag.

* * *

1. — *De juridische vorm van ondernemingen*

De Minister wijst erop dat momenteel drie projecten betreffende de juridische vorm van de onderneming, het voorwerp uitmaken van een onderzoek, dat in de nabije toekomst moet leiden tot een beslissing :

- de groeperingen voor bedrijfseconomische samenwerking (G. B. S.) (wetsontwerp Kamer n° 848/1, zitting 1975-1976);
- de professionele en interprofessionele burgerlijke vennootschappen;
- de individuele onderneming met beperkte aansprakelijkheid.

De G. B. S. is een nieuwe juridische vorm die toelaat aan een of meerdere natuurlijke of morele personen, die de hoedanigheid van handelaar bezitten, zich te groeperen voor één of meerdere activiteiten in het belang van de leden. De G. B. S. bezit rechtspersoonlijkheid, doch ieder lid bewaart zijn zelfstandigheid, zodanig dat men de G. B. S. kan bestempelen als een instrument van samenwerking ten dienste van ondernemingen.

Ingevolge de wet van 16 november 1977 (*Belgisch Staatsblad* van 22 november 1977) blijft voormeld wetsontwerp betreffende de G. B. S. aanhangig bij de Kamer. De Minister van Middenstand wenst evenwel enkele amendementen op dit ontwerp in te dienen; meer bepaald betreffende de duur en de verantwoordelijkheid van de G. B. S. en de vorm van het contract.

Een wetsontwerp betreffende de professionele en interprofessionele burgerlijke vennootschappen zal weldra worden ingediend. Het wil de intellectuele beroepen de mogelijkheid bieden om zich te verenigen in de schoot van hetzij een unidisciplinaire, hetzij een multidisciplinaire vennootschap.

De individuele onderneming met beperkte aansprakelijkheid dient aan een persoon toe te laten een gedeelte van zijn bezit in een bepaalde onderneming te brengen en aldus zijn verantwoordelijkheid te beperken tot de ingebrachte eigendom. Deze onderneming zou los van de eigenaar rechtspersoonlijkheid bezitten. Dit probleem bevindt zich evenwel nog in het stadium van vooronderzoek en zodra de nieuwe huwelijksvermogensstelsels zullen bepaald zijn, zal een wetsontwerp worden ingediend.

2. — *De herziening van het leercontract*

De Minister wijst erop dat een vergelijkende studie over de stelsels in verschillende landen (zoals Duitsland, Frankrijk, Nederland en Zwitserland) zal worden gemaakt. De hervorming van het Belgische stelsel zal tevens besproken worden met de sociale partners.

In antwoord op de vraag van een lid bevestigt de Minister dat hij niettegenstaande de geplande hervorming een overtuigend voorstander blijft van het leercontract. Dank

du Gouvernement, mais retiennent néanmoins son attention :

- 1) le statut social des travailleurs indépendants;
- 2) la forme juridique des entreprises;
- 3) la révision du contrat d'apprentissage;
- 4) le système des indemnités de préavis;
- 5) l'aménagement du territoire.

Pour plus de détails concernant le premier problème (le statut social des travailleurs indépendants), nous renvoyons à la seconde partie du présent rapport.

* * *

1. — *La forme juridique des entreprises*

Le Ministre signale que trois projets relatifs à la forme juridique de l'entreprise font actuellement l'objet d'un examen qui doit, dans un avenir rapproché, déboucher sur une décision :

- les groupements d'intérêt économique (G. I. E.) (projet de loi Chambre n° 848/1, session 1975-1976);
- les sociétés civiles professionnelles et interprofessionnelles;
- l'entreprise individuelle à responsabilité limitée.

Le G. I. E. est une nouvelle forme juridique qui permet à une ou plusieurs personnes physiques ou morales, ayant la qualité de commerçant, de se grouper pour une ou plusieurs activités dans l'intérêt des membres. Le G. I. E. est doté de la personnalité juridique, mais chaque membre garde son indépendance, de sorte qu'il est permis de considérer le G. I. E. comme un instrument de coopération au service des entreprises.

En vertu de la loi du 16 novembre 1977 (*Moniteur belge* du 22 novembre 1977), la Chambre reste saisie du projet de loi précité relatif aux G. I. E. Le Ministre des Classes moyennes compte toutefois présenter certains amendements à ce projet, notamment en ce qui concerne la durée et la responsabilité du G. I. E. et la forme de l'acte constitutif.

Un projet de loi relatif aux sociétés civiles professionnelles et interprofessionnelles sera bientôt déposé. Il vise à permettre aux professions intellectuelles de se grouper au sein d'une société, soit unidisciplinaire, soit multidisciplinaire.

L'entreprise individuelle à responsabilité limitée doit permettre à une personne d'affecter une partie de son patrimoine à une entreprise déterminée et de limiter ainsi sa responsabilité à cet apport. Cette entreprise posséderait une personnalité juridique distincte de son propriétaire. Ce problème en est cependant encore au stade de l'avant-projet; dès que l'incidence des nouveaux régimes matrimoniaux aura été déterminée, un projet de loi sera déposé.

2. — *La révision du contrat d'apprentissage*

Le Ministre signale qu'il sera fait une étude comparative des régimes en matière de contrat d'apprentissage dans divers pays (tels que l'Allemagne, la France, les Pays-Bas et la Suisse). La réforme du régime en vigueur en Belgique sera discutée avec les interlocuteurs sociaux.

En réponse à la question d'un membre, le Ministre confirme que, malgré la réforme projetée, il demeure un partisan convaincu du contrat d'apprentissage, qui a permis

zij dit stelsel werden vrij goede resultaten geboekt. Sommige misbruiken in het stelsel dienen evenwel weggewerkt te worden. Bovendien is een aanpassing aan de verlengde leerplicht nodig. De in dit verband gestelde problemen zullen tevens besproken worden met de jongerenverenigingen.

Een lid vestigt de aandacht op de tegenstelling die vaak bestaat tussen de barema's van Middenstand en de hogere bezoldigingen voorgeschreven door paritaire overeenkomsten.

Volgens de Minister stelt dergelijke verhoogde bezoldiging geen probleem, aangezien zowel de patronen als de werkgeversorganisaties van de betrokken sector ermee instemmen.

3. — Het systeem van de opzeggingsvergoedingen

De Minister wijst erop dat, in overleg met alle belanghebbenden, een onderzoek zal gewijd worden aan de problemen van de K. M. O. in verband met opzeggingsvergoedingen.

Men zal o.m. de eventuele mogelijkheid van een tijdelijke afwijking van de bestaande wettelijke maatregelen bestuderen. Een aanpassing van de momenteel geldende inkomensplafonds voor de patronale sociale bijdragen zou eveneens moeten worden onderzocht.

4. — De ruimtelijke ordening

Teneinde een normale expansie aan de K. M. O. te waarborgen, zal de Minister het koninklijk besluit van 28 december 1972 (meer bepaald artikel 21 dat de uitbreiding beperkt tot 20 % van het volume van de bestaande gebouwen) aanpassen.

Op het gewestplan zouden ambachtelijke zones moeten worden voorzien, zodat de hinderlijke bedrijven de mogelijkheid krijgen om zich te vestigen buiten de woonzones. Bepaalde industriezones zouden ook moeten kunnen voorbehouden worden voor de K. M. O.

M. — Vragen en Antwoorden

In dit laatste hoofdstuk van deel I van het verslag worden vragen van leden opgenomen, die verband houden met de steunverlening aan de K. M. O. zonder daarom evenwel steeds rechtstreeks betrekking te hebben op de maatregelen die worden voorgesteld in het regeringsprogramma voor de K. M. O.

Wij stippen nu reeds aan dat bij de bespreking van de begroting zelf (Deel III van het verslag), ook nog enkele vragen gesteld werden in verband met de steunverlening aan de K. M. O.

I. — Rentetoelagen

Vraag :

De rentetoelage in het kader van de wet van 24 mei 1959 kan een bijkomend voordeel van verlengde duur krijgen, wanneer de investering een uitvoer buiten de E. E. G. betreft. Hoeveel ondernemingen hebben dit voordeel genoten sinds het bestaan van deze regel, voor welke bedragen en voor welke landen ?

Kan de uitvoer ook binnen de E. E. G. niet bevorderd worden ? Kleine ondernemingen, die met export beginnen, zullen vaak naar een West-Europees land uitvoeren. Of verhindert de E. E. G.-reglementering een dergelijke maatregel ?

d'enregistrer de bons résultats. Certains abus du régime doivent cependant être éliminés. En outre, une adaptation à la prolongation de l'obligation scolaire s'impose. A cet égard, les problèmes qui se posent seront également discutés avec les organisations de jeunes.

Un membre attire l'attention sur la contradiction qui existe souvent entre les barèmes des classes moyennes et les rémunérations plus élevées prescrites par les conventions paritaires.

Selon le Ministre, cette hausse des rémunérations ne pose aucun problème, puisqu'aussi bien les patrons que les organisations d'employeurs du secteur intéressé sont d'accord sur ce point.

3. — Le système des primes de licenciement

Le Ministre signale qu'en concertation avec tous les intéressés, un examen sera consacré aux problèmes des P. M. E. en matière de primes de licenciement.

On étudiera notamment l'éventualité d'une dérogation temporaire aux mesures légales existantes. Une adaptation des plafonds de revenus actuellement applicables en matière de cotisations sociales patronales devrait également être examinée.

4. — L'aménagement du territoire

Afin de garantir une expansion normale aux P. M. E., le Ministre adaptera l'arrêté royal du 28 décembre 1972 (plus particulièrement l'article 21, qui limite l'extension à 20 % du volume des constructions existantes).

Le plan de secteur devrait prévoir des zones artisanales, qui pourraient accueillir les entreprises nuisibles, actuellement installées dans des zones d'habitat. Certaines zones industrielles devraient pouvoir être réservées aux P. M. E.

M. — Questions et Réponses

Ce dernier chapitre de la partie I du rapport reprend des questions de membres, qui concernent l'aide aux P. M. E. sans pour autant avoir toujours directement trait aux mesures proposées par le programme gouvernemental en faveur des P. M. E.

Il est signalé dès à présent que des questions relatives à l'aide aux P. M. E. ont également été posées lors de la discussion du budget proprement dit (Partie III du rapport).

1. — Subventions-intérêt

Question :

La subvention-intérêt dans le cadre de la loi du 24 mai 1959 peut bénéficier d'un avantage supplémentaire de durée prolongée, lorsque l'investissement porte sur une exportation hors de la C. E. E. Combien d'entreprises ont bénéficié de cet avantage depuis son existence, pour quels montants et pour quels pays ?

Les exportations à l'intérieur de la C. E. E. ne pourraient-elles pas être encouragées également ? Les petites entreprises qui se lancent dans l'exportation, exporteront souvent vers un pays d'Europe occidentale. La réglementation de la C. E. E. interdit-elle pareille mesure ?

Antwoord :

Er dient eerst te worden opgemerkt dat het verlenen van rentetoelagen een geregionaliseerde materie is en dat de bedoelde hulp door de regionale Staatssecretarissen wordt toegekend.

Daar de statistieken in verband met de krachtens de wet van 24 mei 1959 verleende rentetoelagen geen onderscheid maken voor de bijkomende voordelen wegens uitvoer, is het moeilijk de gevraagde inlichtingen te verstrekken.

Vraag :

Welke waren het aantal en de omvang van de aanvragen om rentetoelage bij investeringskrediet voor het zich zelfstandig vestigen beneden de leeftijd van 35 jaar, die de laatste jaren werden ingediend en gunstig werden beoordeeld ? Hoeveel ervan behelsden de overname van de familiezaak ?

Antwoord :

Zoals voor de vorige vraag maken de beschikbare statistieken geen onderscheid in verband met de voordelen verleend aan jongeren op wie de wet van 24 mei 1959 toepasselijk is.

2. — B. D. B. H.-K. M. O.-Deskundigen

Vraag :

In het werkingsverslag 1976 van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel (B. D. B. H.) wordt vermeld dat eind 1976 29 contracten werden gesloten in het raam van het drieluik B. D. B. H.-K. M. O.-Deskundigen. Deze deskundigen moeten door de dienst worden aanvaard. Kent de Minister deze erkende deskundigen en worden zij ook via de communicatiemiddelen van « Middelstand » aan de betrokkenen bekend gemaakt ? Het blijkt uit het verslag dat deze formule van « handelstechnische bijstand » uitstekend is en veelvuldiger zal worden toegepast.

Er blijkt ook in 1977 een K. M. O.-dienst te zijn opgericht bij de B. D. B. H. Hoe zal deze dienst samenwerken met het geplande exportsecretariaat dat volgens het regeringsprogramma voor de K. M. O. bij de Nationale Kas voor Beroepskrediet zal worden opgericht ?

Antwoord :

De « Dienst K. M. O. » die in 1977 werd opgericht in de B. D. B. H. moet voornamelijk twee taken vervullen :

1° het opvangen van nieuwe kandidaat-exporteurs. Het gaat hier om K. M. O. die nog nooit een beroep gedaan hebben op de diensten van de B. D. B. H. en die nog nooit geëxporteerd hebben. De betrokken dienst licht de ondernemingen voor over de steunverlening, de informatie en de procedure bij de algemene diensten van de Dienst. Hij gaat eveneens na of de kandidaten werkelijk in staat zijn te exporteren.

2° overeenkomsten afgesloten in het kader van het drieluik : B. D. B. H.-K. M. O.-deskundigen.

Het aantal overeenkomsten die zijn afgesloten tijdens de periode eind 1975 (oprichting van het systeem) tot eind november 1977, belooft 54. Die overeenkomsten lopen trouwens nog.

Réponse :

Il y a d'abord lieu de remarquer que l'octroi des subventions-intérêt est une matière régionalisée et que ces aides sont donc accordées par les Secrétaires d'Etat régionaux.

Etant donné que les statistiques, en ce qui concerne les subventions-intérêt accordées dans le cadre de la loi du 24 mai 1959, ne distinguent pas les avantages supplémentaires accordés pour l'exportation, il est difficile de donner les renseignements demandés.

Question :

Quels ont été le nombre et l'importance des demandes de subvention-intérêt pour un crédit d'investissement relatif à l'établissement d'une personne de moins de 35 ans, introduites au cours des dernières années et ayant été jugées favorablement ? Combien d'entre elles portent sur la reprise de l'affaire familiale ?

Réponse :

Comme pour la question précédente les statistiques disponibles ne font pas la distinction en ce qui concerne les avantages accordés aux jeunes qui ont bénéficié de la loi du 24 mai 1959.

2. — O. B. C. E.-P. M. E.-Experts

Question :

Le rapport d'activité pour 1976 de l'Office belge du Commerce extérieur (O. B. C. E.) signale qu'à la fin de 1976, 29 contrats avaient été conclus dans le cadre du triptyque O. B. C. E.-P. M. E.-Experts. Ces experts doivent être agréés par l'Office. Le Ministre connaît-il ces experts agréés et leur existence est-elle également portée à la connaissance des intéressés par le canal des moyens de diffusion des classes moyennes ? Il ressort du rapport que cette formule d'« assurance technique commerciale » est excellente et qu'elle sera appliquée davantage. Il s'avère qu'un « Service P. M. E. » a été créé en 1977 au sein de l'O. B. C. E.

Comment ce service coopérera-t-il avec le secrétariat à l'exportation qui, selon le programme du Gouvernement, sera créé pour les P. M. E. au sein de la Caisse nationale de Crédit professionnel ?

Réponse :

Le service P. M. E. qui a été créé en 1977 au sein de l'O. B. C. E. a principalement deux tâches à effectuer :

1° l'accueil des nombreux candidats à l'exportation. Il s'agit de P. M. E. n'ayant jamais fait appel aux services de l'O. B. C. E. et n'ayant jamais exporté. Le service en question informe ces sociétés sur les aides, renseignements et procédures des services généraux de l'Office. Il s'assure également que les candidats sont effectivement à même d'exporter.

2° contrats qui sont conclus dans le cadre du triptyque : O. B. C. E.-P. M. E.-experts.

Le nombre de ces contrats conclus pour la période allant de fin 1975 (création du système) à fin novembre 1977, s'élève à 54. Ces contrats sont d'ailleurs toujours en cours.

Ze hebben meestal betrekking op interne organisatieproblemen bij ondernemingen die wensen te exporteren en waarvoor de diensten van de B. D. B. H. geen oplossing hebben. Die overeenkomsten houden geen verband met de prospectie in het buitenland.

Thans zijn 60 deskundigen door de B. D. B. H. erkend (lijst in bijlage). Die deskundigen blijven zelfstandig en werken buiten de Dienst. Daaronder bevinden zich zowel particulieren als ondernemingen die gespecialiseerd zijn in marketing, beheer enz.

De Minister van Middenstand moet de lijst van de erkende deskundigen niet aan alle K. M. O. of representatieve organisaties van de middenstand bezorgen.

De B. D. B. H. is immers de enige instelling die kan oordelen of het nodig is een beroep te doen op een deskundige wanneer de gevraagde diensten buiten zijn bevoegdheid liggen. De Minister dient veeleer de K. M. O. die bij hem komen aankloppen, naar de K. M. O.-Onthaaldienst bij de B. D. B. H. of naar andere bestaande organen te verwijzen.

Het secretariaat voor de uitvoer, dat nog moet worden opgericht bij de N. K. B. K., zal in geen geval in de plaats treden van bestaande verzekeringsinstellingen voor krediet aan de uitvoer.

In het plan wordt bepaald dat de bevoegdheden van het secretariaat zich ertoe zullen beperken :

- de nodige administratieve stappen en formaliteiten te doen in de plaats van de klanten;
- de uitvoeroperaties te financieren met een kaskrediet;
- bij de Nationale Delcredere dienst als gevolmachtigde een globale verzekeringspolis af te sluiten die de handelsrisico's dekt tot maximum 95 % en de politieke risico's tot maximum 90 %.

De N. K. B. K. zou in het raam van die globale polis zonder enige andere tegemoetkoming uitvoertransacties mogen waarborgen ten belope van 10 miljoen F.

Te dien einde dient een akkoord te worden bereikt tussen de Delcredere dienst, de N. K. B. K. en de departementen van Middenstand en Buitenlandse Handel om de problemen in verband met de coördinatie van de acties der verschillende diensten te regelen.

Er werden trouwens reeds contacten gelegd tussen de N. K. B. K. en de B. D. B. H. De volgende punten werden reeds goedgekeurd :

- de dienst uitvoer van de N. K. B. K. zou in zekere zin de tussenschakel zijn tussen de K. M. O. die zich tot hem richten, en de B. D. B. H. Indien er precieze inlichtingen worden gevraagd, zal de N. K. B. K. daartoe de nodige aanvragen en stappen doen, inzonderheid bij de B. D. B. H. voor rekening van de K. M. O. Wanneer het om meer algemene problemen gaat, zal de N. K. B. K. de aanvrager doorsturen naar de bevoegde diensten van de B. D. B. H.;
- deze dienst zal bijgevolg niet in de plaats treden van de B. D. B. H., maar hij zal het mogelijk maken beter de inlichtingen te verwerken die de Dienst aan de K. M. O. kan verstrekken.

Het kabinet van de Minister zal ervoor waken dat er coördinatie en effectieve samenwerking tot stand komt tussen de verschillende departementen die raad en bijstand aan de K. M. O. verlenen.

Ils concernent généralement des problèmes d'organisation interne des entreprises désirant exporter et que l'O. B. C. E. ne peut résoudre par ses propres services. Ces contrats ne concernent pas la prospection à l'étranger.

Il y a actuellement 60 experts agréés par l'O. B. C. E. (liste en annexe). Ces experts gardent le statut d'indépendants extérieurs à l'Office. Il s'agit aussi bien de particuliers que de sociétés spécialisées en marketing, gestion, etc.

Le Ministre des Classes moyennes ne doit pas assurer la diffusion de la liste des experts agréés à toutes les P. M. E. ou organisations représentatives des classes moyennes.

En effet, l'O. B. C. E. est seul juge de la nécessité de faire appel à un expert lorsque les services demandés dépassent sa compétence. La tâche du Ministre est plutôt d'orienter les P. M. E. qui s'adressent à lui vers le service Accueil P. M. E. de l'Office ou d'autres services existants.

Le secrétariat d'exportation à créer au sein de la C. N. C. P. ne se substituera en aucun cas aux organismes existants d'assurances de crédit à l'exportation.

Dans le plan il a été établi que ses attributions se limiteraient :

- à assurer les démarches et formalités administratives à la place de ses clients;
- à financer les opérations d'exportation sous forme d'un crédit de caisse;
- à contracter auprès de l'Office national du Ducroire une police globale en tant que mandataire qui couvre les risques commerciaux à concurrence d'un maximum 95 % et les risques politiques à concurrence d'un maximum 90 %.

La C. N. C. P. serait autorisée à assurer sans autre intervention des exportations jusqu'à un montant de 10 millions à l'intérieur de cette police globale.

A cette fin, un accord doit être atteint entre l'Office du Ducroire, la C. N. C. P., les départements des Classes moyennes et du Commerce extérieur, qui règlera les problèmes de coordination des actions des différents services.

Des contacts ont d'ailleurs déjà été établis entre la C. N. C. P. et l'O. B. C. E. Les points suivants ont déjà été approuvés :

- le service d'exportation de la C. N. C. P. serait en quelque sorte l'intermédiaire entre les P. M. E. qui s'adressent à lui et l'O. B. C. E. Dans le cas de demandes de renseignements précis, ce sera la C. N. C. P. qui fera les demandes et démarches nécessaires, notamment auprès de l'O. B. C. E. pour le compte des P. M. E. Lorsqu'il s'agira de problèmes plus globaux, la C. N. C. P. orientera le demandeur vers les services compétents de l'O. B. C. E.;
- ce service ne se substituera donc pas à l'O. B. C. E. mais permettra d'exploiter au mieux les renseignements que l'Office peut fournir aux P. M. E.

Le cabinet du Ministre veillera à ce qu'une coordination et une collaboration effectives soient instaurées entre les différents départements qui s'occupent de conseiller et d'aider les P. M. E.

3. — *Werktijdverkorting*

Momenteel is de invoering van de 36-urenwerk een veel besproken probleem. Samen met een lid oordeelt de Minister dat een algemene verplichting van een dergelijke werktijdverkorting ten nadele van de K. M. O. zal uitvallen en er de tewerkstelling weinig of niet bevorderen.

4. — *Vormen van oneerlijke mededinging t.o.v. de K. M. O. en de zelfstandigen*

Een lid vestigt er de aandacht op dat in zijn arrondissement enkele K. M. O. erin geslaagd zijn een beroep te doen op de medewerking van het gevangeniswezen (gevangenisarbeid) voor de vervaardiging van bepaalde artisanale producten. Deze K. M. O. bekleden niet alleen een bevoorrechte positie t.o.v. de andere K. M. O. die dezelfde producten vervaardigen; zij bedreigen die andere K. M. O. zelfs in hun bestaan.

De Minister wijst erop dat dit probleem onder de bevoegdheid van de Minister van Justitie valt. Hij zal evenwel niet nalaten daarover overleg te plegen met zijn Ambtgenoot.

Een ander lid wijst erop dat na de invoering van de belasting over de toegevoegde waarde destijds tal van kantoren voor hulpverlening aan zelfstandigen inzake de te vervullen B. T. W.-formaliteiten uit de grond gerezen zijn. Deze kantoren, die eveneens uitgebaat worden door zelfstandigen, ervaren een scherpe oneerlijke mededinging vanwege bedienden (vaak staatsbedienden) die sluikbijstand verlenen inzake de B. T. W.-formaliteiten.

5. — *De K. M. O. en de controles*

Voor tal van zaken worden de K. M. O. onderworpen aan controles uitgevoerd door diverse diensten van verschillende Ministeries.

Een lid vraagt dat aan de Commissie een lijst van alle mogelijke controles zou worden overhandigd.

De Minister wijst erop dat de volgende Ministeries bij deze controles betrokken zijn: Arbeid en Tewerkstelling, Economische Zaken, Financiën, Middenstand, Sociale Voorzorg en Volksgezondheid.

Een volledige lijst zal worden opgesteld en overhandigd aan de Commissieleden.

DEEL II

HET SOCIAAL STATUUT
VAN DE ZELFSTANDIGENA. — *Pensioenstelsel*

Door de Minister werd een nota over de sanering van het pensioenstelsel voorgelegd.

Op basis van deze nota vond een bespreking plaats.

I. — *Nota over het pensioenstelsel*1. *Evolutie van het pensioenstelsel*1.1. *Huidige toestand*

Van 1960 tot 1972 bedroeg het gecumuleerd deficit nooit meer dan 3 miljard; tijdens bepaalde jaren waren er

3. — *Réduction de la durée du travail*

L'instauration de la semaine des 36 heures est un problème très actuel. Le Ministre partage l'avis d'un membre qui estime que la généralisation obligatoire de cette réduction de la durée du travail désavantagerait les P. M. E. et ne favoriserait pas ou guère l'emploi dans ces dernières.

4. — *Formes de concurrence déloyale à l'égard des P. M. E. et des travailleurs indépendants*

Un membre attire l'attention sur le fait que quelques P. M. E. de son arrondissement ont réussi à s'assurer la collaboration de détenus (travail pénitentiaire) pour la fabrication de certains produits artisanaux. Ces P. M. E. occupent non seulement une position privilégiée vis-à-vis des autres P. M. E. fabriquant les mêmes produits mais menacent l'existence même de ces dernières.

Le Ministre répond que ce problème relève de la compétence du Ministre de la Justice; toutefois, il ne manquera pas de se concerter à ce sujet avec son collègue.

Un autre membre signale que l'instauration de la taxe sur la valeur ajoutée a amené, à l'époque, la création d'un grand nombre de bureaux ayant pour but d'assister les travailleurs indépendants dans les formalités résultant de la T. V. A. Ces bureaux, qui sont également exploités par des travailleurs indépendants, sont en butte à une concurrence déloyale de la part de travailleurs salariés (souvent des agents de l'Etat) qui fournissent frauduleusement leur assistance dans l'accomplissement de ces formalités.

5. — *Les P. M. E. et les contrôles*

Sur de nombreux points, les P. M. E. sont soumises au contrôle des divers services de différents Ministères.

Un membre demande qu'une liste de tous les contrôles possibles soit communiquée à la Commission.

Le Ministre indique que les Ministères suivants participent à ces contrôles: Emploi et Travail, Affaires économiques, Finances, Classes moyennes, Prévoyance sociale et Santé publique.

Une liste exhaustive sera rédigée et communiquée aux membres de la Commission.

PARTIE II

LE STATUT SOCIAL
DES TRAVAILLEURS INDEPENDANTSA. — *Régime des pensions*

Le Ministre a présenté une note relative à l'assainissement du régime des pensions.

Cette note sert de base à la discussion.

I. — *Note concernant le régime des pensions*1. *Evolution du régime des pensions*1.1. *Situation actuelle*

De 1960 à 1972, le déficit cumulé n'a jamais dépassé 3 milliards. Certaines années ont même présenté un boni. La

zelfs boni. Vanaf 1973 is de situatie aanzienlijk verslechterd, zoals blijkt uit de hiernavolgende cijfers :

Jaar	Gecumuleerd deficit op het einde van het jaar	Financiële lasten
—	—	—
1973	4,44 miljard	0,233
1974	6,82 miljard	0,560
1975	9,07 miljard	0,691
1976	11,69 miljard	0,939
1977 (raming) .	14,7 miljard	1,220

1.2. Vooruitzichten

Worden geen maatregelen getroffen, dan zullen de financiële lasten voor 1978 1,4 miljard bedragen om in 1980 2,080 miljard te bereiken.

De globale schuldenlast zou op dat ogenblik $\pm$ 23 miljard bedragen.

2. Financiële evolutie van het stelsel der kinderbijslagen

Reserves einde 1977 : 1,2637 miljard.

Reserves einde 1978 bij ongewijzigde wetgeving : 2,1045 miljard.

3. Voorstellen

3.1. De bestaande schuldenlast per 31 december 1977 van het pensioenstelsel wegnemen (14,7 miljard). Het kapitaal wordt hetzij onmiddellijk, hetzij geleidelijk door de Staat overgenomen.

De intresten betreffende deze schuld zullen voor het jaar 1978 worden gefinancierd door de R. S. V. Z. door middel van de speciale subsidie van 245 miljoen en een vermindering met 500 miljoen van de subsidie bestemd voor de sector kinderbijslagen.

Vanaf 1979 zullen de intresten volledig ten laste van de Staat vallen en zal derhalve het bedrag van 245 miljoen, bestemd voor de aanzuivering van de intrestlasten, niet meer aan het R. S. V. Z. worden toegekend.

3.2. Wegwerken van het structureel deficit vanaf 1978. Bij overname van de financiële lasten zal het structureel deficit bedragen :

- 1,9 miljard in 1978;
- 1,7 miljard in 1979;
- 1,6 miljard in 1980.

Oorzaken van de afname van het structureel deficit :

- stagnatie van de vermindering van het aantal zelfstandigen;
- oppensioenstelling van de leeftijdsgroepen met een laag geboortecijfer (1914-1918).

Het structureel deficit kan worden weggewerkt door :

- een aanpassing van de bijdragen;
- en aanpassing van de bijdragen gekoppeld aan een wijziging van de verdeelsleutel.

situation s'est fortement détériorée à partir de 1973, ainsi qu'il ressort des chiffres suivants :

Années	Déficit cumulé à la fin de l'année	Charges financières
—	—	—
1973	4,44 milliards	0,233
1974	6,82 milliards	0,560
1975	9,07 milliards	0,691
1976	11,69 milliards	0,939
1977 (estimation)	14,7 milliards	1,220

1.2. Perspectives

Si aucune mesure n'était prise, les charges financières s'élèveraient à 1,4 milliard en 1978 et atteindraient 2,080 milliards en 1980.

L'endettement global représenterait à ce moment quelque 23 milliards.

2. Evolution financière du régime des allocations familiales

Réserves à la fin de 1977 : 1,2637 milliards.

Réserves à la fin de 1978 en cas de législation inchangée : 2,1045 milliards.

3. Propositions

3.1. Eponger l'endettement (14,7 milliards) du régime des pensions au 31 décembre 1977. Reprise, soit directe, soit progressive, du capital par l'Etat.

Les intérêts afférents à cette dette seront financés pour l'année 1978 par l'I. N. A. S. T. I. au moyen d'une subvention spéciale de 245 millions et d'une diminution de 500 millions de la subvention destinée au secteur des allocations familiales.

A partir de 1979, les intérêts seront entièrement pris en charge par l'Etat et, dès lors, le montant de 245 millions destiné à apurer les charges d'intérêt ne sera plus alloué à l'I. N. A. S. T. I.

3.2. Apurement du déficit structurel à partir de 1978. En cas de reprise des charges financières, le déficit structurel atteindra :

- 1,9 milliard en 1978;
- 1,7 milliard en 1979;
- 1,6 milliard en 1980.

Causes de la diminution du déficit structurel :

- arrêt de la diminution du nombre des travailleurs indépendants;
- accès à la retraite des catégories d'âge à faible natalité (1914-1918).

Le déficit structurel peut être apuré par :

- l'adaptation des cotisations;
- l'adaptation des cotisations accompagnée de la modification de la clé de répartition.

Er dient evenwel rekening te worden gehouden met een eventuele programmatie van nieuwe voordelen in de sector der kinderbijslagen.

II. Bespreking

Alle leden betuigen hun principiële instemming met het voornemen van de Minister om zowel de bestaande schuldenlast per 31 december 1977 (geleidelijke overname door de Staat) als het structureel deficit vanaf 1978 weg te werken.

Sommige leden stemmen niet in met het voornemen om de subsidie bestemd voor de kinderbijslagen in 1978 met 500 miljoen F te verminderen en die som aan te wenden voor de betaling van de intresten van het pensioenstelsel.

Allen vragen of dit geen wijziging van de verdeelsleutel zal inluiden?

Eén van hen wijst erop dat hij geenszins een onvoorwaardelijk tegenstander is van een wijziging van de verdeelsleutel. Hij kan evenwel niet aanvaarden dat een dergelijke wijziging het streven naar eenmaking van de stelsels van kinderbijslagen voor zelfstandigen en loontrekkenden zou in de weg staan. Hij vreest dat dit wel degelijk het geval zal zijn bij een wijziging van de verdeelsleutel.

Een lid noemt de wens van tal van zelfstandigen om te komen tot een evenredige verhouding tussen de gestorte bijdragen en het te ontvangen pensioen redelijk. Niettemin pleit hij voor de handhaving van het solidariteitsbeginsel in het pensioenstelsel van de zelfstandigen. Mocht van dit beginsel in de nabije toekomst resoluut worden afgeweken, dan staat het vast dat in vele gevallen het pensioen van de zelfstandigen nog lager zal liggen dan het gewaarborgd inkomen voor de bejaarden.

Hetzelfde lid verwijst tenslotte naar een fiscale maatregel van het regeringsprogramma voor de K. M. O.

Deze maatregel behelst de progressieve belastingvrijstelling ten voordele van de zelfstandigen — dit onder dezelfde voorwaarden als de loontrekkenden — op de inkomsten die besteed worden voor de samenstelling van een aanvullend pensioen. Deze vrijstelling zal in de eerste plaats de kapitaalcrachtiger zelfstandigen ten goede komen. Deze maatregel mag beschouwd worden als een compensatie voor de handhaving van het solidariteitsbeginsel in het pensioenstelsel van de zelfstandigen.

Hoewel zij principieel hun volledige instemming betuigen met het voornemen van de Minister om ook het structureel deficit vanaf 1978 weg te werken, tonen enkele leden zich toch sceptisch over de mogelijkheid tot welslagen van deze operatie.

Geen enkel lid is gekant tegen de eenmaking van de pensioenstelsels, maar allen geven er zich evenwel rekenschap van dat een dergelijke eenmaking nog een lange voorbereiding zal vergen.

Tenslotte worden nog de volgende concrete vragen gesteld:

— Heeft de Minister reeds een idee van de omvang van de verhoging van de bijdragen?

— Wordt tevens een zekere verhoging van de pensioenen gepland?

* * *

Il convient toutefois de tenir compte d'une programmation éventuelle d'avantages nouveaux dans le secteur des allocations familiales.

II. Discussion

Tous les membres marquent leur accord de principe sur l'intention du Ministre d'éliminer dès 1978 aussi bien l'endettement existant au 31 décembre 1977 (prise en charge progressive par l'Etat) que le déficit structurel.

Quelques membres ne marquent pas leur accord sur le projet de diminuer de 500 millions de F en 1978 le subside destiné aux allocations familiales et d'affecter ce montant notamment au paiement des intérêts du régime des pensions.

Tous ces membres se demandent si cela ne donnera pas lieu à une modification de la clé de répartition.

Un d'entre eux nie être adversaire inconditionnel de toute modification de la clé de répartition, cependant il ne peut admettre que cette modification entrave les efforts d'unification du régime des allocations familiales des travailleurs indépendants et de celui des travailleurs salariés. C'est bien ce qu'il appréhende en cas de modification de la clé de répartition.

Un autre membre estime qu'il est raisonnable que, comme le souhaitent bon nombre d'indépendants, les cotisations versées soient en proportion avec la pension perçue. Il n'en plaide pas moins en faveur du maintien du principe de la solidarité dans le régime des pensions des travailleurs indépendants. Si, dans un proche avenir, on s'écarterait résolument de ce principe, il est certain que la pension du travailleur indépendant serait en bon nombre de cas encore inférieure au revenu garanti des personnes âgées.

Enfin, le même membre se réfère à une mesure fiscale prévue par le programme gouvernemental en faveur des P. M. E.

Cette mesure comporte l'immunisation fiscale progressive en faveur des travailleurs indépendants — et ce, aux mêmes conditions que pour les travailleurs salariés — des revenus affectés à la constitution d'une pension complémentaire. Or, cette immunisation profitera en tout premier lieu aux travailleurs indépendants disposant de moyens financiers appréciables. Cette mesure peut être considérée comme une compensation du maintien du principe de la solidarité dans le régime des pensions des travailleurs indépendants.

Quelques membres, tout en marquant leur plein accord de principe sur le projet du Ministre de résorber également le déficit structurel dès 1978, se disent toutefois sceptiques quant aux chances de réussite de cette opération.

Aucun membre ne s'oppose à l'unification des régimes des pensions, mais tous se rendent cependant compte du fait que cette unification nécessitera encore une longue préparation.

Enfin, quelques questions concrètes sont encore posées:

— Le Ministre a-t-il déjà une idée de l'importance du relèvement des cotisations?

— Une certaine augmentation des pensions est-elle également prévue?

* * *

De Minister antwoordt dat het Overlegcomité hem voorstellen moet doen die het structureel evenwicht mogelijk maken. In verband met de overname door het Rijk van de schuldenlast van het stelsel wijst de Minister erop dat men had kunnen denken aan een verhoging van de jaarlijkse dotaties. Hij meent evenwel dat deze formule niet de beste is.

Laat men het aan het Begrotingscomité over om de jaarlijkse dotatie vast te stellen, dan is het niet denkbeeldig dat het beginsel zelf telkenmale in discussie wordt gesteld.

De Minister wijst erop dat het helemaal niet zijn bedoeling is de verdeelsleutel tussen het pensioenstelsel en het stelsel der kinderbijslagen te wijzigen. Hij vreest niet dat tijdens de komende jaren andermaal een vermindering van de toelage voor het stelsel der kinderbijslagen wordt voorgesteld, vooral omdat de bestaande reserves in het stelsel van de werknemers uitgeput zijn. Dit wil zeggen dat de toekenning van een 13^e en 14^e maand kinderbijslag voor de loontrekkenden voortaan ten laste van de Staat zal moeten geschieden. Gebeurt dit, dan zullen inzake de kinderbijslagen voor de zelfstandigen wellicht gemakkelijker voordelen evenwaardig aan die van de loontrekkenden kunnen worden bekomen.

Men mag anderzijds niet uit het oog verliezen dat, ondanks de overheveling van 500 miljoen naar het pensioenstelsel, voor 1978 nieuwe voordelen in het stelsel der kinderbijslagen voor zelfstandigen worden voorgesteld : een halve 13^e maand kinderbijslag; recht op bijslag voor kinderen die huishoudelijk werk verrichten.

In de nota over het pensioenstelsel werd reeds gewezen op twee factoren die kunnen bijdragen tot de afname van het structureel deficit vanaf 1978. Een toename van de economische crisis — d.w.z. verlaging van de belastbare inkomens en dus ook van de ontvangsten van het R. S. V. Z. — zou evenwel het wegwerken van het structureel deficit in gevaar kunnen brengen. Een van de middelen — niet populair, doch doeltreffend — voor het wegwerken van het structureel deficit is uiteraard de verhoging van de bijdragen.

Wat de eenmaking van de pensioenstelsels voor zelfstandigen en loontrekkenden betreft, beklemtoont de Minister op zijn beurt dat dit een project op lange termijn is.

B. — Kinderbijslagen

a) Nieuwe voordelen

De volgende nieuwe voordelen worden door de Minister in uitzicht gesteld :

— toekenning van een 13^e maand kinderbijslag in twee etappes (1/2 in 1978, volledig in 1979).

Weerslag : 406,9 miljoen F in 1978; 813,0 miljoen F in 1979.

— toekenning van bijslag voor kinderen die huishoudelijk werk verrichten.

Weerslag : 57,8 miljoen F.

Een lid vraagt zich af of het niet beter ware de welvaartsvastheid van de kinderbijslagen in te voeren. Dergelijke maatregel zou wellicht beter passen om de tot voor kort verworven gelijkheid in beide stelsels vanaf het tweede kind te herstellen.

Le Ministre répond qu'il appartient au groupe de concertation de lui faire des propositions qui permettent d'atteindre l'équilibre structurel. En ce qui concerne la reprise par l'Etat de la dette du régime, le Ministre souligne qu'on aurait pu envisager d'augmenter les dotations annuelles. Il estime néanmoins que cette formule ne serait pas la meilleure.

En effet, en laissant au Comité du Budget le soin de fixer annuellement la dotation, le principe pourrait chaque fois être mis en cause.

Le Ministre souligne qu'il n'a nullement l'intention de modifier la clé de répartition entre le régime des pensions et celui des allocations familiales. Il ne craint pas que les prochaines années une réduction de subside pour le régime des allocations familiales soit de nouveau proposée, surtout parce que les réserves existantes du régime des travailleurs salariés sont épuisées. Cela revient à dire que l'octroi d'un 13e et d'un 14e mois d'allocations familiales aux travailleurs salariés sera dorénavant à charge de l'Etat. Si cela se fait, des avantages équivalents à ceux des travailleurs salariés pourront, peut-être, être obtenus plus facilement en ce qui concerne les allocations familiales accordées aux travailleurs indépendants.

Par ailleurs, il ne faut pas perdre de vue que, malgré le transfert de 500 millions au régime des pensions, de nouveaux avantages sont proposés pour 1978 dans le régime des allocations familiales pour travailleurs indépendants : un demi-treizième mois d'allocations familiales; le droit aux allocations pour les enfants qui accomplissent des tâches ménagères.

La note relative au régime des pensions a déjà mis l'accent sur ces deux facteurs qui peuvent contribuer à réduire le déficit structurel dès 1978. L'accentuation de la crise économique — d'où une diminution des revenus imposables et donc des recettes de l'O. N. A. S. T. I. — pourrait cependant mettre en danger la résorption du déficit structurel. Un des moyens — peu populaire mais efficace — de réaliser cette dernière, c'est évidemment le relèvement des cotisations.

En ce qui concerne l'unification des régimes des pensions des travailleurs indépendants et des travailleurs salariés, le Ministre souligne à son tour qu'il s'agit là d'un projet à long terme.

B. — Allocations familiales

a) Avantages nouveaux

Le Ministre annonce les avantages nouveaux suivants :

— octroi d'un treizième mois d'allocations familiales en deux étapes (un demi-mois en 1978 et un mois entier en 1979).

L'incidence de cette mesure s'élève à : 406,9 millions de F en 1978; 813 millions de F en 1979;

— octroi d'allocations pour les enfants qui s'acquittent de tâches ménagères.

L'incidence de cette mesure est de 57,8 millions de F.

Un membre se demande s'il ne serait pas préférable d'instaurer la liaison des allocations familiales à l'évolution du bien-être. Pareille mesure conviendrait peut-être davantage en vue de rétablir l'égalité entre les deux régimes à partir du deuxième enfant, égalité qui existait encore voici quelque temps.

b) *Kinderbijslagen vanaf het eerste kind*

De Minister wijst erop dat gelijkstelling met het stelsel van de loontrekkenden momenteel financieel niet haalbaar is :

Kinderbijslag —	Bijkomende financiële last —
gelijk voor alle eerste kinderen	250 miljoen F per maand
voor het eerste kind in de gezinnen met 2 kinderen	158 miljoen F per maand
voor het eerste kind in de gezinnen met 3 kinderen	71 miljoen F per maand

c) *Statistische gegevens*1. *Zelfstandigen — Reserves*

eind 1977 1,2637 miljard
(bij ongewijzigde wetgeving) eind 1978 . 2,1045 miljard

2. Staatstoelage —	Zelfstandigen - Loontrekkenden —
Zelfstandigen 1975	3 163,9 miljoen per kind : 7 250 F
Loontrekkenden 1975	16,0 miljoen per kind : 8,6 F
Zelfstandigen 1976	3 553,9 miljoen
Loontrekkenden 1976	27,8 miljoen
Zelfstandigen 1977	3 737,5 miljoen
Loontrekkenden 1977	—

3. *Bijdragen*
—

Zelfstandigen 1976	6 436,7 miljoen
Loontrekkenden 1976	61 225,5 miljoen

C. — *Ziekte- en Invaliditeitsverzekering*

Na zijn voornemens inzake de sanering van het pensioenstelsel en de verbetering voor de kinderbijslagen te hebben toegelicht, wijst de Minister erop dat de problemen inzake de ziekteverzekering gezamenlijk voor de loontrekkenden en de zelfstandigen moeten worden onderzocht.

In antwoord op de vragen van een lid verstrekt de Minister de hiernavolgende gegevens over de ziekte- en invaliditeitsverzekering :

AFDELING 1. — *Sector van de vergoedingen*A) *Basisgegevens*

1) In de regeling voor loontrekkenden bestaat een voordeel dat onbekend is in de regeling voor zelfstandigen, namelijk de uitkering voor begrafeniskosten.

b) *Allocations familiales dès le premier enfant*

Le Ministre fait observer que, du point de vue financier, l'assimilation au régime des travailleurs salariés n'est pas réalisable pour l'instant.

Allocations familiales —	Charge financière supplémentaire —
égales pour tous les premiers enfants	250 millions de F par mois
pour le premier enfant des familles comptant 2 enfants	158 millions de F par mois
pour le premier enfant des familles comptant 3 enfants	71 millions de F par mois

c) *Statistiques*1. *Travailleurs indépendants — Réserves*

réserves à la fin de 1977 1,2637 milliard
(en cas de législation inchangée) fin
1978 2,1045 milliards

2. Subside de l'Etat —	Travailleurs indépendants Travailleurs salariés —
Indépendants 1975	3 163,9 millions par enfant : 7 250 F
Salariés 1975	16,0 millions par enfant : 8,6 F
Indépendants 1976	3 553,9 millions
Salariés 1976	27,8 millions
Indépendants 1977	3 737,5 millions
Salariés 1977	—

3. *Cotisations*
—

Indépendants 1976	6 436,7 millions
Salariés 1976	61 225,5 millions

C. — *Assurance maladie-invalidité*

Après avoir commenté ses intentions en matière d'assainissement du régime des pensions et d'amélioration des allocations familiales, le Ministre signale que les problèmes en matière d'assurance maladie-invalidité doivent être examinés conjointement pour les travailleurs salariés et les travailleurs indépendants.

Répondant aux questions d'un membre, le Ministre a fourni, à propos de l'assurance maladie-invalidité, les précisions suivantes :

SECTION 1. — *Secteur des indemnités*A) *Les éléments de base*

1) Le régime des travailleurs salariés connaît un avantage qui n'est pas prévu dans celui des indépendants, à savoir l'allocation pour frais funéraires.

2) Bijdragen :

a) Regeling voor de zelfstandigen (1977) (wij beperken ons tot de zelfstandigen als hoofdberoep) :

— tot het tussengrensbetrag, 0,51 % van het inkomen (het minimum inkomen, vastgesteld als grensbetrag, is bepaald op 163 856 F);

— tussen het tussengrensbetrag en het absolute grensbetrag van 819 281 F, 0,32 % van het bedoelde bedrag.

b) Regeling voor loontrekkenden :

2,90 % van het tot 49 025 F per maand begrensde bedrag (voor het 4^e kwartaal van 1977 ingehouden bedrag) :

1,10 % ten laste van de loontrekkende;

1,80 % ten laste van de werkgever.

3) Staatstoelage :

In de regeling voor loontrekkenden, 75 % van de kosten voor de gehele invaliditeitsperiode (zelfde percentage voor de begrafenis kosten).

Bij de zelfstandigen : 50 % voor de eerste twee jaren invaliditeit en 90 % voor de volgende jaren.

Die laatste twee percentages waren vroeger ook toepasselijk in de regeling voor loontrekkenden. Om reden van bezuinigingen werden ze versmolten tot één percentage van 75 %.

De regeling voor zelfstandigen heeft die beweging niet gevolgd en heeft de vroegere percentages behouden. Deze waren op dat ogenblik iets minder gunstig voor de 2 of 3 komende jaren, doch zij zouden steeds gunstiger worden naarmate de regeling haar gewoon tempo bereikt.

B) Cijfers

1) Regeling voor zelfstandigen :

(in miljoenen F)

— Opbrengst van de bijdragen	863,9	
— Rijkstegemoetkoming :		
de eerste twee jaren invaliditeit ...	342,6	) 1 290,0
de volgende jaren	947,4	
— Budgettair resultaat (tekort)	27,3	

2) Regeling voor loontrekkenden :

— Opbrengst van de bijdragen	21 538,4
— Rijkstegemoetkoming	22 627,0
— Budgettair resultaat (tekort)	417,4

AFDELING 2. — Sector van de geneeskundige verzorging

A) Basisgegevens

1) De regeling voor zelfstandigen dekt slechts de grote risico's.

2) Bijdragen :

a) Regeling voor zelfstandigen (1977) (wij beperken ons tot de hoofdberoepen) :

— 2,35 % op het tot 819 281 F begrensde inkomen met een minimum van 163 856 F.

2) Les cotisations :

a) Régime des indépendants (1977) (nous nous limitons au groupe des travailleurs indépendants à titre principal) :

— jusqu'au plafond intermédiaire 0,51 % du revenu (le revenu minimum-plancher atteint 163 856 F);

— entre le plafond intermédiaire et le plafond absolu de 819 281 F : 0,32 % de ladite tranche.

b) Régime des salariés :

2,90 % de la rémunération plafonnée à 49 025 F par mois (montant retenu pour le 4me trimestre de 1977) :

1,10 % à charge du salarié;

1,80 % à charge du patron.

3) Subsidies de l'Etat :

En régime de travailleurs salariés, 75 % du coût pour toute la période d'invalidité (même pourcentage pour l'allocation funéraire).

Chez les travailleurs indépendants : 50 % pour les deux premières années d'invalidité et 90 % pour les années ultérieures.

Ces deux derniers pourcentages étaient jadis également applicables dans le régime des salariés. Ils furent modifiés en un pourcentage unifié de 75 % par souci d'économie.

Le régime des indépendants n'a pas suivi ce mouvement et a maintenu les anciens pourcentages. En effet, si ces derniers s'avéraient à ce moment un peu moins favorables pour les 2 ou 3 prochaines années, ils deviendraient de plus en plus intéressants au fur et à mesure que le régime atteindrait son rythme normal.

B) Les chiffres

1) Régime des indépendants :

(en millions de F)

— Produit des cotisations	863,9	
— Intervention de l'Etat :		
les deux premières années d'invalidité	342,6	) 1 290,0
les années suivantes	947,4	
— Résultat budgétaire (mali)	27,3	

2) Régime des salariés :

— Produit des cotisations	21 538,4
— Intervention de l'Etat	22 627,0
— Résultat budgétaire (mali)	417,4

SECTION 2. — Secteur des soins de santé

A) Les éléments de base

1) Le régime des indépendants ne couvre que les gros risques.

2) Cotisations :

a) Régime des indépendants (1977) (nous nous limitons aux professions principales) :

— 2,35 % sur le revenu plafonné à 819 281 F avec un minimum de 163 856 F.

b) Regeling voor loontrekkenden.

Een bijdrage van 5,55 % op het volledige bedrag van de bezoldiging (dus niet begreep). Daarvan is :

- 1,80 % ten laste van de werknemer;
- 3,75 % ten laste van de werkgever.

3) Rijkssubsidie

De twee stelsels worden volgens identieke regels gesubsidieerd :

- 95 % van de reële uitgaven wat de kosten betreffende sociale ziekten aangaat;
- 27 % van de in de begroting geraamde uitgaven wat de andere verstrekkingen voor geneeskundige verzorging betreft.

Er zij nog aangestipt dat het hakbijlcomité in de jongste jaren de Z. I. V.-subsidie heeft beperkt tot het bedrag van het voorgaande jaar, verhoogd met een percentage dat het indexcijfer en het B. N. P. weergeeft.

B) De cijfers

Deze zijn vastgesteld volgens de jongste berekeningen van het R. I. Z. I. V. en met een licht voorbehoud in de twee regelingen voor de definitieve vaststelling van de rijks-subsidie.

1) Regeling voor zelfstandigen.

— Bijdragen :	
	miljoen F
verplichte	4 913,0
persoonlijke	65,0
	4 978,0
— Rijkssubsidie :	
27 %	1 936,1
95 %	932,9
	2 869,0

Het jaar wordt afgesloten met een nadelig saldo van 492 100 000 F.

Die cijfers omvatten de kloostergemeenschappen waarvan de regeling financieel in die van de zelfstandigen is opgenomen. Het tekort is op zijn minst voor 100 miljoen aan die groep te wijten.

2) Regeling voor loontrekkenden.

— Bijdragen :	
	miljoen F
verplichte	63 271,2
persoonlijke	1 216,7
	64 487,9
— Rijkssubsidie :	
werklozen	6 788,0
27 %	28 390,9
95 %	6 680,4
	41 859,3

Het jaar wordt afgesloten met een nadelig saldo van 4 128 000 000 F.

b) Régime des salariés.

Une cotisation établie sur l'ensemble des rémunérations (donc non plafonnées) qui s'élève à 5,55 % dont :

- 1,80 % à charge du travailleur;
- 3,75 % à charge de l'employeur.

3) Subside de l'Etat

Les deux régimes sont subsidiés suivant des règles identiques.

- 95 % des dépenses réelles en ce qui concerne les frais afférents aux maladies sociales;
- 27 % des dépenses prévues au budget en ce qui concerne les autres prestations de santé.

Il convient de remarquer que le Comité de la hache a, au cours des dernières années, plafonné le subside A. M. I. au montant de l'année précédente majoré d'un pourcentage reflétant et l'indice et le P. N. B.

B) Les chiffres

Ceux-ci sont établis suivant les derniers calculs de l'I. N. A. M. I. et avec une légère réserve dans les deux régimes pour la fixation définitive du subside de l'Etat.

1) Régime des indépendants

— Cotisations :	
	millions de F
obligatoires	4 913,0
personnelles	65,0
	4 978,0
— Subside de l'Etat :	
27 %	1 936,1
95 %	932,9
	2 869,0

Le résultat de l'année accuse un mali de 492 100 000 F.

Ces chiffres comprennent les communautés religieuses dont le régime est intégré financièrement dans celui des indépendants. Ainsi, le déficit est pour 100 millions au moins dû à ce groupe.

2) Régime des salariés

— Cotisations :	
	millions de F
obligatoires	63 271,2
personnelles	1 216,7
	64 487,9
— Subside de l'Etat :	
chômeurs	6 788,0
27 %	28 390,9
95 %	6 680,4
	41 859,3

Le résultat de l'année accuse un mali de 4 128 000 000 F.

DEEL III

ONDERZOEK VAN DE BEGROTING
VAN MIDDENSTAND

A. — Geringere aangroei van deze begroting

Een lid merkt op dat de begroting van Middenstand minder is toegenomen dan tal van andere begrotingen voor 1978.

De redenen van deze geringere aangroei zijn de volgende :

1° de wettelijke indexering van de steunverlening in de regeling voor kinderbijslagen voor zelfstandigen, welke in 1978 beperkt is tot 8,2 %.

Die uitgave vertegenwoordigt 83,07 % van de lopende uitgaven;

2° de hervorming van de permanente opleiding waardoor de kredieten van de nationale begroting naar de culturele begrotingen overgegaan zijn : — 54,1 miljoen;

3° een aanzienlijke daling van de provisionele kredieten die in 1977 overschat werden : — 62,5 miljoen.

Daartegenover zijn de voor het personeel uitgetrokken kredieten gestegen met 12,5 % en de voor het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand toegekende kredieten met 19 %.

B. — Vastleggingskredieten
van de gewestelijke begrotingen

De Minister vestigt er de aandacht op dat de kredieten voor de economische expansie van de K. M. O. geregionaliseerd zijn en derhalve op de gewestelijke begrotingen worden uitgetrokken.

Niettemin verstrekt de Minister de hiernavolgende cijfergegevens over de vastleggingskredieten :

	Aangepast begrotingsjaar 1977 zoals aangenomen door het Begrotings- comité	Begrotingsjaar 1978 aange- nomen door het Begrotings- comité
	(in miljoenen franken)	
— Toelagen aan provinciale of regionale organisaties (kunstambachten en inter- regio) :		
Vlaams gewest	2,3	2,4
Waals gewest	2,3	2,4
Brussels gewest	0,6	0,9
— Rentetoelagen :		
Vlaams gewest	859,2	907,5
Waals gewest	565,0	621,5
Brussels gewest	43,6	46,9
— Toelagen voor tewerkstel- lingspremies :		
Vlaams gewest	80,1	110,0
Waals gewest	65,0	85,0
Brussels gewest		

PARTIE III

EXAMEN DU BUDGET
DES CLASSES MOYENNES

A. — Accroissement plus faible de ce budget

Un membre signale que l'accroissement du budget des Classes moyennes est moindre que celui d'un grand nombre d'autres budgets pour 1978.

Les raisons de cet accroissement plus faible sont les suivantes :

1° l'indexation légale de la subvention du régime d'allocations familiales pour les indépendants qui se limite à 8,2 % en 1978.

Cette dépense représente 83,07 % des dépenses courantes;

2° la réforme de la formation permanente qui provoque un glissement des crédits du budget national vers les budgets culturels : — 54,1 millions;

3° une diminution sensible des crédits provisionnels qui étaient surestimés en 1977 : — 62,5 millions.

Par contre, les crédits prévus pour le personnel augmentent de 12,5 %; ceux octroyés à l'Institut économique et social des Classes moyennes augmentent de 19 %.

B. — Crédits d'engagement
des budgets régionaux

Le Ministre attire l'attention sur le fait que les crédits destinés à l'expansion économique des P. M. E. sont régionalisés et figurent dès lors aux budgets régionaux.

Il fournit néanmoins au sujet des crédits d'engagement les données chiffrées suivantes :

	Année budgétaire 1977 ajusté accepté par le Comité du Budget	Année budgétaire 1978 accepté par le Comité du Budget
	(en millions de francs)	
— Subventions à des organisa- tions provinciales ou régio- nales (métiers d'art et inter- regio) :		
région flamande	2,3	2,4
région wallonne	2,3	2,4
région bruxelloise	0,6	0,9
— Subventions d'intérêts :		
région flamande	859,2	907,5
région wallonne	565,0	621,5
région bruxelloise	43,6	46,9
— Subventions des primes d'emploi :		
région flamande	80,1	110,0
région wallonne	65,0	85,0
région bruxelloise		

— Toelagen kapitaalpremies :

Vlaams gewest	40,0	80,0
Waals gewest	52,0	66,0
Brussels gewest		
	1 710,1	1 922,5

De Minister heeft de leden erop gewezen dat binnen de gewestelijke begrotingen kredieten van het Fonds voor de Economische Expansie van het ene naar het andere departement kunnen worden overgedragen. De voor de Middenstand uitgetrokken en in uitzicht gestelde bedragen kunnen derhalve gewijzigd worden zonder verhoging van de globale kredieten van de gewestelijke begrotingen.

Voorts vestigt de Minister er de aandacht op dat de Staatssecretarissen tot heden over geen eigen administratie beschikken. Uiteraard beschikt de centrale administratie voor de Economische Expansie wel over gescheiden Frans- en Nederlandstalige diensten. Teneinde aan de gegronde bekommernissen van de Staatssecretaris voor Brusselse Streek-economie tegemoet te komen wordt evenwel de oprichting van een Brusselse cel in het kader van de Administratie voor de Economische Expansie gepland.

Het is uiteraard geenszins uitgesloten dat in het stelsel van definitieve gewestvorming de Administratie voor de Economische Expansie wordt geregionaliseerd.

C. — Vragen over de begrotingsartikelen

* *Artikel 11.05.* « Allerhande uitgaven voor maatschappelijk dienstbetoon andere dan aankoop van vermogensgoederen » (blz. 22).

Vraag :

Hoe komt het dat het krediet dat slechts 1,2 miljoen F bedroeg in 1976 gestegen is tot 4 miljoen F in 1977, om tot 7,5 miljoen op te lopen in 1978. De verhoging slaat op de tussenkomst ten voordele van restaurants en spijshuizen. Verhoogde het aantal ambtenaren dat maaltijden neemt waarvan het Departement een deel van de uitgaven voor zijn rekening neemt ?

Antwoord :

Vooreerst zij aangestipt dat het personeel van Middenstand in 1976 gebruik mocht maken van de restaurants van Economische Zaken of van Financiën.

Doorgaans werd aan het departement van Middenstand geen deelneming in de kosten gevraagd.

Na de verhuizing naar het W. T. C. in 1977 konden vele personeelsleden, gelet op de te grote afstand, niet meer naar hun gewone mess gaan. Een overeenkomst werd dan ook gesloten met een restaurant van het W. T. C., wat voor het departement een tegemoetkoming van 90 F betekent.

De geplande verhuizing van alle diensten naar het W. T. C. zal de bijdrage van het departement normaal gezien doen stijgen.

* *Artikel 12.06.* « Huur van onroerende goederen van de verschillende diensten van het Departement » (bdz. 25).

Vraag :

— Welke ruimte wordt door het Departement van Middenstand nog ingenomen buiten het W. T. C. II ?

— Subventions de primes en capital :

région flamande	40,0	80,0
région wallonne	52,0	66,0
région bruxelloise		
	1 710,1	1 922,5

Le Ministre a attiré l'attention des membres sur le fait que dans les budgets régionaux, des transferts de crédits du Fonds d'expansion économique d'un département à un autre sont possibles. Les montants inscrits ou prévus pour les Classes moyennes peuvent donc être modifiés, sans que soient augmentés pour autant les crédits globaux des budgets régionaux.

Le Ministre rappelle aussi que les Secrétaires d'Etat ne disposent pas jusqu'à présent d'une administration propre. L'Administration centrale de l'Expansion économique dispose effectivement de services francophones et néerlandophones distincts. Il est toutefois envisagé de créer une cellule bruxelloise dans le cadre de l'Administration de l'Expansion économique afin de rencontrer les préoccupations légitimes du Secrétaire d'Etat à l'Economie bruxelloise.

Il n'est nullement exclu que l'Administration de l'Expansion économique soit régionalisée lors de la régionalisation définitive.

C. — Questions concernant les articles du budget

* *Article 11.05.* « Dépenses diverses de service social autres que les achats de biens patrimoniaux » (p. 22).

Question :

Comment se fait-il que le crédit qui ne s'élevait qu'à 2,2 millions de F en 1976 ait atteint 4 millions en 1977 et se monte à 7,5 millions en 1978 ? La majoration porte sur l'intervention en faveur des restaurants et réfectoires. Le nombre d'agents qui consomment des repas dont une partie du coût est prise en charge par le Département s'est-il accru ?

Réponse :

A ce sujet, il faut d'abord signaler qu'au cours de l'année 1976, les employés du département des Classes moyennes avaient la possibilité de se rendre aux mess des Affaires économiques ou des Finances.

Dans la plupart des cas, aucune contribution n'était demandée au département des Classes moyennes.

Après le déménagement au W. T. C. en 1977, la trop grande distance a empêché beaucoup de fonctionnaires de se rendre à leur mess habituel. Un accord fut donc signé avec un restaurant du W. T. C., moyennant une intervention de 90 F à charge du département.

Le déménagement prévu de tous les services au W. T. C. entraînera normalement une augmentation de la contribution du département.

* *Article 12.06.* « Loyer des biens immobiliers des divers services du Département » (p. 25).

Question :

— Quelle est la superficie occupée par le Département des Classes moyennes en dehors du W. T. C. ?

— Welke ruimte betreft het Departement in het W. T. C. ?

— Is het de bedoeling van de Minister alle diensten van het Departement naar het W. T. C. II over te brengen ? Zo niet, om welke redenen wordt van dit overbrengen afgezien ?

— Welke meeruitgave aan huurlasten heeft de verhuizing naar het W. T. C. II in 1977 teweeggebracht en zal zij in 1978 veroorzaken ?

— In welke mate heeft de verhuizing een invloed gehad op de werkingskosten ?

Antwoord :

Buiten het W. T. C. neemt het Departement van Midden-stand de volgende ruimte in :

a) Het Centraal Handelsregister is gevestigd in het gebouw van « Parking 58 », Hallenstraat 1, waar het een ruimte van 2 700 m² inneemt.

b) De Administratie voor de Reglementering en de Administratie voor Beroepsopleiding zijn voorlopig nog in de gebouwen nr. 9 van de Zinnerstraat en nr. 54 van de Koloniënstraat gevestigd, maar ze zullen eerstdaags verhuizen (de toestemming daartoe werd gegeven).

De ingenomen ruimte bedraagt 798 m² in de Zinnerstraat en 1 454 m² in de Koloniënstraat.

c) In het W. T. C. betreft het departement thans de verdiepingen 17 tot 26, dit is een globale ruimte van 15 560 m², plus twee kelders met een oppervlakte van 1 098 m²;

— thans zijn de verdiepingen 22, 23, 24, 25 en 26 bezet;

— de inspecteur van Financiën betreft thans 2 bureaus met een ruimte van 70 m² op de 21ste verdieping;

De rest van die verdieping staat leeg, daar het Centrale Handelsregister nog in « Parking 58 » gevestigd is;

— de 17de, de 18de en gedeeltelijk de 19de verdieping zijn bestemd voor de Administraties voor de Reglementering en voor Beroepsopleiding;

— de 20ste verdieping en een gedeelte van de 19de worden door het kabinet van de Minister van Pensioenen betrokken

1976 :

Betaalde huurgelden	...	20,2 miljoen F
Betaalde huurlasten	...	3,0 miljoen F
Totaal	...	23,2 miljoen F

1977 :

1) De verhuizing vond plaats op 1 april.

2) In 1977 betrof de administratie de volgende gebouwen :

- 1° 6 verdiepingen en 125 parkeerplaatsen in het W. T. C.;
- 2° « Parking 58 » (Centraal Handelsregister);
- 3° het gebouw aan de Koloniënstraat;
- 4° het gebouw aan de Zinnerstraat.

3) Kostprijs van het W. T. C. :

Huur	...	22,0 miljoen F
Lasten	...	13,0 miljoen F

— Quelle est la superficie occupée par le département au W. T. C. ?

— Le Ministre envisage-t-il de transférer tous les services au W. T. C. II ? Dans la négative, pour quel motif est-il renoncé à ce transfert ?

— Quelles dépenses supplémentaires en charges locatives le déménagement au W. T. C. II a-t-il entraînées en 1977 et entraînera-t-il en 1978 ?

— Quelle a été l'incidence du déménagement sur les frais de fonctionnement ?

Réponse :

La superficie occupée par le Département des Classes moyennes en dehors du W. T. C. se répartit comme suit :

a) Le Registre central du Commerce est installé dans les bâtiments du « Parking 58 », rue des Halles 1 et couvre une superficie de 2 700 m².

b) Les administrations de la Réglementation et de la Formation professionnelle sont encore installées rue Zinner 9 et rue des Colonies 54, mais leur déménagement est prévu tout prochainement (l'autorisation a été donnée).

La superficie des bâtiments de la rue Zinner est de 798 m² et de la rue des Colonies de 1 454 m².

c) Au W. T. C., le département dispose des étages 17 à 26, ce qui représente une superficie totale de 15 560 m², et de deux caves d'une superficie de 1 098 m²;

— actuellement les étages 22, 23, 24, 25 et 26 sont occupés;

— au 21me étage, 2 bureaux d'une superficie de 70 m² sont actuellement occupés par l'inspecteur des Finances. Le reste de cet étage est libre puisque le Régistre central du Commerce est encore dans l'immeuble du « Parking 58 »;

— les étages 17, 18 et partiellement l'étage 19 sont prévus pour les administrations de la Réglementation et de la Formation professionnelle;

— le 20me étage et une partie du 19me sont utilisés par le cabinet du Ministre des Pensions.

1976 :

Loyers payés	...	20,2 millions de F
Charges payées	...	3,0 millions de F
Total	...	23,2 millions de F

1977 :

1) Le déménagement s'est opéré à partir du 1er avril.

2) Les bâtiments occupés par l'administration en 1977 sont les suivants :

- 1° 6 étages et 125 parkings au W. T. C.;
- 2° le parking 58 (Rég. central du Commerce);
- 3° le bâtiment de la rue des Colonies;
- 4° le bâtiment de la rue Zinner.

3) Coût du W. T. C. :

Loyers	...	22,0 millions de F
Charges	...	13,0 millions de F

Andere gebouwen.

Parking 58 :

Huur	7,5 miljoen F
Lasten	1,2 miljoen F

Koloniënstraat :

Huur	2,2 miljoen F
Lasten	0,6 miljoen F

Zinnerstraat :

Huur	0,7 miljoen F
Lasten	0,1 miljoen F

Liefdadigheidstraat 28 :

Huur	1,0 miljoen F
Lasten	0,1 miljoen F

Liefdadigheidstraat 15 :

Huur	0,4 miljoen F
Lasten	0,1 miljoen F

Totaal 1977 :

Huur	33,8 miljoen F
Lasten	15,1 miljoen F
Totaal	48,4 miljoen F

1978 : Betrokken gebouwen : W. T. C. (8,6 verdiepingen) en Parking 58.

Prijs voor 12 maanden.

Huur W. T. C.	48,7 miljoen F
Parkings	7,5 miljoen F
Totaal	56,2 miljoen F

Lasten W. T. C.	24,4 miljoen F
Parkings	1,5 miljoen F
Totaal	25,9 miljoen F

Algemene totaal 82,1 miljoen F

Er zij op gewezen dat deze prijzen niet overeenstemmen met de cijfers die in de begroting zijn opgegeven, en wel om de volgende redenen :

1) De begroting houdt geen rekening met de huurkosten en de lasten van « Parking 58 »; de beslissing om daar te blijven, om praktische en sociale redenen, werd in juli 1977 genomen.

2) In de begroting is de huurprijs van het W. T. C. berekend over 15 maanden; ten einde in 1977 het totaalbedrag van de begroting niet te overschrijden, werd beslist slechts 9 maanden te betalen (van april tot december), maar aangezien de huur normaal betaald wordt van april tot april, moet naast de huur van april 1978 tot april 1979 nog de huurprijs in rekening worden gebracht voor het eerste kwartaal van 1978, die niet in de begroting voor 1977 kon worden opgenomen.

Autres bâtiments.

Parking 58 :

Loyer	7,5 millions de F
Charges	1,2 million de F

Rue des Colonies :

Loyer	2,2 millions de F
Charges	0,6 million de F

Rue Zinner :

Loyer	0,7 million de F
Charges	0,1 million de F

Rue de la Charité 28 :

Loyer	1,0 million de F
Charges	0,1 million de F

Rue de la Charité 15 :

Loyer	0,4 million de F
Charges	0,1 million de F

Total 1977 :

Loyers	33,8 millions de F
Charges	15,1 millions de F
Total	48,4 millions de F

1978 : Bâtiments occupés : W. T. C. (8,6 étages) et Parking 58.

Prix pour 12 mois.

Loyers W. T. C.	48,7 millions de F
Parking	7,5 millions de F
Total	56,2 millions de F

Charges W. T. C.	24,4 millions de F
Parking	1,5 million de F
Total	25,9 millions de F

Total général 82,1 millions de F

Il y a lieu de remarquer que ces prix ne correspondent pas à ceux indiqués au budget pour les motifs suivants :

1) Le budget ne tient pas compte du loyer et des charges du « Parking 58 »; en effet, la décision d'y rester, pour des raisons pratiques et sociales, a été prise en juillet 1977.

2) Dans le budget, le loyer du W. T. C. est calculé pour 15 mois; en effet, en 1977, afin de ne pas dépasser le montant total des crédits il était prévu de ne payer que 9 mois (avril à décembre); toutefois les loyers étant normalement payés d'avril à avril, pour 1978 outre loyer d'avril 1978 à avril 1979, il faut prévoir le loyer du 1er trimestre de 1978 qui n'a pu être prélevé sur le budget de 1977.

* Artikel 12.05. « Allerhande vergoedingen aan het Rijks-personeel voor werkelijke lasten en materiële schade evenals de vervoerkosten betreffende dienstreizen » (blz. 24).

Vraag :

Dit artikel bevat een post van 250 000 F voor zendingen naar het buitenland door de algemene diensten. Werden in de vorige begrotingen dergelijke uitgaven voorzien? Welke speciale zending wordt bedoeld voor 1978?

Antwoord :

Begrotingsjaar 1976 — Artikel 12.10 (D) — Missies

Voorschotten : 150 000 F

Bestemming	Bedrag
Straatsburg	9 674
Munchen	10 712
Straatsburg	8 420
Vaduz	9 328
Straatsburg	6 845
Bonn	—
Straatsburg	8 778
Tenerife	15 543
Straatsburg	8 687
Parijs	7 556
Parijs	8 853
Rome	18 740
Totaal	113 136

Begrotingsjaar 1977 — Artikel 12.05 (D) — Missies

Voorschotten : 200 000 F

Bestemming	Bedrag
Rijsel	3 290
Straatsburg	7 243
Utrecht	19 000
Parijs	3 541
Parijs	3 900
Istanboel	42 520
Parijs	3 708
Madrid	13 331
Totaal	96 533

Begroting 1978

Voorschotten : 250 000 F

— Speciale missie Korea — Wedstrijd en congres : Wedstrijd leerjongens.

Voor 1978 zij genoteerd dat het krediet met 50 000 F is verhoogd. Het gaat hierbij om een speciale missie naar Korea, waar internationale wedstrijden voor leerjongens worden georganiseerd; er nemen trouwens vertegenwoordigers van ons land aan deel.

* Artikel 44.01. « Subsidies aan het Nationaal Comité voor beroepsopleiding en -volmaking in de ambachten en neringen » (blz. 29).

* Article 12.05. « Indemnités généralement quelconques au personnel de l'Etat pour charges réelles et dégâts matériels ainsi que les frais de transport afférents aux voyages de service » (p. 24).

Question :

Cet article comporte un poste de 250 000 F pour des missions à l'étranger effectuées par les services généraux. Les budgets antérieurs prévoyaient-ils cette dépense? Quelle est la mission spéciale visée pour l'année 1978?

Réponse :

Année budgétaire 1976 — Article 12.10 (D) — Missions

Avance de fonds : 150 000 F

Destination	Montant
Strasbourg	9 674
Munich	10 712
Strasbourg	8 420
Vaduz	9 328
Strasbourg	6 845
Bonn	—
Strasbourg	8 778
Tenerife	15 543
Strasbourg	8 687
Paris	7 556
Paris	8 853
Rome	18 740
Total	113 136

Année budgétaire 1977 — Article 12.05 (D) — Missions

Avance de fonds : 200 000 F

Destination	Montant
Lille	3 290
Strasbourg	7 243
Utrecht	19 000
Paris	3 541
Paris	3 900
Istanbul	42 520
Paris	3 708
Madrid	13 331
Total	96 533

Année budgétaire 1978

Avance de fonds : 250 000 F

— Mission spéciale Corée — Concours et congrès : Concours apprentis :

En ce qui concerne l'année 1978, il y a lieu de signaler que le budget est augmenté de 50 000 F. Il s'agit d'une mission spéciale en Corée où seront organisés des concours d'apprentissage sur le plan international, auxquels participent d'ailleurs des représentants de notre pays.

* Article 44.01. « Subvention au Comité national de formation et de perfectionnement professionnels dans les métiers et négoce » (p. 29).

Een lid verwondert er zich over dat er in de begroting nog melding wordt gemaakt van het « Nationaal Comité voor beroepsopleiding en -volmaking », terwijl de organieke structuur van de voortdurende vorming werd gewijzigd door het koninklijk besluit van 4 oktober 1976. Dit koninklijk besluit voorzag o.m. :

- de oprichting van een Nationaal Coördinatie- en Overlegcomité (van nationaal belang);
- de oprichting van twee instituten voor voortdurende vorming (Franstalig en Nederlandstalig).

De Minister antwoordt dat het een materiële vergissing betreft. Een amendement tot verbetering van deze vergissing zal worden ingediend.

In antwoord op de vraag van een lid verstrekt de Minister nog de volgende toelichtingen.

De personeelsformatie van de twee instituten voor beroepsopleiding werd vastgesteld onder de vorige Regering. Daar het om V. Z. W. gaat, worden de te benoemen kandidaten voorgedragen door de beheersorganen van de instituten. De Minister kan die kandidaten weigeren, maar hij kan geen eigen kandidaten benoemen.

In verband met de bestaande personeelsformatie en de benoeming van de voorgedragen kandidaten heeft de Minister opnieuw het advies van het beheerscomité ingewonnen. Het advies was gunstig en de Minister heeft derhalve de benoemingen, die door zijn voorganger werden gedaan, bevestigd.

* Artikel 60.01.A. « Fonds voor de Economische Expansie en voor Regionale Reconversie » (blz. 33)

Vragen :

1) Prototypen : In het K. M. O.-plan wordt speciaal gewezen op de belangrijkheid van grotere steun voor prototypen in de K. M. O.

Dient de Minister in zijn begroting geen bedrag te voorzien voor instellingen die zich op dit vlak speciaal gaan bezig houden met het sensibiliseren en begeleiden van de K. M. O.'s ?

2) Subsidies aan instellingen en organismen die zich bezig houden met het toegepast onderzoek, technische bijstand en informatie ten voordele van de Middenstand :

1977 (41 000 000) — 1978 (42 000 000) = — 1 000 000 F.

Meent de Minister niet dat in een periode van economische crisis het absoluut noodzakelijk is dit krediet fundamenteel te verhogen om aan organisaties, die zich bezig houden met sensibilisatie en begeleiding van de K. M. O.'s op het vlak van hun bedrijfs-economisch en technisch beheer, toe te laten hiervoor hun dienstbetoon nog verder en meer efficiënter uit te bouwen ?

Wij menen dat privé-organisaties, die inspanningen doen om met beheers- en technische consultants de K. M. O.'s bij te staan en te adviseren, bijzonder in deze moeilijke tijden financieel ruim moeten gesteund worden.

Antwoorden :

1) Met betrekking tot de prototypes zij erop gewezen dat de nodige kredieten uitgetrokken werden op de begroting van het Ministerie van Economische Zaken.

Het is van wezenlijk belang de K. M. O.'s voor te lichten omtrent de mogelijkheden die op dat gebied bestaan. Daartoe mag een beroep worden gedaan op de ambtenaren van het bestuur voor de economische expansie.

Un membre s'étonne de ce que le budget fasse encore état du « Comité national de formation et de perfectionnement professionnels », alors que la structure organique de la formation permanente a été modifiée par l'arrêté royal du 4 octobre 1976. Cet arrêté royal prévoyait notamment :

- la création d'un Comité national de coordination et de concertation (d'intérêt national);
- la création de deux instituts de formation permanente (un francophone et un néerlandophone).

Le Ministre répond qu'il s'agit d'une erreur matérielle. Il présentera un amendement corrigeant cette erreur.

Répondant à la question d'un membre, le Ministre a encore fourni les précisions suivantes.

Les cadres des deux instituts de formation professionnelle ont été élaborés sous le gouvernement précédent. Etant donné qu'il s'agit d'A. S. B. L., ce sont les organes de gestion des instituts qui proposent les nominations. Le Ministre a le droit de les refuser, mais il ne peut pas nommer lui-même.

En ce qui concerne le cadre existant et la nomination des candidats proposés, le Ministre a sollicité une nouvelle fois l'avis du comité de gestion. Cet avis a été favorable et le Ministre a dès lors confirmé les nominations faites par son prédécesseur.

* Article 60.01.A. « Fonds d'Expansion économique et de Reconversion régionale » (p. 33)

Questions :

1) Prototypes : Le plan en faveur des P. M. E. souligne spécialement l'intérêt d'un appui accru accordé aux prototypes présentés par les P. M. E.

Le budget du Ministre ne devrait-il pas prévoir un crédit destiné aux organismes qui se préoccupent spécialement de sensibiliser et de guider les P. M. E. en ce domaine ?

2) Subventions aux institutions et organismes s'occupant de recherche appliquée, d'assistance technique et d'information au profit des Classes moyennes :

1977 (41 000 000) — 1978 (42 000 000) = — 1 000 000 F.

Le Ministre n'estime-t-il pas qu'en période de crise économique il est absolument indispensable d'augmenter fondamentalement ce crédit afin de permettre aux organismes qui s'occupent de sensibiliser et de guider les P. M. E. dans le domaine de la gestion économique et technique, de développer et de rendre plus efficaces encore leurs services ?

Nous estimons que des organismes privés qui s'efforcent d'aider et de conseiller les P. M. E. par l'intervention de conseillers de gestion et de conseillers techniques, méritent d'être largement soutenus du point de vue financier, en particulier quand les temps sont difficiles.

Réponses :

1) En ce qui concerne les prototypes, il est à noter que les crédits nécessaires sont inscrits au budget du Ministère des Affaires économiques.

Il est essentiel d'informer les P. M. E. sur les possibilités existantes. A ce sujet, il peut être fait appel aux fonctionnaires de l'administration de l'expansion économique.

Dat bestuur zal met 20 personeelsleden worden aangevuld.

Inzake voorlichting van de K. M. O.'s werd reeds heel wat gedaan, maar dat is nog niet voldoende.

De Minister zal zijn diensten opdracht geven hem te waarschuwen telkens een dossier werd ingediend door een K. M. O. opdat hij er de aandacht van de Minister van Economische Zaken, die ter zake bevoegd is, zou kunnen op vestigen.

2) Met betrekking tot de subsidies aan instellingen en organisaties zal er, op artikel 60.01.A, voor het dienstjaar 1977 een batig saldo van 70 miljoen frank zijn.

Dat overschot kan worden overgedragen en de Minister zal voorstellen dat een gedeelte ervan wordt gebruikt voor subsidies aan instellingen en organisaties die zich met dat onderzoek bezighouden.

D. — Het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand

Vraag :

Kan de Minister meedelen welke de samenstelling is, hoeveel vergaderingen plaats vonden en waarover, en welke volgens hem de eigenlijke opdracht en het nut zijn van het wetenschappelijk Comité en het technisch Comité van het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand ?

Antwoord :

Het wetenschappelijk en het technisch comité van het Economisch en Sociaal Instituut voor de Middenstand zijn respectievelijk samengesteld als volgt :

<i>Wetenschappelijk comité</i>	<i>Technisch comité</i>
Voorzitter :	Voorzitter :
R. Gillet	G. Cudell
Leden :	Leden :
L. André	M. J. Broeckart-De Somer
J. Baptist	P. Delbecque
R. Delbeke	G. Ottenbourgs
G. Spitaels	G. Meuleman
R. Talpaert	A. Van Den Abeele
M. Versichelen-Terryn	J. Van Schap

Opdrachten en nut van de comités

Artikel 7 van de gecoördineerde wetten betreffende het Instituut bepaalt dat het wetenschappelijk Comité de raad van beheer met raad bijstaat voor het wetenschappelijk onderzoek en de studie.

Dat geldt ook voor het technisch Comité dat, zich overeenkomstig artikel 8, bezig houdt met de uitbouw van de technische en technologische bijstand, evenals met de voorlichting van organisaties en ondernemingen.

Aangezien de voorzitters van de beide comités van ambtswege deel uitmaken van de raad van beheer, worden de door die comités te behandelen materies rechtstreeks besproken in de raad van beheer, zodat het in 1977 niet nodig is gebleken de comités bijeen te roepen.

En outre, ladite administration verra son effectif renforcé de 20 unités.

Les mesures prises en vue d'informer les P. M. E., bien que très importantes, sont insuffisantes.

Le Ministre donnera des instructions à son administration pour que chaque fois qu'un dossier est introduit par une P. M. E., il en soit informé afin qu'il puisse attirer l'attention du Ministre des Affaires économiques qui est compétent dans ce domaine, sur cette demande.

2) En ce qui concerne les subsides octroyés aux institutions et organismes, pour l'année 1977, l'article 60.01 A comportera un solde positif s'élevant à 70 millions de F.

Cet excédent pouvant être reporté, le Ministre suggère qu'une partie soit utilisée en subsides à des institutions et organismes s'occupant de ces recherches.

D. — L'Institut économique et social des Classes moyennes

Question :

Le Ministre est-il en mesure de communiquer la composition du comité scientifique et du comité technique de l'Institut économique et social des Classes moyennes ainsi que le nombre et l'objet de leurs réunions ? Pourrait-il préciser quelles sont, selon lui, leur utilité et leur mission ?

Réponse :

Les comités scientifique et technique de l'Institut économique et social des Classes moyennes sont composés de la manière suivante :

<i>Comité scientifique</i>	<i>Comité technique</i>
Président :	Président :
R. Gillet	G. Cudell
Membres :	Membres :
L. André	M. J. Broeckart-De Somer
J. Baptist	P. Delbecque
R. Delbeke	G. Ottenbourgs
G. Spitaels	G. Meuleman
R. Talpaert	A. Van Den Abeele
M. Versichelen-Terryn	J. Van Schap

Missions et utilité des comités

L'article 7 des lois coordonnées relatives à l'Institut détermine que le Comité scientifique assiste le Conseil d'administration, à titre consultatif, en matière de recherche scientifique et d'études.

Il en est de même, en vertu de l'article 8, pour ce qui concerne le Comité technique qui s'occupe de l'élaboration de l'assistance technique et technologique et de l'information des organisations et des entreprises.

Etant donné que les présidents de ces deux comités siègent d'office au Conseil d'administration, les matières qui font l'objet de ces comités sont traitées directement au sein du Conseil d'administration, et en conséquence, il n'a pas été jugé utile en 1977 de réunir ces comités.

IV. — STEMMINGEN

A. — Begroting voor 1978

Door de Regering wordt ter zitting een amendement ingediend. Het strekt ertoe de omschrijving van artikel 44.01 (Titel I, Sectie 31, Hoofdstuk IV) als volgt te wijzigen :

« Subsidies aan het Nationaal Coördinatie- en Overlegcomité voor Voortdurende Vorming van de Middenstand. »

Dit amendement wordt door de Minister als volgt verantwoord :

« Tengevolge van de hervorming van de beroepsopleiding voorzien door het koninklijk besluit van 4 oktober 1976 betreffende de voortdurende vorming van de Middenstand, zal het Nationaal Comité voor beroepsopleiding en -volmaking in de ambachten en neringen afgeschaft en vervangen worden door het Nationaal Coördinatie- en Overlegcomité voor Voortdurende Vorming. »

Het amendement en de artikelen worden met 15 tegen 3 stemmen aangenomen.

* * *

Alvorens tot de stemming over het geheel wordt overgegaan, legt een lid namens zijn fractie de volgende verklaring af :

« Vóór de stemming wens ik namens mijn fractie, het volgende te zeggen :

Het staat vast dat de bespreking van de begroting voor 1978 in hoofdzaak op twee punten betrekking had.

Eerst het regeringsplan ten gunste van de K. M. O.

Hoewel het nog erg onvolledig is, bevat het een aantal positieve maatregelen die wij slechts kunnen steunen.

Ten tweede het sociaal statuut van de zelfstandigen. Met voldoening stellen wij vast dat de Minister erkent dat er geen oplossing is indien de Staat niet eerst het vroegere tekort te zijnen laste neemt. Ook constateren wij dat de Minister zich ertoe verbonden heeft voorstellen in die zin aan de Regering te doen.

Die verschillende overwegingen maken het ons niet mogelijk een negatieve stemming uit te brengen.

Toch moeten wij tot onze spijt vaststellen dat de Minister ons voor het merendeel van die maatregelen zijn bedoelingen en niet zijn reeds vaststaande besluiten heeft meegedeeld.

Bovendien is de Minister op sociaal gebied van plan 500 miljoen aan de kinderbijslagregeling te onttrekken om het tekort van de pensioenregeling te dekken.

Zulks is principieel onaanvaardbaar en gevaarlijk voor het behoud van de pariteit tussen de regelingen, waar die bestaat, en voor het wegwerken van de ongelijkheid die elders nog bestaat.

Wij twijfelen trouwens aan de politieke bereidheid van de meerderheidspartijen.

Om al die redenen heeft onze fractie beslist zich te onthouden. »

* * *

Het gehele ontwerp wordt aangenomen met 15 stemmen en 3 onthoudingen.

IV. — VOTES

A. — Budget pour 1978

Un amendement du Gouvernement est présenté en séance. Il vise à modifier le libellé de l'article 44.01 (Titre I, Section 31, Chapitre IV) comme suit :

« Subventions au Comité national de coordination et de concertation de la formation permanente des Classes moyennes. »

Cet amendement est justifié comme suit par le Ministre :

« A la suite de la réforme de la formation professionnelle instaurée par l'arrêté royal du 4 octobre 1976, relatif à la formation permanente dans les Classes moyennes, le Comité national de formation et de perfectionnement professionnels dans les métiers et négoce est appelé à être supprimé et remplacé par le Comité national de coordination et de concertation de la formation permanente. »

L'amendement et les articles sont adoptés par 15 voix contre 3.

* * *

« Avant de passer au vote sur l'ensemble, un membre fait au nom de son groupe la déclaration suivante :

« Avant de passer au vote, je désire m'exprimer au nom des membres de mon groupe.

Il est certain que la discussion du budget pour 1978 a porté essentiellement sur deux points.

Premièrement, le plan du Gouvernement en faveur des P. M. E.

Il est certain que bien que très incomplet, il contient un certain nombre de mesures positives auxquelles nous ne pouvons que souscrire.

Deuxièmement, le statut social des indépendants. Nous constatons avec satisfaction, que le Ministre reconnaît qu'il n'y a pas de solution si l'Etat ne prend pas d'abord en charge le déficit du passé. Nous constatons aussi que le Ministre s'est engagé à faire au Gouvernement des propositions dans ce sens.

Ces différentes considérations ne nous permettent pas d'émettre un vote négatif.

Cependant, nous sommes au regret de constater que pour la plupart de ces mesures, le Ministre nous a essentiellement fait part de ses intentions et non point de décisions dès à présent acquises.

Par ailleurs, en matière sociale, le Ministre envisage de distraire 500 millions du régime des allocations familiales pour combler le déficit du régime des pensions.

C'est, quant au principe, inacceptable et dangereux pour le maintien de la parité entre les régimes, là où elle existe et du rattrapage de la disparité qui subsiste encore.

Nous doutons par ailleurs de la volonté politique des partis de la majorité.

C'est pour toutes ces raisons que notre groupe a décidé d'émettre un vote d'abstention. »

* * *

L'ensemble du projet est adopté par 15 voix et 3 abstentions.

B. — Wetsontwerp houdende aanpassing van de begroting voor 1977

Door de Regering worden ter zitting twee reeksen amendementen ingediend.

1) Een eerste reeks amendementen heeft betrekking op sectie 01 van de lopende uitgaven en beoogt, wat de niet-gesplitste kredieten betreft :

a) in artikel 12.06 de vermindering van 7 700 000 F terug te brengen tot 4 700 000 F en het voor 1977 voorgestelde krediet van 500 000 F te verhogen tot 3 500 000 F;

b) in artikel 12.07 en 12.19 de bijkredieten voor het lopend jaar van 1 800 000 F en 2 300 000 F te verminderen tot respectievelijk 300 000 F en 800 000 F en de kredieten voor 1977 van 1 800 000 F en 11 800 000 F te verminderen tot respectievelijk 300 000 F en 10 300 000 F.

Deze amendementen worden door de Minister als volgt verantwoord :

« Overwegend dat enerzijds de vermindering voorzien voor het artikel 12.06 (huur) voor 3 miljoen te hoog is en steunt op een toestand die in de loop der jaren evolueerde — namelijk het niet bezetten door het kabinet van de W. T. C. — en dat anderzijds deze 3 miljoen kunnen worden gecompenseerd door een minder hoge vraag om bijkredieten ten belope van 1,5 miljoen op artikel 12.19 en van 1,5 miljoen op artikel 12.07.

Het verlagen van de vermindering wordt aldus gecompenseerd door een zelfde verlaging van de vraag om bijkredieten.

2) De tweede reeks amendementen betreft eveneens de niet-gesplitste kredieten.

Zij strekken er vooreerst toe hoofdstuk IV aan te vullen met een artikel 44.02 luidend als volgt : « Toelage aan het Nationaal Coördinatie- en Overlegcomité voor Voortdurende Vorming van de Middenstand » en tegenover dit artikel in de kolom van de bijkredieten van het lopend jaar een krediet van 5 900 000 F uit te trekken.

Voorts beogen zij onder hoofdstuk 01 een als volgt luidend artikel 01.02 in te voegen : « Provisioneel krediet tot dekking van de lasten voortvloeiend uit de hervorming van de beroepsopleiding » en tegenover dit artikel in de kolom vermindering een bedrag van 5 900 000 F in te schrijven.

Deze amendementen worden door de Minister als volgt verantwoord :

« Het bedrag voorzien op het provisioneel krediet moet dienen om het Coördinatie- en Overlegcomité voor de Voortdurende Vorming van de Middenstand te betalen.

Deze overdracht kan niet door een koninklijk besluit op artikel 44.01 ingeschreven worden, daar dit artikel betrekking heeft op de toelage aan het vroegere Nationaal Comité dat een andere juridische persoonlijkheid bezit.

Bijgevolg is het noodzakelijk een nieuw artikel op naam van het nieuw comité te voorzien.

Het betreft hier een blanco verrichting, want het bijkrediet wordt gecompenseerd door een vermindering van artikel 01.02. »

* * *

De amendementen, de artikelen en het gehele ontwerp worden eenparig aangenomen.

* * *

Onderhavig verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
A. d'ALCANTARA

De Voorzitter,
P. PEETERS

B. — Projet de loi ajustant le budget de 1977

En cours de séance, le Gouvernement présente deux séries d'amendements.

1) Une première série d'amendements se rapporte à la section 01 des dépenses courantes et vise, en ce qui concerne les crédits non dissociés :

a) à ramener, à l'article 12.06, la réduction de 7 700 000 F à 4 700 000 F et à porter à 3 500 000 F le crédit de 500 000 F proposé pour 1977;

b) à ramener, aux articles 12.07 et 12.19, les crédits supplémentaires de l'année courante de 1 800 000 F et de 2 300 000 F respectivement à 300 000 F et 800 000 F et à ramener les crédits de 1 800 000 F et de 11 800 000 F prévus pour 1977 respectivement à 300 000 F et 10 300 000 F.

Le Ministre justifie ces amendements comme suit :

« Etant donné que, d'une part, la réduction prévue pour l'article 12.06 (loyer) est trop forte de 3 millions, et basée sur une situation qui a évolué au cours des années, à savoir le non transfert du cabinet au W. T. C.; que, d'autre part, ces 3 millions peuvent être compensés par une demande moins forte de crédits supplémentaires à concurrence de 1,5 million à l'article 12.19 et de 1,5 million à l'article 12.07.

La diminution de la réduction est donc compensée par une diminution identique de la demande de crédits supplémentaires. »

2) La seconde série d'amendements porte également sur les crédits non dissociés.

Ces amendements tendent en premier lieu à compléter le chapitre IV par un article 44.02 libellé comme suit : « Subvention au Comité national de coordination et de concertation de la formation permanente des Classes moyennes » et à prévoir pour cet article, dans la colonne « Crédits supplémentaires année courante », un crédit de 5 900 000 F.

Ils visent en outre à insérer au chapitre 01 un article 01.02 libellé comme suit : « Crédit provisionnel en vue de couvrir les dépenses résultant de la réforme de la formation professionnelle » en inscrivant pour cet article, dans la colonne « Réductions », un montant de 5 900 000 F.

Ces amendements sont justifiés par le Ministre comme suit :

« L'argent prévu au crédit provisionnel doit servir à payer le Comité de coordination et de concertation de la formation permanente des Classes moyennes.

Ce transfert ne peut se faire par arrêté royal à l'article 44.01 car cet article concerne la subvention à l'ancien Comité national qui a une autre personnalité juridique.

En conséquence, il y a lieu de créer un article nouveau au nom du nouveau comité.

Il s'agit d'une opération blanche, le crédit supplémentaire étant compensé par la réduction de l'article 01.02. »

* * *

Les amendements, les articles et l'ensemble du projet sont adoptés à l'unanimité.

* * *

Le présent rapport est approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
A. d'ALCANTARA

Le Président,
P. PEETERS

AMENDEMENTEN OP DE TABELLEN AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

A. Begroting van het Ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1978

TITEL I

LOPENDE UITGAVEN

Sectie 31

Eigenlijk departement

HOOFDSTUK IV

Inkomensoverdrachten binnen de sector overheid

Inkomensoverdrachten aan het vrij onderwijs

Art. 44.01. — Subsidies aan het Nationaal Comité voor beroepsopleiding, enz. (blz. 11).

De tekst van dit artikel wordt als volgt gewijzigd :

« Subsidies aan het Nationaal Coördinatie- en Overlegcomité voor Voortdurende Vorming van de Middenstand ».

B. Wetsontwerp houdende aanpassing van de begroting van het Ministerie van Middenstand voor het begrotingsjaar 1977

TITEL I

LOPENDE UITGAVEN

Sectie 01

Kabinetsuitgaven van de Minister van Middenstand

HOOFDSTUK I

Consumptieve bestedingen

§ 2. Aankoop van niet-duurzame goederen en diensten

Art. 12.06. — Huur van onroerende goederen in gebruik door het Kabinet, enz. (blz. 6).

a) In de kolom « Verminderingen » wordt het niet gesplitste krediet van « 7 700 000 F » teruggebracht op « 4 700 000 F ».

(Vermindering met 3 000 000 F)

b) In de kolom « Kredieten voorgesteld voor 1977 » wordt het niet gesplitste krediet van « 500 000 F » verhoogd tot « 3 500 000 F ».

(Vermeerdering van 3 000 000 F)

Art. 12.07. — Kosten van eerste inrichting van het Kabinet (nieuw) (blz. 6).

a) In de kolom « Bijkredieten lopend jaar » wordt het niet gesplitste krediet van « 1 800 000 F » verminderd tot « 300 000 F ».

(Vermindering met 1 500 000 F)

AMENDEMENTS AUX TABLEAUX ADOPTES PAR LA COMMISSION

A. Budget du Ministère des Classes moyennes pour l'année budgétaire 1978

TITRE I

DEPENSES COURANTES

Section 31

Département proprement dit

CHAPITRE IV

Transferts de revenus à l'intérieur du secteur public

Transferts de revenus à l'enseignement libre

Art. 44.01. — Subventions au Comité national, etc. (p. 10).

Le texte de cet article est modifié comme suit :

« Subventions au Comité national de coordination et de concertation de la formation permanente des Classes moyennes ».

B. Projet de loi ajustant le budget du Ministère des Classes moyennes pour l'année budgétaire 1977

TITRE I

DEPENSES COURANTES

Section 01

Dépenses de Cabinet du Ministre des Classes moyennes

CHAPITRE I

Dépenses de consommation

§ 2. Achats de biens non durables et de services

Art. 12.06. — Loyer des biens immobiliers occupés par le Cabinet, etc. (page 7).

a) Dans la colonne « Réduction » le crédit non dissocié de « 7 700 000 F » est ramené à « 4 700 000 F ».

(Diminution de 3 000 000 F)

b) Dans la colonne « Crédits proposés pour 1977 » le crédit non dissocié de « 500 000 F » est porté à « 3 500 000 F ».

(Augmentation de 3 000 000 F)

Art. 12.07. — Frais de premier établissement du Cabinet (nouveau) (page 7).

a) Dans la colonne « Crédits supplémentaires année courante » le crédit non dissocié de « 1 800 000 F » est ramené à « 300 000 F ».

(Diminution de 1 500 000 F)

b) In de kolom « Kredieten voorgesteld voor 1977 » wordt het niet gesplitste krediet van « 1 800 000 F » vermindert tot « 300 000 F ».

(Vermindering met 1 500 000 F)

Art. 12.19. — Werkingskosten van het Kabinet (blz. 6).

a) In de kolom « Bijkredieten lopend jaar » wordt het niet gesplitste krediet van « 2 300 000 F » vermindert tot « 800 000 F ».

(Vermindering met 1 500 000 F)

b) In de kolom « Kredieten voorgesteld voor 1977 » wordt het niet gesplitste krediet van « 11 800 000 F » vermindert tot « 10 300 000 F ».

(Vermindering met 1 500 000 F)

Sectie 31

Eigenlijk departement

HOOFDSTUK IV

Inkomensoverdrachten binnen de sector overheid
(blz. 8)

Art. 44.02 (nieuw).

a) Een als volgt luidend artikel 44.02 (nieuw) wordt toegevoegd :

« Toelage aan het Nationaal Coördinatie- en Overlegcomité voor Voortdurende Vorming van de Middenstand ».

b) Tegenover dit artikel wordt in de kolom « Bijkredieten lopend jaar » een niet gesplitst krediet van « 5 900 000 F » ingeschreven.

(Vermeerdering met 5 900 000 F)

HOOFDSTUK 01

Diversen

Art. 01.02.

a) Een als volgt luidend artikel 01.02 wordt toegevoegd :

« Provisioneel krediet tot dekking van de lasten voortvloeiend uit de hervorming van de beroepsopleiding ».

b) Tegenover dit artikel wordt in de kolom « Verminderingen van de niet gesplitste kredieten » het bedrag « 5 900 000 F » ingeschreven.

(Vermindering met 5 900 000 F)

b) Dans la colonne « Crédits proposés pour 1977 » le crédit non dissocié de « 1 800 000 F » est ramené à « 300 000 F ».

(Diminution de 1 500 000 F)

Art. 12.19. — Frais de fonctionnement du Cabinet (page 7).

a) Dans la colonne « Crédits supplémentaires année courante » le crédit non dissocié de « 2 300 000 F » est ramené à « 800 000 F ».

(Diminution de 1 500 000 F)

b) Dans la colonne « Crédits proposés pour 1977 » le crédit non dissocié de « 11 800 000 F » est ramené à « 10 300 000 F ».

(Diminution de 1 500 000 F)

Section 31

Département proprement dit

CHAPITRE IV

Transferts de revenus à l'intérieur du secteur public
(page 9)

Art. 44.02 (nouveau).

a) Il est ajouté un article 44.02 (nouveau) libellé comme suit :

« Subvention au Comité national de coordination et de concertation de la formation permanente des Classes moyennes ».

b) En regard de cet article, il est inscrit dans la colonne « Crédits supplémentaires année courante » un crédit non dissocié de « 5 900 000 F ».

(Augmentation de 5 900 000 F)

CHAPITRE 01

Divers

Art. 01.02.

a) Il est ajouté un article 01.02 libellé comme suit :

« Crédit provisionnel en vue de couvrir les dépenses résultant de la réforme de la formation professionnelle ».

b) En regard de cet article, il est inscrit dans la colonne « Réduction des crédits non dissociés » le montant de « 5 900 000 F ».

(Diminution de 5 900 000 F)

BIJLAGE I — ANNEXE I

BDBH / Aangevulde lijst van de experten voor de K. M. O.

OBCE / Liste mise à jour des experts pour les P. M. E.

- S. A. Aide Pratique aux Entreprises « Helping ». Avenue Montjoie 38, 1180 Bruxelles. Tél. 02/374.23.30.
- Vlaams Economisch Verbond. Tavernierkaai 4, 2000 Antwerpen. Tel. 031/31.18.30.
 - Van Acker, Paul. Roggestraat 22, 2850 Keerbergen.
 - Cartuyvels, Clem. Nieuwe Hazendamsweg 6, 3520 Zonhoven.
 - Beernaert, Luc. A. Kiliaanstraat 50, 2570 Duffel.
 - Van Hoestenbergh, Karel M. August Petenlei 15, 2100 Deurne. (Vier experten van het V.E.V. — Tous quatre experts du V.E.V.)
- Rousseau, Henry. Vlazendaallaan 1, 1117 Ifterbeek. Tel. 02/521.89.19.
- Ranson, Jean. Avenue Marie de Hongrie 69, 1080 Bruxelles. Tél. 02/466.08.53.
- du Bus de Warnaffe, B. Avenue Alexandre Galopin 11, 1040 Bruxelles. Tél. 02/735.72.59.
- Jacobs, Roger Louis. Avenue des Eglantines 32, 1150 Bruxelles. Tél. 02/771.59.68.
- Delhove, Georges. Avenue des Grenadiers 9, 1050 Bruxelles. Tél. 02/649.76.51.
- Franck, Georges. Ridder Gerardylaan 14, 2520 Edegem. Tel. 031/49.29.33.
- Renaux, Freddy. Hondiuslaan 11, 2570 Duffel. Tel. 015/31.18.86.
- Unex S. A. Boulevard Tirou 26, 6000 Charleroi.
- Kommercieel Adviesbureau Kris, Devroe. Ieperleert 5, 8200 Brugge. Tel. 050/31.65.28.
- Wilmot. Avenue Dossin de St-Georges 74, 1050 Bruxelles. Tél. 02/640.10.74.
- Ruyschaert, Dirk. Koningslaan 66, 8300 Knokke-Heist. Tel. 050/60.94.09.
- Adins, Bernard. Jan Bethunelaan 13, 8500 Kortrijk. Tel. 056/21.95.98.
- Exportpromotiecentrum voor Handel en Nijverheid, Hayen, Robert en Sap, Hubert. Kongresstraat 40, 1000 Brussel.
- Van de Wyer, Roger. Rue de Mons 67, 1400 Nivelles. Tél. 067/22.42.18.
- Schockaert, Edmond. Achter d'Abdij 52, 1720 Groot-Bijgaarden. Tel. 02/465.64.99.
- P. A. Management Consultants S. A. Avenue Louise 386, 1050 Bruxelles. Tél. 02/648.65.55.
- Van de Vijvere, Michel.
- Van de Velde, André.
- Bongaerts, A. Avenue Franklin Roosevelt 119 (Box 29), 1050 Bruxelles. Tél. 673.28.15.
- Everaert, Henri. c/o Confédération nationale de la Construction. Rue du Lombard 34-42, 1000 Bruxelles. Tél. 513.65.32.
- Degrave, Guy. Erfprinslaan 187/3, 1200 Brussel. Tel. 735.70.94.
- Gérard, Guy. Avenue des Avocettes 18, Braine-l'Alleud. Tél. 219.24.20.
- Goes, J. Texinco S. A., avenue des Arts 50, boîte 13, 1040 Bruxelles. Tél. 513.58.06.
- Jansen, J. Bunderbeeklaan 1, 2070 Ekeren. Tel. 031/64.54.08.
- Van den Berghe, Léon A., ambassadeur. Avenue George Bergmann 52, 1050 Bruxelles. Tél. 672.64.33.
- Van Germeersch, Leon. Solvijnsdreef 30, 9810 Drongen. Tel. 091/82.35.83.
- Van Sprengel, F., Handelsmaatschappij Kreglinder. Grote Markt 9, Antwerpen 1. Tel. 031/32.98.80.
- Devogel, Frans A., Sobemap. Marsveldplein 5, 1050 Brussel. Tel. 02/12.59.90.
- Regniers, Guy, Emile Regniers & Cie. Quai de Flandre 6, 6000 Charleroi. Tél. 071/32.45.40.
- Dulière, Marcel, Emile Regniers & Cie. Quai de Flandre 9, 6000 Charleroi. Tél. 071/32.45.40.
- Demaeyer, Jean. Avenue Armand Huysmans 161, 1050 Bruxelles.
- Martens, August, Martex P. V. B. A. Lijsterbessenlaan 29, 1900 Overijse. Tel. 02/657.16.02.
- Burke, Hendrik, Interfreez V. Z. W. 46/3 Rijselsestraat, 8500 Kortrijk. Tel. 056/22.48.17.
- Deblon, Jean. Avenue des Ombrages 28, 1200 Bruxelles.
- Marinof, Christian, C. E. O. E. Rue des Combattants 70, 1310 La Hulpe. Tél. 02/653.03.99.
- Lebrun, Jean-Pierre. Avenue de la Béatitude 29, 1140 Bruxelles. Tél. 734.64.14.
- Champagne, Jacques. Rue Priesvoye 68, 4520 Wandre. Tél. 041/62.77.97.
- Bodson, Robert. Fazantenlaan 24, 1950 Kraainem. Tel. 02/731.28.55.
- Wouters, Maxime. Avenue Albert Lancaster 87, 1180 Bruxelles. Tél. 374.20.78.
- Smulders, Louis. Rue de Grady 11, 4920 Embourg. Tél. 041/65.06.57.
- Halleux, J. P. Rue Mazy 111, 5100 Jambes (Namur).
- Tonneau, Philippe. Tri do Mont 1, 5150 Wépion.
- Deshayes, Jean-Pierre. Zwaluwenlaan 8, 1650 Beersel.
- Borgerhoff, Jean-Marie. Avenue de l'Émeraude 15, 1040 Bruxelles.

- Bceckman, Paul E.
Franklin Rooseveltlaan 143, boîte 18, 1050 Brussel.
 - Thibaut, Jacques.
Avenue Cardinal Mercier 41, 5000 Namur.
 - Drugmand, René.
Rue de la Distillerie 214, 6593 Macquenoise.
 - I. T. A. O., International Trade Advisers Office.
Avenue de Tervueren 46, 1040 Bruxelles. Tél. 735.94.28.
M. Stockaert.
 - M. Bavastro, Christian.
Bossuitstraat 9c, 1681 St. Martens-Lennik. Tél. 02/532.54.92
 - Institut des Classes moyennes à Liège.
 - Mme Ferrière, Gilberte.
Avenue du Parc 45, 4920 Embourg.
 - Mme Valaëys, Béatrice.
Route de Verviers 6, 4940 Forêt-Trooz.
 - M. Knoops, Michel.
Rue de Marchiennes 143, 6110 Montignies-le-Tilleul.
 - M. Paquet, Robert, c/o Macobel.
Avenue de Broqueville 40, 1150 Bruxelles. Tél. 02/653.97.42.
 - Vanhoof, Frans, Edico.
Merellaan 17, 2070 Ekeren. Tél. 031/64.16.31.
 - Renaut, Paul.
Rue Jobrette 63, 7071 Houdeng-Aimeries. Tél. 064/257.47.
 - Renaut, Paul, Via-Promotion S. C.
Rue des Arquebusiers 28, 7000 Mons.
 - Demeulenaere, Antoine, N. V. A. & A. Demeulenaere & Co.
N. V. Intershop International, Vladslostraat 33, 8110 Kortemark
(Zarren-Werken). Tél. 051/56.69.21.
 - Callemien, Marc.
Avenue des Muguets 14, 1340 Ottignies. Tél. 010/41.64.24.
 - Thomas, Emile.
Chaussée de Waterloo 8, 1410 Waterloo. Tél. 02/354.81.77.
 - Vanboeckstal, Jacques.
Avenue Reine Fabiola 14, 4802 Heusy (Verviers).
 - Maigret, J. L.
Rue Baron de Castro 17, Bruxelles. Tél. 02/733.56.16.
 - S. P. R. L. Crea-Bel.
Avenue de Tervueren 66b, boîte 52, 1040 Bruxelles.
 - M. Delière, Engineering-Marketing-Expertises.
Rue A. De Roo 15-17, 1030 Bruxelles.
 - Boots, F. C.
Jozef Smeetslaan 264, 3630 Maasmechelen.
 - S. A. Eme.
Rue A. De Roo 15-17, 1030 Bruxelles.
 - Bouillon, H.
 - Delière, J.
 - de Valensart, R.
 - Monnoyer de Galland, P.
 - Paulus, A.
 - Moureau, Jean.
Boulevard d'Avroy 23/102, 4000 Liège. Tél. 041/32.23.40.
-